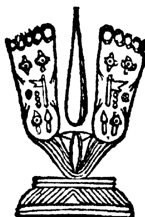
ALAVANDAR STOTR

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీయాళవన్దార్ స్తోత్రమ్.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త వ్యాఖ్యానమ్.

అవతారికై.

సర్వేశ్వరన్, ఆళ్వారుక్కు తన్నుడైయ స్వరూపరూపగుణ విభూతికళై "మయర్వఱమదినలమరుళిన" వెన్గిఱపడియే నిర్హేతుకకృపైయాలే తన్నైక్కాట్టక్కొడుక్క, కొడుత్తజ్ఞానం భక్తిరూపాపన్న జ్ఞానమాకైయాలే, పరభక్తియుక్తరాయ్క్కొణ్డు, భగవద్గుణానుభవత్తైప్పణ్ణి, అదిన్ఱుడైయ విపాకదశైయాన పరజ్ఞానంపిఱన్దు, అతడియాగ పరమభక్తిపిఱన్దు, అన్ఱాలే, "పరంజ్యోతిరుపసంపద్య" వెన్ఱుం, "పరమంసామ్యముపైతి" యెన్ఱుం" "తమ్మైయేయొక్క వరుళ్శెయ్వ" రెన్ఱుం శొల్లుకిఱపడియే, స్వస్వరూపత్తైప్పెఱ్ఱు, భాగ్యైక్క అఙ్గభూషణంపోలే "వళ్ళివిలావడమైశెయ్యవేణ్డు", మెన్ఱుం "అవావఱ్ఱువీడుపెఱ్ఱ" వెన్ఱుంశొల్లుకిఱపడియే, ప్రా

శ్రీయాళవన్దార్ స్తోత్ర వ్యాఖ్యానం.

త్రిఫలమాన కైఙ్కర్యత్తై ప్పెఱ్ఱ వాళ్వారుడైయ ద్రవిడోపనిషద్రహస్యత్తై, ప్పెరియముదలియార్, ఆళ్వారుడైయ ప్రసాదత్తాలే లభిత్తు, పిన్బు ఆచార్యోపదేశముఖత్తాలే ఆళవన్దార్ అన్దద్రవిడోపనిషద్రహస్యార్థజ్ఞరై లభిత్తు, అత్తై త్తామనుసన్ధిత్తు, అవ్వనుసన్ధానత్తాల్ పిఱన్ద ప్రీతియుళ్ళడఙ్గామైయాలే, పరీవాహోపేత్తై పిఱక్కైయాలుం, సంసారిగళ్ దుర్గతియైక్కణ్డు ఇవర్కళ్ యిత్తైయుఴకవో ణ్ణాదెన్ఱుం క్రుపైయాలుం, సకలోపనిషద్రహస్యమాయ్, దుర్జ్ఞేయమానవర్థత్తై సర్వరుమఱియుంబడియాక, ఇవర్ స్తోత్రరూపేణ వెళియిడుగిరార్. భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయఙ్గళిల్ స్తోత్రమావదు- "స్తోత్రం నామ కిమాఢ్యనంతి" "అన్యత్రాతద్గుణోక్తిః" ఎన్ఱిల్లాదవైత్తైయేఱిట్టుచ్చొల్లుగై, ఉళ్ళత్తైయడైయచ్చొల్లుదలాయిరుక్కై, "యతో వాచో నివర్తంతే "అవిజ్ఞాతం విజానతాం" "భూతార్థకతమాస్తుతిః" "నసమర్థాస్సురాస్తోతుం' ఎన్ఱు, పరిచ్ఛేదిత్తుప్పేశనిలమల్లా భగవద్విషయం స్తుతివిషయమానపడి యెన్నెన్నిల్, అఙ్గ ఇయిరున్దదేయాగిలుం "స్తవ్యస్తవప్రియః" ఎన్ఱు, స్తుతిప్రియనాకైయాలుం, "పత్తవేళ్వులకకొణ్డ" వెన్ఱుం, "పత్తవేత్తుయేత్తుమ్" ఎన్ఱుం, స్తోత్రవ్యవహారముణ్డాయిప్పోరుకైయాలు, యితోక్తియవాచకశబ్దమిల్లామైయాలుం, ఇవ్విషయత్తిలుం స్తోత్రమెన్నలాం.

శ్రీయాళవన్దార్ స్తోత్ర వ్యాఖ్యానం.

అథవా, “ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్యాః పురుషార్థా హృతాః” ఇతిచతుష్టయమెన్ఱుం, “అఱమ్పొరుళిన్బమ్వీడెన్ఱుం” చొల్లుగిఱపడియే, పురుషార్థంనాలాయ్, అవైత్తిల్ ధర్మంసాధనతయా పురుషార్థమానాలుం, క్లేశసాధ్యమాకైయాలుం, అర్థంస్వయం పురుషార్థమానాలుం, అస్థిరమాయ్ క్లేశసాధ్యమాకైయాలుం, పురుషార్థాంతరఙ్గళుక్కు సాధనమాకైయాలుం, కామంస్స్వయం పురుషార్థమానాలుం, అల్పాస్థిరత్వానర్థావహత్వబీభత్సాద్యనన్తదోష దుష్టమాకైయాలుం, మోక్షశాస్త్రత్తిలే మోక్షవిరోధిత్వేన నిందితమాయిరుక్కైయాలుం ఆళవన్దారవైత్తైవిట్టు మోక్షత్తిలుమ్ ఆత్మప్రాప్తిదుఃఖేన చిరకాలసాధ్యమాకైయాలుం భగవదనుభవత్తైప్పఱ్ఱ అల్పమాయిరుక్కైయాలుం, అత్తైయుంవిట్టు భగవత్ప్రాప్తిక్కుక్తవోషంగళన్ఱియిలే యిరుక్కుమళవన్ఱిక్కే, “నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖభావైకలక్షణా” వెన్ఱుగిఱపడియే, నిరతిశయసుఖరూపమాయ్, “ఏషహ్యేవానన్దయాతి” “పరమంసామ్యముపైతి” “తస్మిన్నేయొక్క వగుళ్ చెయ్వ” రెన్ఱుగిఱపడియే ఆశ్రితరై తన్నైప్పోలేయాసన్దిప్పక్కు కడవతాయ్, “తస్యాహంసులభః” ఎన్ఱు అయత్నసాధ్యమాయ్, ప్రాప్తపురుషార్థముమాయిరుక్కైయాలే ఇతువేపురుషార్థమన్ఱధ్యవసిత్తు, అన్దభగవత్ప్రాప్తియాకిఱతుం, “ప్రధానక్షేత్రజ్ఞపతిర్గుణేశః” “జ్ఞాజ్ఞౌద్వావజావీశనీశౌ” “తమీశ్వరా

శ్రీయాళవన్దార్ స్తోత్ర వ్యాఖ్యానం.

శాంపరమంమహేశ్వరం" "దాసోహంవాసుదేవస్య" "దాసభూతాస్స్వతస్సర్వే" "దాసోహంకోసలేన్ద్రస్య" "యస్యాత్మాశరీరం" "యస్యాక్షరంశరీరమ్" "అన్తఃప్రవిష్టశ్శాస్తాజనానాంసర్వాత్మా" "భూఃప్రాణినస్సర్వ ఏవగుహాశమస్య" "తానిసర్వాణితద్వపుః" ఎన్ఱు జీవపరర్ కళుక్కుఅనన్యార్హ శేషశేషిభావేనసంబన్ధత్తైచ్చొల్లి, "యేనయేనధాతాగచ్ఛతి" "సోశ్నుతేసర్వాన్కామాన్ సహబ్రహ్మణావిపశ్చితా" "కామయేవైష్ణవత్వంతుసర్వజన్మసుకేవలం" "అహంసర్వంకరిష్యామి" "ఒழிవిల్ కాలమెల్లాం" ఇత్యాదికళిలేస్వరూపానురూపమాన భోగత్తైచ్చొల్లుగైయాలుం, పతివ్రతైక్కు పతిశుశ్రూషణంపోలే, శేషవస్తువుక్కు కైఙ్కర్యమెస్వధ్యవసిత్తు, ఇని "భేషజంభగవత్ప్రాప్తిః" ఎన్ఱు,అవనేప్రాప్యమెన్నుమతుం కైఙ్కర్యప్రతిసంబన్ధియాకైయాలే "స్వేనరూపేణాభినిష్పద్యతే" ఎన్ఱుస్వస్వరూపత్తై ప్రాప్యమాగిఅతుం కైంకర్యత్తుక్కా శ్రయమాకైయాలే, "సోధ్వనఃపారమాప్నోతి" "తద్విష్ణోఃపరమంపదం" ఎన్ఱుదేశవిశేషత్తై ప్రాప్యమాగిఅతుం కైంకర్యవర్ధకమాకైయాలే, "నిస్తరంతిమనీషిణః" ఎన్ఱుసంసార నివృత్తియై పురుషార్థమెన్ఱుఅతుం కైంకర్యవిరోధియాగైయాలే, ఇవైకైంకర్యోపయోగియల్లాదవన్ఱు, "నహిమేజీవితేనార్థః" ఎన్ఱుం "మణిమామైకుత్తైవిలమే" ఎన్ఱుం "ఉడంబినాల్ కుఱైవిల" మెన్ఱుమ్ "ఉయిరినాల్ కుఱైవిలమే" న్కైయాలేఅపురుషార్థ

శ్రీయాళవన్దార్ స్తోత్ర వ్యాఖ్యానం.

మెన్ఱుమ్, తదీయశేషత్వత్తైయుం పురుషార్థమెన్గిఱదుం, పతి వ్రతైక్కు పతియినుడైయ ఆత్మాంశత్తిలుం, గుణాంశత్తిలుం, సౌందర్య విశిష్టమాన దేహాంశమే ప్రాప్యముమాయ్, అత్తా లేపాతివ్రత్యహానియిల్లాదాప్పోలే, ఇప్పడి సకలశాస్త్రతా త్పర్యమాన పురుషార్థత్తై నిశ్చయిత్తు, ఇదుక్కుపాయం భ క్తిప్రపత్తికళెన్ఱిరెండాయ్, అదిల్ భక్తియావదు-"బ్రహ్మ విదాప్నోతిపరం" "శ్రోతవ్యోమంతవ్యో నిధిధ్యాసితవ్యః" "నాయమాత్మాప్రవచనేనలభ్యః" "తస్మిన్దృష్టేపరావరే", "భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యః" "మద్భక్తింలభతేపరాం" ఎన్ఱువే దనధ్యానోపాసనశబ్దవాచ్యమాయ్, భక్తిరూపాపన్నమా య్. దర్శనసమానాకారమాన జ్ఞానవిశేషం భక్తియాగిఱ దు. అగ్నివిద్యాదిగళైక్కైయాయ్ కర్మజ్ఞాన సహకృతైయుమా గైయాలే అధికృతాధికారముమాయ్, విళంబ్యఫలప్రదము మాయ్, ప్రమాద సమ్భావనైయు ముణ్డాగైయాలే, అవ ఱ్ఱైవిట్టు, ఇష్టదోషమొన్ఱుమిన్ఱిక్కే "ముముక్షుర్వైశర ణమహంప్రపద్యే" "న్యాసమాహుర్మనీషిణో" "బ్రహ్మాణం బ్రహ్మ" "తస్మాన్న్యాసమేషామ్తపసామతిరిక్తమాహుః", "తస్మాదపివధ్యంప్రపన్నంనప్రతిప్రయచ్ఛన్తి" "సభ్రాతుశ్చర ణౌగాఢంనిపీడ్యరఘునన్దనః" "సకృదేవప్రపన్నాయ" "సోహం త్వాంశరణమపారమప్రమేయం" "సర్వాత్మనాయశ్శరణం శరణ్యంనారాయణంలోకగురుంప్రపన్నః" "మామేవయే ప్రపద్యంతే" "తమేవశరణఙ్గచ్ఛ" "సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య"

"తావదార్తిస్తథా వాంఛా" వెన్ఱిత్యాది శ్రుతిస్మృతిసిద్ధమా
మ్ సుకరముమాయ్, అధ్యవసాయాత్మకజ్ఞానవిశేషమానప్ర
పత్తిర్వి...యే యుపాయమాకనిశ్చయిత్తు, ఇప్పడి ప్రాప్యప్రా
పకజ్ఞానై నిష్కర్షిత్తు ఇవర్ తిరుస్తోత్రరూపత్తాలే సర్వేష
...నైనోక్కి పాక్షికిఱార్ ఎన్నుమామ్. భగవత్ స్తోత్రం పణ్ణ
...వర్ ఆచార్యస్తుతియిలే పోవాన్ ఎన్నెన్నిల్ "కణ్ణ
స్స్ సేకటించాలయతి" ఎన్నుమాప్పోలే, అసంగతమెన్ని
... భగవద్విషయత్తై ఉపదేశిక్కుం స్తుతివిషయమాకి ...
... ఉపకారస్మృతియాలుం, స్తోత్రంపణ్ణుకైకు అడియా
నజ్ఞానవైశద్యార్థమాకవుమ్, అవిఘ్నపరిసమాప్త్యర్థమా
వుం, పణ్ణుకిఱార్కళ్ యాలే సంగతం. అదిల్ మానసమా
...యాచ్ ...వెన్నిల్, ఇప్రబన్ధత్తై యరుళిచ్చెయ్వారుక్కు ఉప
...మాకైయాలే వాచికమాకి ... నడుం యుక్తం. ఉపకా
...స్మృతియాల్ వన్ద ఆచార్యానువర్తనం ప్రమాణప్రసిద్ధం
"ఆచార్యదేవో భవ" "నమ ఋషిభ్యో మన్త్రకృద్భ్యః" "స హి
విద్యాతస్తం జనయతి తచ్ఛ్రేష్ఠం జన్మ" "యస్య దేవే పరా భక్తి
ర్యథా దేవే తథా గురౌ" కించ, ఒరురత్నత్తై యొరు
... కొడుత్తాల్ అదినుడైయ మహార్ఘత్తైయ్ అఱియు
... కొడుత్తవనై యాదరిక్క ప్రమాణం వేణ్డుమో. ఆకై
యాలిదు ముపపన్నం. జ్ఞానవైశద్యార్థమాక ఆచార్యాను
...నం శిష్టాచారప్రాప్తం, "అభివన్ద్య గురూనాదౌ శిష్య
... నిరపేక్షా" ఇతి మీమాంసకాః. "యథాశిష్టేన ...

శ్రీయాళవన్దార్ స్తోత్ర వ్యాఖ్యానం.

ఇతిమనుః. "యస్యప్రసాదాద్వక్ష్యామి నారాయణకథామ్" ఇతి వైశంపాయనః. "లౌకికం వైదికం వాపి" ఇతి నుః. అఙ్గనేయాకిల్, స్వాచార్యనై విట్టు అవర్ గురుక్కళై స్తుతిత్తువానెన్నెన్నిల్, ఆచార్యస్తుతియిలుం ఆచార్యప్రీతియే ఉద్దేశ్యం. స్వాశ్రయణత్తిల్ క్కాట్టిల్ పెరియముదలియారై యాశ్రయిక్కుమిడత్తిల్ ప్రీతిమిక్కిరుక్కైయాలే అత్తై ప్పేశుగిఱార్. పెరియముదలియార్ ఆళ్వారుక్కు భగవత్ప్రసాదత్తాలే యాగ ప్పిఱన్ద జ్ఞానత్తై యాళ్వార్ ప్రసాదత్తాలే పెఱ్ఱు, తన్నళవిలే పర్యవసిక్కై యన్ఱిక్కే శిష్యర్గళుక్కుం ఉపకారమాక్కాడి, ఇప్ప్రస్థానప్రవర్తకరాన పడియాలుం, నాథమునిగళ్ నమ్మ పెరియముదలియారుడైయ అర్థమిటు [illegible] కొణ్డాం అవరుడైయ తిరువడిగళిలే సంబన్ధమేయొన్నైయాలుం అవర్కై యాశ్రయిక్కిఱార్. ఇత్తైనిన్నే శ్రీభట్టర్ "ప్రణమామి పిఙగూనాన్నాదం" ఎన్ఱరుళి నాథముని ప్రణవం, వేదార్థ స్తోత్రే యానాళ్వర్తే ఇస్తుమ్మర్థంగళిలే ఆచార్యస్తుతియాయ్, నడువే భగవత్స్తోత్రమాకి ఇరుక్కిఱదు. ముతల్ మూన్ఱు శ్లోకత్తాలే పెరియముదలియారై నమస్కరిక్కిఱార్. ముదల్ శ్లోకత్తిలే యొన్ఱువనై క్కిరిపాదృష్టకాళ్, అవనై ఐశ్వర్యత్తైచ్చొల్లి క్కిరిపాదుమాప్పోలే వైష్ణవను ఐశ్వర్యమాన జ్ఞానవైరాగ్యంగళినుడైయ ప్రాప్తత్తైచ్చొల్లి నమస్కరిక్కిఱార్. "నారాయణాన్నైక్కిషం" ఎన్ఱు వైష్ణవనుక్కు ఘనం భక్త్యాదిక సొల్లి త్తిఱే

అవతారికైముక్తియితు.

శ్లో॥ నమోఽచిన్త్యాద్భుతాక్లిష్ట
జ్ఞానవైరాగ్యరాశయే
నాథాయమునయేఽగాధ
భగవద్భక్తిసిన్ధవే - ౧॥

వ్యా.—(నమః) "అహమపినమమ భగవత ఏవాహమస్మి" యెన్గిఱపడియే, ఎనక్కురియేనల్లేన్, పెరియముదలియారుక్కు శేషమెన్గిఱార్. "నమోపిణ్ణవె" యెన్గిఱాప్పోలే. (నమోనాథాయ) వెన్కిఱార్ ఉపకారస్మృతియాలే. "నమోపిణ్ణవె" యెన్నుం "నమ ఇత్యేవవాదినః" ఎన్నుం "నమ ఋషిభ్యోమన్త్రకృద్భ్యః" "తేషామపినమోనమః" ఎన్నుం శొల్లక్కడవదిఱే. ఈశ్వరమునిగళ్ శ్రీరంగనాథనెన్ఱు తిరునామంశాత్తిన్ఱైయాలే, నాథనెన్ఱు తిరునామమాగిఱదు. ఎప్పడిప్పట్టవరెన్ఱుమపేక్షైయిలే శొల్లుగిఱదు. (అచిన్త్య) ఇవరుడైయజ్ఞానాదికళ్ ఇన్నారుడైయ జ్ఞానాదికళ్ పోలేయిరుక్కుమెన్ఱు నినైక్కవొణ్ణాదెన్నుతల్, ఇవ్వళవెన్ఱుజ్ఞానాధికరాలుం పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాదెన్నై. (అద్భుత) కీళ్ ఇయత్తారాహిత్యత్తైచ్చొల్లుకైయాలే, గృహీతాంశమనుసంధిత్తార్క్కు ఆశ్చర్యావహమాయిరుక్కుమెన్నై. "ఎన్నన్గాలి" త్యాదియిల్, గృహీతాంశమినితాయిరుక్కుమెన్ఱవిఱే. (అక్లిష్ట) వ్యాసాదికళైప్పోలే స్వయత్నసాధ్యతపస్సాలేవన్దదన్ఱిక్కే, "దదామిబుద్ధియోగన్త" మెన్నుం, "మయర్వఱమదినలమరుళిననెన్ఱుం" శొల్లుగిఱపడియే, భగవత్ప్రసా

పలబ్ధమాగైయాలే, వరుత్తమఱ్ఱిరుక్కిఱ. (జ్ఞాన) జ్ఞాన
మావదు-చిదచిదీశ్వరతత్త్వంగళై విషయమాక ఉడైత్తాయి
రుక్కై. అతావదు ఆత్మ ఈశ్వరనుక్కు అనన్యార్హ శేషమె
న్ఱుం, అచిత్స్వరూపం త్యాజ్యమెన్ఱుం, ఈశ్వరనుభయనియా-
యంతా వెన్ఱుమఱికై. జ్ఞానమెన్ఱాలిప్ప శేషత్త్వైకాట్టుకి
ఱతు. "తత్ జ్ఞానమజ్ఞానమతోన్యదుక్తం" "విద్యాన్యాశిల్ప
నైపుణం" ఎన్ఱు, వ్యతిరిక్త విషయజ్ఞానమనర్థా వహమె
న్ఱుం, అతిక్షుద్రమెన్ఱుం శొల్లప్పట్టతే.

(వైరాగ్య) ఇవ్విలక్షణజ్ఞానత్తాలే భగవద్వ్యతి
రిక్త విషయంగళిల్ నిస్పృహరాయిరుక్కిఱ. "వేండేన్
మనైవాழ்క్కైయై". (రాశయే) రాశియెన్ఱుసమూహం. (జ్ఞాన
రాశయే, వైరాగ్యరాశయే,) జ్ఞానవైరాగ్యంగళ్ ఒన్ఱో
న్ఱాయిరుక్క రాశయేయెన్బానేనెన్నిల్, భగవత్స్వరూ
పాదికళ్ జ్ఞానవిషయంగళాగైయాలేపల. "పితరంమాత
రం" మెన్ఱు, త్యాజ్యవిషయఙ్గళుంపలవాగైయాలే శొల్లలాం.
లోకత్తిల్ విలక్షణరుడైయ జ్ఞానవైరాగ్యంగళెల్లాం
ఇవరుడైయ జ్ఞానవైరాగ్యంగళిలే అంతర్భూతమాప్పడి
యిరుక్కైయాలే శొల్లుగిఱదెన్ఱుమాం. "యతిరే చిత్తాసిధు
కుర్వంతి" "యస్తద్వేదస వేదసర్వ యైస్తదుక్తమితి" "యచ్ఛిం
దిత్వాసిధ్వనుష్ఠితంకర్మ" యచ్చసర్వచేతనగతంవిజ్ఞానం,
తదుభయం యజ్ఞానకర్మాంతర్గతం, సర్వైకిత్వ ఇతి. లో

కర్త్తిలనుష్ఠితమాన కర్మంగళుం జ్ఞానంగళుం యానస
నుష్ఠేయ కర్మజ్ఞానంగళిలే అన్తర్గతమాయిరుక్కుం,
అవత్తానే కిడేర్ రైక్వ నెన్ను రైక్వనైప్పత్తి [illegible] మా
ప్పోలే. (మునయే) "నవేదాన్త కోగాత్రాం" ఎన్నుం, "పశ్య
న్నపినస్పృష్టవాన్" ఎన్కిఱపడియే, ధ్యేయవస్తువై సర్వదా సా
క్షాత్కరిత్తు "పక చెయ్ తాన్ అన్కేనానే" "ఎన్నై
నమవన్నెత్తేకిఱన్ఱం" ఇవర్ కృష్ణనై యనుసన్ధిత్తు [illegible]
రాజావాలుం సమాధిభఙ్గమ్పణ్ణపోయిన్ఱిన్ఱు. (అగాధభ
గవద్భక్తిసిన్ధవే) భక్తియాకిఱదు-జ్ఞానవిశేషమాయిరుక్
కైయెప్పడియెన్ఱిల్ [illegible], అదనుడైయ పాకపుక్త్తైచ్చొ
ల్లుక్కైక్కాకవుం, ప్రాధాన్యంశొల్లుక్కైక్కాకవుం [illegible] కాక్కిఱదు.
భక్తియాకిఱదు-"స్నేహపూర్వమనుధ్యానం" భక్తిరితి
ముం "స్వామినిదాస్య స్నేహం యాన్ ధీః" ఎన్ఱుం శొల్లుగిఱపడి
యే, అనుయనాపైభగవద్ప్రీతిలే పరమ [illegible]
[illegible] ల్లుగిఱదు. "వాసుదేవస్సర్వం" ఎన్ను, [illegible],
నాయుళే యిరుప్పది. (అగాధ) అగాధ [illegible]
[illegible] దిక్కుమ్ [illegible]. ఒరువరాలుమ్ [illegible]
[illegible] (సిన్ధవే, "[illegible] కడలిల్ మిక్కప్పెరి [illegible]"
[illegible] ఎన్నుం [illegible], ఈశ్వరనుక్కుం [illegible]
[illegible], తాన్ దలే [illegible] అమిఴ్న్దుపడియా [illegible]
[illegible]. అవిన్యాద్య [illegible] జ్ఞానవైరాగ్యరాశయే [illegible]
యే-అగాధభగవద్భక్తిసిన్ధవే - నాథాయమునయే. ౧.

శ్లో॥ తస్మైనమోమధుజిదఙ్ఘ్రిసరోజతత్త్వ
జ్ఞానానురాగమహిమాతిశయాన్తసీమ్నే
నాథాయనాథమునయేఽత్రపరత్రచాపి
నిత్యంయదీయచరణౌ శరణంమదీయం - ౨॥

వ్యా.—తస్మైనమ ఇతి. మునిన్ శ్లోకత్తాలే పరత్వ
విషయమాన జ్ఞానాదికళుక్కైయ ప్రకాశించొల్లి త్తు. ఇన్దశ్లో
కత్తాల్ అవతారవిషయమాన జ్ఞానాదికళాకైయాలే, అతి
సున్దరయ ప్రకాశత్వంశొల్లుగిఱదు. ఆక్కైయాలే, కీళ్ చొన్న
జ్ఞానాదికళ్ తస్మైనమ ఇతి పర్యవసియాతే, యెన్నళవుంవర
విస్తరించొత్తి తెన్నపగాం. (తస్మైనమః) "నమస్తస్మైనమస్త
స్మై" యెన్నుం, "నమోనమస్తేస్తుసహస్రకృత్వః" ఎన్నుంశో
ల్లుపడియే, ఇన్నవరక్కడియే నెన్గిఱార్. (మధుజిత్,
మధువెన్నుం అసురనై జయిత్తు మురిల్ కర్తైయాన మాధువై నిర
న్తరానుభవిత్తే భగవత్ప్రిస్తబ్ధకమైన వాకుమావనై.
(అఙ్ఘ్రి) అఙ్ఘ్రిశ్శబ్దం భావత్తిలే "సుకైస్తాస్యమపాగతః" ఎన్ను,
తిరువడికళిలాక్ కొణ్ణుకుఱంబడియేయుం, అవ
తిరువడియ సనాస్తసిషన్నానాం శొల్లుగిఱదు. (సరోజ)
సరోజమెన్నుం పదలుం విడపోతభోగ్యమైన నెల్లుగిఱ
దు. పరిమళం, మెత్తెన్నె, సులిర్ప్ప, పరిమళంముదలాన వైలక్షణ్యత్తా
లేనైయా ఒరుపడువుప్పోలియాగ కొల్లలాయిగుకైక్కు
(తత్త్వజ్ఞాన) తత్త్వజ్ఞానమావదు-అవతారవిషయజ్ఞానముం,
ఆశ్రితపారతన్త్ర్యవిషయజ్ఞానముం. "జన్మకర్మ చమేదివ్యం

మే. లయోవేత్తితత్వతః త్యక్త్వా దేహంపునర్జన్మనైతిమా మేతిసోర్జున" ఎన్ఱుతానే యరుళిచ్చెయ్ తానిఱే. "తస్యనీరాః పరిజానన్తియోనిం" "అహంత్వా రావణంసంఖ్యే" "యద్వినా భరతన్త్వాఇచ్ఛశత్రుఘ్నఞ్చాపిమానద, భవేన్మమసుఖంకిఞ్చిత్ భస్మసాత్కురుతాంశిఖీ" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్దానిఱే చక్రవర్తి త్తిరుమకన్. "అప్యహంజీవితంజహ్యాం" "ఆత్మానంనాతివర్తేథాః" ఇత్యాది. (అనురాగ) అనురాగమావదు-ఇవై ప్రీతియై యెల్లావత్తైయు మనుభవిత్తాలల్లద నిల్లా వొణ్ణాద ప్రేమం. (మహిమాతిశయాన్తసీమ్నే) జ్ఞానానురాగఙ్గళినుడైయ మహాత్త్వత్తుక్కు ముడివే ఎల్లైయా యిరుక్కుమ్ మవర్క్కు. మహిమా-మహత్త్వం. మనుష్యానందమే తుటంకి, "తేయే శత" మెన్ఱిరక్రమత్తాలే, ఈశ్వరన్ ఆనందత్తుక్కు ఎల్లైయా యిరుక్కుమాపోలె, ఇవరుం తద్విషయప్రేమత్తుక్కు యెల్లై యాయిరుప్పర్. (నాథాయ) అస్మన్నాథాయ. (నాథమునయే) ఇద్దర్శనత్తుక్కు నాథనేయెన్ఱుం "మధుసూతనైయన్ఱి మఱ్ఱిలే" నెన్ఱిరుక్కుం మహాత్మాక్కళాలే కొణ్డాడప్పడుమవరాయిత్తు. తత్త్వహితఙ్గళై తిరువుళ్ళత్తిలే కూడుపూరిత్తిరుక్కుమవర్. (తస్మైనమః) ఎన్ఱన్వయం. ఉపకారస్మృతియాలే అవరైయాదరిత్తారాగిల్, ఐహికాముష్మికఙ్గళుక్కుం వేణ్డావోవెన్ఱు భగవదభిప్రాయమాగ, అరుళిచ్చెయ్కిరార్. (అత్రపరత్రచాపి) సంసారత్తిలుం, ప్రా

శ్లో॥ భూయోనమోఽపరిమితాచ్యుతభక్తితత్వ
జ్ఞానానురాగపరివాహశుభైర్వచోభిః।
లోకేఽవతీర్ణపరమార్థసమగ్రభక్తి
యోగాయ నాథమునయే యమినాం వరాయ॥ ౩.

త్రంపోలన్ఱికే, అనవరతమెన్ఱై. (యదియ్యాచరణౌ) ఎన్నైయిన్నవస్థాపన్న మాకిన తిరువడికళ్. (శరణం) ఉపాయోపేయంగళిరండుం. (మదియ్యం) పెరియము లియార్ తిరువడికళాగిల్ ఎనక్కు ఇరండుమాయిరుక్కుమెన్ఱై. అదావదు - సంసారదశైయిల్ భగవానే ఉపాయమెన్ఱుపదేశిత్తుం, ఉపాయాధ్యవసాయత్తై కొడియాన, స్వాచారత్తాలే భగవత్ప్రావణ్యత్తై విళైత్తుం, ప్రాప్యదేశత్తిలే శెన్ఱాల్, నిత్యసూరికళ్ గోష్ఠియిలే ప్రవేశిప్పిత్తుం, పిన్బు నిత్యసూరికళోపాతి ఉద్దేశ్యమాయిరుక్కైయాలుం, అప్పడి శొల్లుకిఱదు. అత్రపరత్ర చాపినిత్యం యదియ్యా చరణౌ - మదియ్యాం శరణం మధుజిదఙ్ఘ్రి సరోజతత్వ జ్ఞానానురాగమహిమాతిశయాంతసీమ్నే- నాథాయతస్మై-నాథమునయేనమః॥ ౨.

వ్యా.—భూయోనమ ఇతి. తృషార్తను క్కుతణ్ణీర్ కుడిక్కక్కుడిక్క పర్యాప్తి పిఱవాదాప్పోలే, పిన్నైయుమ వర్కుడిమేనెన్గిఱార్. ఆశ్రితరై మొరుకాలుం నఴువవిడాత అచ్యుతవిషయత్తిల్ జ్ఞానభక్తికళాకైయాలే, తస్మళవిల్ పర్యవసియ్యాతే, భగవద్విషయత్తుక్కు అభూ

ఴియాన సంసారమెఙ్గుం వెళ్ళమిడుమ్పడియాన విపరుడై
య జ్ఞానభక్తికళుడైయ ప్రకర్షత్వత్తై చొల్లుకిఱదు. (భూ
యోనమః) "పునశ్చనమః నమోనమస్తే" ఎన్గిఱపడియే.
(అపరిమిత) కిడన్దపాయిలే వెళ్ళఙ్గోత్తాప్పోలే, యిరున్దవి
డఙ్గళిలేవన్దుకిట్టుమ్పడి యెల్లైయఱ్ఱిరుక్కై. (అచ్యుత) ని
యన్తృత్వ, స్వామిత్వ, కల్యాణగుణఙ్గళాల్ కుఱైవఱ్ఱి
రుక్కై-యెన్నుతల్. ఏకరూపమా యిరుక్కై-మెన్నుతల్,
ఎన్ఱు మాశ్రితార్థమాయిరుక్కు మిరుప్పై నఴువవిడాదవనె
న్నుదల్, "ఆర్న్దపుకఴచ్యుతనెన్ఱుం" "నమన్ఱమర్కరు
నఙ్గైనైయచ్యుతన్ఱన్నై" ఎన్గిఱపడియే, ఆశ్రితరైతన్దాళ్గైయ్యి
లుంపిఱర్కైయ్యిలుం కాట్టిక్కొడాదవనెన్నుదల్; (భక్తిత
స్వజ్ఞానామృతాబ్ధి పరివాహశుభైర్వచోభిః) భక్తితత్వ
జ్ఞానఙ్గళాగిఱ ఽమృతాబ్ధియినుడైయ పరివాహ రూప
మాన శుభమానవచస్సుకళాలే. ఉపాయమీశ్వరనాకై
యాలే, జ్ఞానభక్తికళ్ భోగరూపమాయ్ అపరిచ్ఛిన్నమా
యిరుక్కు-మెన్నై. పరివాహమావదు- అవ్వవరతుణార్థమా
క అధికజలనిర్గమనస్రోతస్సు. వచస్సుకళుక్కు శుభత్వ
మావదు - అవిస్తరమసన్దిగ్ధమిత్యాదికళైయుడైత్తాయిరు
క్కై. (లోకే) భగవద్భక్తికు మేట్టుమడైయాన సం
సారత్తిలే. "సైషాభార్గవీవారుణీవిద్యాపరమేవ్యోమన్ప్ర
తిష్ఠితా" ఎన్ఱు పరమపదత్తిన్ పరిమారకళ్ డవభక్తియై "నా
మ్మకనార్ పెఱ్ఱనాట్టుళే నర్పాలుక్కుయ్త్తనర్" ఎన్గిఱ

శ్లో॥ తత్త్వేనయశ్చిదచిదీశ్వరతత్స్వభావ
భోగాపవర్గతదుపాయగతీరుదారః।
సన్దర్శయన్నిరమిమీతపురాణరత్నం
తస్మైనమో మునివరాయ పరాశరాయ॥ ౪.

పడియే, సంసారత్తిలే నడైయాడుమ్పడిపణ్ణినపడి. (అవతీర్ణ) ఈశ్వరావతారమ్పోలేయిఱే స్వయమ్ప్రయోజనమాన భక్త్యవతారం. (పరమార్థ) పరమప్రయోజనరూపమాయిరుక్కై. (సమగ్ర) "అతనిల్ పెరియ" వెన్నుమ్పడికుఱైవఱ్ఱిరుక్కై. (భక్తియోగాయ) భక్తియైయుడైయరాన. ఉక్తమాన భక్తితత్త్వజ్ఞానఙ్గళిరణ్డైయుమ్ కొణ్డు, ఇరణ్డుమొరునీరానపడియాలే. (యమినాంవరాయ) "ముడియానే" యిల్ శొల్లుగిఱపడియే, అవనైయల్లతఱియాత కరణఙ్గళైయుడైయరా యిరుప్పారుక్కెల్లాన్ తలైవరానవర్కు. "వాయవనై యల్లదువాఴ్త్తాదు" ఎన్కిఱ కురుకైక్కావలప్పన్ నిలైయుమ్ ఇవర్ వరణీయ్యరా యిరుక్కుమవరెన్ఱుమామ్.

అపరిమితాచ్యుతభక్తితత్త్వజ్ఞానామృతాబ్ధిపరివాహశుభైర్వచోభిః-లోకేవతీర్ణపరమార్థసమగ్రభక్తియోగాయ-యమినాంవరాయ నాథమునయేభూయోనమః॥ ౩.

వ్యా.—తత్త్వేనేతి. పెరియముదలియార్ జ్ఞానత్తుక్కు లోకపరిగ్రహమాత్రమన్ఱిక్కే, వేదవిదగ్రేసరపరాశరానుమతియాలే ప్రామాణికత్వముణ్డెన్ఱు ఇవ్వర్థత్తినుడైయప్రామాణికత్వఙ్గళ్లుగిఱదు. కిఞ్చ-ఇవర్కుం, శ్రీపరాశరభగ

వానుకుం, స్వభావైక్యముణ్డు కృష్ణప్రావణ్యముం, లో
కత్తుకు ప్పణ్ణిన వౌదార్యము మిరువరుక్కుముణ్డు. అత్తా
లుం అవరైనముస్కరిక్కిఱార్. (తత్త్వేన) జ్ఞాతవ్యార్థ
జ్ఞలైయుళ్ళపడియే కాట్టుకై. (యః) "సహోవాచవ్యా
సఃపారాశర్యః" ఎన్గిఱ ప్రమాణప్రసిద్ధియై ప్రకాశిప్పిక్కిఱ
ను. (చిత్) జ్ఞాతా. అత్రపరాశరః - "ఆత్మాశుద్ధోక్షర
శ్శాన్తఃనిర్గుణః ప్రకృతేఃపరః ప్రవృధ్యపచయానాస్యపక
స్యాఖిలజంతుషు" ఇత్యాది. ఇదిల్ నిర్గుణత్వమావదు- స
త్త్వాదిగుణరాహిత్యం. "ఏకస్యాఖిలజన్తుషు" "దేవతిర్యఙ్మ
నుష్యాఖ్యసర్వప్రాణిషు" ఏకస్య-జ్ఞానైకాకారతయాసమ
ఇత్యర్థః. "నిర్దోషంహిసమంబ్రహ్మ పణ్డితాస్సమదర్శినః" ఇ
తిభగవతైవోక్తం. (అచిత్) అసంజ్ఞావత్త్వానవచేతనం. "వికా
రజననీమజ్ఞాన" మిత్యుపనిషత్. తత్రాపిపరాశరః- "త్రిగుణం
తజ్జగద్యోనిరనాదిప్రభవావ్యయం. అత్తుయ్య" మిత్యాది. (ఈ
శ్వర) ఉభయోర్నియన్తావానస్వామి తత్రాపిపరాశరః-
"పరమాత్మాచసర్వేషామాధారఃపరమేశ్వరః-విష్ణునామా
సదేవేషు వేదాన్తేషుచగియ్యతే" "పరఃపరాణాప్పరమః
పరాత్మాత్మసంస్థితః- రూపవర్ణాదిః ర్దేశవిశేషణవివర్జితః"
"సర్వతాసౌసమస్తఞ్చవసత్యత్రేతివై యతః. తతస్సవాసు
దేవేతివిద్వద్భిఃపరిపఠ్యత" ఇత్యాది. (తత్స్వభావ) తేషాం
స్వభావః. తత్రచసః "ప్రధానఞ్చపుమాంశ్చైవసర్వభూ
తాత్మభూతయా - విష్ణుశక్త్యామహాబుద్ధేః వృతౌసంశ్ర

యధర్మిణో" ఇత్యాది. (భోగ) బ్రహ్మాదిపిపీలికాన్తమాన బద్ధచేతనవర్గత్తుక్కుక్కర్మానుగుణమాక తారతమ్యేన అనుభావ్యమాన శబ్దాదికళ్. (అపవర్గ) శబ్దాదిగళినుడైయ అల్పాస్థిరత్వాది దోషదర్శనత్తాలే భీతరాన చేతనరుక్కు దుఃఖనివృత్తిరూపమానఆత్మప్రాప్తియుం,సుఖైకతానమాన భగవత్ప్రాప్తియుం. తథాపిసః "యోగినామమృతం స్థానంస్వాత్మ సన్తోషకారిణాం- తదస్యత్రివిధస్యాపిదుఃఖజాతస్యే"త్యారభ్య,"నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖభావైకలక్షణా-భేషజమ్భగవత్ప్రాప్తి రేకాన్తాత్యన్తికీమతే" త్యాది. (తదుపాయగతీః) భోగమోక్షఙ్గళుడైయ సాధనభేదఙ్గళై."నిత్యనైమిత్తిక కామ్యకర్మానుష్ఠానంభోగస్యసాజ్ఞానుష్ఠితకర్మసాధ్యజ్ఞానయోగాది ఆత్మప్రాప్తేః". "జ్ఞానకర్మానుగృహీతభక్తిర్భగవత్ప్రాప్తేః". (ఉదారః)సంసారికళ్ పక్కల్ అర్థిత్వమాత్రల్, ప్రయోజనమాత్రల్ నినైయాతే, యివర్కళనర్థపరిహారమే ప్రయోజనమాక వుపకరిత్తల్లదు నిరక్కమాట్టాద మేఘమ్పోలే ఉపకరిత్తవర్. (సన్దర్శయన్) సంశయవిపర్యయరహితమాక ప్రత్యక్షిప్పియాన్నిన్నుకొణ్డు. (నిరమమీత) "అన్దాదిమేలిట్టు అఱివిత్తేనాழ్పొరుళై" యెన్గిఱపడియే, దురవగాహమాన వేదార్థత్తై అల్పగ్రన్థత్తాలే పణ్ణినారెన్నై. (పురాణరత్నం) పురాణమావదు - "సర్గశ్చప్రతిసర్గశ్చే" త్యారభ్య "పురాణంపఞ్చలక్షణం"ఎన్గిఱపడియే,పఞ్చలక్షణోపేతమాన గ్రన్థజా

శ్లో॥ మాతాపితాయువతయ స్తనయావిభూతి
స్సర్వంయదేవనియమేనమదన్వయానామ్।
ఆద్యస్యనఃకులపతేర్వకుళాభిరామం
శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళమ్ప్రణమామిమూర్ధ్నా॥౫.

తం. పురాపినవంపురాణం ఎన్ఱుమామ్. అదావధు - స్వర స త్తైయెన్ఱుమొకు- ఒరువరాలఱిక్కవొణ్ణాదిరుక్కై. (రత్నం) అర్థప్రకాశకమాయిరుక్కైయుం, సఙ్గ్రహమాయిరుక్కైయు, మాపద్రక్షకమాయిరుక్కైయు, మిన్దపురాణాధికారిక్కు- లోకపరిగ్రహం సిద్ధిక్కైయుం. (మునివరాయ) తనక్కు-వరఙ్గొడుత్త వసిష్ఠపులస్త్యర్ గళుక్కు- ముద్రితాముద్రితప్రతిముద్రితరాయ్, అత్తాలే యవర్ కళ్ పడియైయుడైయవనెన్నుతల్, "మునీనాంవరణీయ్యాయ" ఎన్గిఅపడియే, అవర్ గళుక్కాదరణీయ్యనెన్నుదల్. (పరాశరాయ) పరరాగిరార్ బాహ్యకుదృష్టికళ్, అవర్ గళైప్రమాణశరఙ్గళాలేహింసిత్తు, వైదికమర్యాదైయై స్థాపిత్తానెన్నుదల్, ఇన్ద్రియజయత్తాలే రజస్తమస్సుకళై జయిత్తానెన్నుదల్. యః - ఉదారః- చిదచిదీశ్వర తత్స్వభావ భోగాపవర్గతదుపాయగతీః-తత్త్వేన - సన్దర్శయన్- పురాణరత్నం, నిరమమీత, మునివరాయ- తస్మై - పరాశరాయనమః॥ ౪.

వ్యా.—మాతేతి. ఇనద్జ్ఞాన మధికృతాధికారమాయ్ ప్పోకామేసర్వాధికారమాప్పడి, ద్రావిడమానబ్రహ్మ

సంహితైయై, "మయర్వఱమతినలమరుళిననె" న్ఱిభక్తి
యాలేవాసితరాకిఱ, "మరజ్ఞళుమిరజ్ఞుంవకై" ఎన్ఱిఅతమ్మై
డైయ ఆకర్షకమాన ఉరచ్చొల్లాలే యరుళిచ్చెయ్కై
యాలుం, పెరియముదలియార్క్కు ఇన్దజ్ఞానత్తుకుఱ త్పాదకం
ఆழ్వార్ తిరువడికళాకైయాలుం, ఇవర్ తిరువడిగళిలే
విழుకిఱార్. "ఎత్తిఱమెన్ఱుం" "నెయ్యుణ్ వార్త్తైయుళ్
నైక్కోల్ కొణ్డెన్ఱుం" "వెల్లాంకణ్ణనెన్ఱుం" పెరియము
దలియారైయుం, శ్రీపరాశరభగవానైయుమ్పోలే, కృష్ణగు
ణవిద్ధరాయిరుక్కుమ్పడియైయుంనినైత్తు, ఆழ్వార్ తిరువడి
గళిలే శరణమ్పుకుకిఱార్. (మాతా) ఉత్పత్తికుఱమున్నె
వరజెఱడన్ఱు పెఱుకైకుఱ వరున్ది పత్తుమాసం గర్భధారణ
మ్పణ్ణి, ప్రసవవేదనైయైయనుభవిత్తు,అశుద్ధిగళైయుం మఱి
యాతే, బాల్యదశైయిలాదరిత్తు, పక్వనానాలుమివన్ ప
రుషభాషణమ్పణ్ణప్పొఱుత్తు, అకలవిశైయాతే, అవన్ప్రి
యత్తైయేవేణ్డి యిరుక్కుంతాయైప్పోలే,ఉపకారకనాయి
రుక్కైఱ. (పితా) అవళ్ పాత్రమాత్రమెన్నుమ్పడిఉత్పా
దకనాయ్, ఎన్ఱుమొక్కఱహితపరనాన పితావుం. (యువత
యః) ఇరువరైయుమ్మఱన్దువిరుమ్పుం యువతికళైప్పోలే,
నెఞ్జుక్కినియరాయిరుక్కైఱ.(తనయాః)అవళుడైయయౌ
వ్వనత్తైయత్తోయమాఱిప్పిఱిబవనాయ్, పక్వదశైయిలేర
క్షకనాయ్, ఆముష్మికత్తిలే నిరయనిస్తారకనాన పుత్రనె
ప్పోలేయిరుక్కైఱ. (విభూతిః) విభవమిల్లాదపోదు ఇవై

యెల్లామసత్సమమాయిరుక్కైయాలే ఇవర్కళుక్కు నన్దాకోఱం ఐశ్వర్యమ్బోలే యుద్దేశ్యమాయిరుక్కుమవర్. (సర్వం) అనుక్తమాన సర్వభోగఙ్గళుమాయిరుక్కై. (యదేవ) అవధారణత్తాలే "శేలేయ్ కణ్ణియరుం" ఎన్ఱిరుక్కుమాఴ్వార్ నినైవిన్ఱికేయిరుక్కై. (నియమేన) ఎన్ఱుమొకవవతుక్కు ప్రియమెన్ఱుపోమతొట్రియ, ప్రామాదికమాగవుం, పుఅమ్బుపోక్కడవతన్ఱికేయిరుక్కై. (మదన్వయానాం) "విద్యయాజన్మనా వా" ఎన్గిఱ ఉభయసన్తానజాతరుక్కుమ్. (ఆద్యస్య) వైదికసన్తానత్తుక్కు ప్రథమాచార్యరాయిరుక్కై. (నఃకులపతేః) శ్రీకుక భర్తృకులమ్బోలే, గోత్రఋషిగళుమవరేయెన్గై. (వకుళాభిరామం) తిరుమగిఴ్మాలైయాలే అలఙ్కృతమాయిరున్దుళ్ళత్తై. మగిఴలఙ్కారమానతిరువడిగళ్. ఇత్తాలే తిరువడిగళిల్ పరిమళత్తాలేవన్ద భోగ్యత్తైయైచ్చొల్లుకిఱదు. "నల్లడిమేలణి నాఱుతుఴాయ్" వ్యావర్తిక్కిఱదు. (శ్రీమత్) వైష్ణవశ్రీయోడే నిత్యసంయుక్తమాయిరుక్కై. "అన్తరిక్షగతశ్శ్రీమాన్" "సతునాగవరశ్శ్రీమాన్" "లక్ష్మణోలక్ష్మిసంపన్నః" ఎన్ఱు భగవత్ప్రాప్త్యాసక్తియై ఐశ్వర్యమాకచ్చొల్లక్కడవదిఱే. ఎన్నుడయ సంబన్ధత్తుక్కడియాన వైశ్వర్యత్తైయుడైయవరెన్ఱుమాం. (తదఙ్ఘ్రియుగళం) అతువెన్నుమిత్తనైయొట్రియ, పేశిముడిక్కవొణ్ణాతెన్గై. (యుగళం) చేర్తియాల్ వన్దవళగైయుడైత్తాయిరుక్కై. (ప్రణమామిమూర్ధ్నా)

శ్లో॥ యన్మూర్ధ్ని మే శ్రుతిశిరస్సు చ భాతి యస్మి
న్నస్మన్మనోరథపథస్సకలస్సమేతి।
స్తోష్యామి నః కులధనం కులదైవతం త
త్పాదారవిన్దమరవిన్దవిలోచనస్య॥౫॥

ఆళ్వారుడైయ తిరువడిక్కళైనినైత్తవాఱే నమశిష్టాని రుమాట్టాదే, అవర్ తిరువడిగళిలే తలైమైయెచ్చేరిరుఱార్. ఒరువరుక్కు శ్శేషిగళ్ ఇరువరాగంబడియిరుక్కై, ఎన్గనేయెన్నిల్ ; క్రతుశేషిత్వం యాగత్తుక్కుం పురోడాశత్తుక్కుం ఉణ్డానాప్పోలే ఈశ్వరన్ ప్రధానశేషియాయ్, తదియ్యర్ ద్వార శేషికళామిడత్తిల్ విరోధమిల్లై. అథవా, నిరుపాధిక శేషియవన్, తత్సంబన్ధమడియాగవన్ద దాక్కైయాలే, భాగవత శేషత్వం సోపాధిక మెన్నుమాం. ముదల్ మూన్ఱుశ్లోకత్తాలే పెరియముదలియారుడైయ జ్ఞానభక్త్యాధిక్యం శొన్నార్. నాలాం శ్లోకత్తాలే యివ్వర్థం త్రైవిధ్యవృద్ధానుమతం ఎన్గిఱార్. అఞ్చాం శ్లోకత్తాలే ఇవర్కిఱున్దజ్ఞానం ఆళ్వారాలే వన్దదెన్గిఱార్. మదన్వయానాం యదేవనియమేన మాతా పితా యువతయస్తనయా విభూతిస్సర్వం ఆద్యస్య నః కులపతేర్వకుళాభిరామం శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళం మూర్ధ్నా ప్రణమామి॥ ౫.

వ్యా.—యన్మూర్ధ్నీతి. “అడియాతనపడివిత్తవత్తానీశెయ్తన” వెన్ను ప్రకారత్తిల్ ప్రథమనాయిరుక్కుమిఱే. “వైకున్దనాగప్పుగళ” వెన్గిఱపడియే, తన్నుడైయస్తుతి, ఈశ్వ

రనుకూలమతమా యిరుక్కైయాలుం, యిశుతా నా చార్యర్ కళుక్కు ప్రియమాగైయాలుం, స్తోత్తిల్ మేల్ చ్చొల్లప్పుగుకిఱ ఉపాయోపేయజ్ఞళై సంగ్రహిత్తుకొణ్డు వుపక్రమిత్తపడియే, భగవత్ స్తోత్రత్తిలే ఇఴిగిఱార్. (మేమూర్ధ్నియదజ్ఘ్రి) తమ్ముడైయనిహీనాతిశయత్తైయుమ్, సౌన్దర్యాదిగళిలే తోఱ్ఱి, అత్తాల్ వన్ద శేషత్వత్తైయుం, అన్ధకారత్తిల్ దీపంపోలే తమ్ముడైయతిరుముడియిలేవన్దపేఱు, తిరువడిగళ్ మిగవుం పిళజ్గినపడియైయుంచొల్లుగిఱదు. ఇత్తాలవనుడైయ ఉపాయభావత్తుక్కు కాన్తమాన సౌలభ్యాదిగళైయుం, ఇత్తలైయిల్ విషయీకారంతన్నై త్తాకనినై త్తిరుక్క మెన్నుం చొల్లుగిఱదు. “తలైకణియా” యెన్ఱు శేషభూతర్ ప్రార్థిక్కుమత్తై ప్పెఱ్ఱేనెన్గిఱార్. శేషియాకైయాలే సర్వవిషయజ్ఞళిలుం అవనిరుక్కుంపడియుమ్, కృతజ్ఞరాగైయాలే పేశుగిరార్. (శ్రుతిశిరస్సుచభాతి) శ్రుతిశిరస్సుగళిలుం విళజ్గానిన్ఱతు. ఇత్తాల్ ప్రాప్యత్వముం, సర్వాధిక్యత్వముం, సర్వమాఙ్గళాకారత్వముం, అతిదుర్లభత్వముంశొల్లుగిఱదు. చకారత్తాలే వేదాన్తజ్ఞళిలుమ్, తన్దలైయిలుమొక్క త్తిరువడికళై త్తరమిడాతేవైత్తపడియాలే, తన్పక్కలవనుక్కు జ్ఞానవాదరాతిశయం శొల్లుగిఱార్. చశబ్దంజననమరణత్తిలే యాంమ్, తమ్ముడైయతలైయిలే అన్వయిత్తసౌలభ్యమే తిరువడిగళుక్కు స్వరూపమెన్ఱదాగవుమాం. “ తిరుప్పాఱ్కడలే

శ్లో॥ తత్వేన యస్య మహిమార్ణవ శీకరాణు
శ్శక్యో న మాతుమపి శర్వపితామహాద్యైః।
కర్తుం తదీయ మహిమస్తుతిముద్యతాయ
మహ్యం నమోఽస్తు కవయే నిరపత్రపాయ॥ ౭॥

రుళ్ తలైయే" ఎన్నుమాప్పోలే. (యస్మిన్నస్మన్మనోరథపథస్సకలస్సమేతి) పితాత్వం మాతాత్వమిత్యాదిగళాన వెన్నుడైయ ఐహికాముష్మికసకలమనోరథఙ్గళు మఱ్ఱకియతాకయాంతొట్టిలే శేరుగిఱదు. (స్తోష్యామి) ఇప్పడిప్రాప్తముమాయ్, విలక్షణముమాయ్, ఉపకారముమాన తిరువడిగళిలే వాచికమానవడిమైయైచ్చెయ్గిఱేన్. (నఃకులధనం) ధనమావదు-ఆపద్రక్షకముమాయ్, నిత్యభోగ్యముమాయిరుక్కుమదు. కులధనమెన్నైయాలే, అయత్నసిద్ధముమాయ్, స్వతఃప్రాప్తముమాయిరుక్కై. (కులదైవతం) ఇద్ధనత్తైత్తరుమదాన్, ఆశ్రయణీయ్యముమాయిరుక్కుమదు. ఇత్తాల్, స్తోత్రప్రతిపాద్యమానప్రాప్యప్రాపకఙ్గళైచ్చొల్లుగిఱదు (తత్పాదారవిందం) ఉక్తస్వభావమాన తిరువడిత్తామరైగళై. (అరవిన్దవిలోచనస్య) "జితన్తేపుణ్డరీకాక్ష" ఎన్నుగిఱ విజనకముమాయ్, "తన్ పాల్ పణిన్ద వెన్ పాల్ ఎవ్విరాన్ తడఙ్గణ్గళ్" ఎన్నుమ్ వత్సలముమాయ్, "తామరైక్కణ్ణనై పిన్నోర్ పరవున్తలైమగనై" యెన్నుమ్ సూరిభోగ్యముమాన తిరుక్కణ్ కళైయుడైయవనుడైయ. యనస్మాత్సిద్ధ మేశ్రుతిసిరస్సుచభాతి యస్మిన్నస్మన్మనోరథపథస్సకలస్సమేతి- నఃకులధనంకులదైవతం- అరవిన్దవిలోచనస్య - తత్పాదారవిన్దమ్ - స్తోష్యామి॥ ౬.

వ్యా—తత్త్వేనేతి. విధిశివసనకాదిగళ్ కర్తైప స్రినిలేనిన్ఱు అఱిన్దుగిఱ విషయత్తై ప్పరిచ్ఛేదిత్తు. ప్పోగఴ పిఴైన్దేనెన్ఱు తన్మైత్తెఴిపిత్తు, యుక్తిలేయువ్యక్తనాన వజ్ఞనః ‚‚విసృజ్యసశరజ్ఞాపం'' ఎన్ఱునివృత్తనానాప్పోలే, స్తోత్రత్తిఱ్ నిన్ఱుం నివృత్తరాగిరార్. (తత్త్వేన) ఈశ్వరనుడైయ స్వరూపరూపాదకళిరున్దపడియే. (యస్య) ‚‚యథారత్నానిజలధే'' రిత్యాదిగళిలే అనన్తగుణకనాక ప్రసిద్ధనానవనుడైయ. (మహిమార్ణవశీకరాణుః) గుణార్ణవత్తినుడైయశీకరాణువానదు - తివలైయిల్ స్పర్శవేద్యమానదు, అత్యల్పమానదు. (మాతుంనశక్యాః) మనస్సాల్ పరిచ్ఛేదిక్కవుంశక్యమన్ఱు, ఆరాలేయెన్ఱు మపేక్షైయిలేశొల్లుగిఱదు. (శర్వపితామహాద్యైరపి) ‚‚ఈశ్వరాత్ జ్ఞానమన్విచ్ఛేత్'' ఎన్ఱు,జ్ఞానాధికనాకవుం, సర్వసంహర్తా వెన్ఱు శొల్లుగిఱరుద్రనాలుం,అవనైయోదివిత్తవనుమాయ్, జగత్స్రష్టావాన బ్రహ్మావాలుం, ఆదిశబ్దత్తాలే బ్రహ్మాభావనైయేయాన సనకాదిగళైయుం, సర్వరుక్కుం హితానుశాసనం పణ్ణుగిఱ వేదత్తైయుంనినైక్కిఱదు. మేల్ ‚‚సదాస్తువన్తోవేదాః'' ఎన్ఱుం, ‚‚విధిశివసనకాద్యైః'' ఎన్ఱుంచొల్లుగైయాలే. (తదియ్యామహిమస్తుతింకర్తుముద్యతాయ) అవనుడైయ పెరుమైయైప్పుకళప్పుంశొల్లిపిడుగైయన్ఱిక్కే, ఉల్లాదముంశొల్లప్పుక్కరాకై. (మహ్యంనమోస్తు) ఇప్పడి సాహసికనాకైయాలే స్తుత్యవిషయత్తైవిట్టు, ఎనక్కునమస్కారం. (కవ

శ్లో॥ యద్వాశ్రమావధియథామతివాప్యశక్తః
స్తౌమ్యేవ మేవఖలు తేఽపిసదాస్తువన్తః।
వేదాశ్చతుర్ముఖముఖాశ్చమహార్ణవాన్తః
కోమజ్జతోరణుకులాచలయోర్విశేషః॥౮॥

యే) సర్వవర్ణనముఖరాంః. (నిరపత్రపాయ) నిర్లజ్జనాయిరుకిఱ అవనుకుఱ. నామ్పుకళ్లుకై యివనుకుఱ నిఱకేఱ్ఱా మెన్ఱు లజ్జియాతొళిగై. యస్యమహిమార్ణవశీకరాణుః - శర్వపితామహాద్యైరపి- తత్త్వేన-మాతుంనశక్యః, తదియ్యమహిమస్తుతిం - కర్తుముద్యతాయ - నిరపత్రపాయ - కవయే - మహ్యంనమోస్తు॥౭॥

వ్యా.—యద్వేతి. "ఇషుకుయాన్నివర్తన్తే" కాణుమళవుం శెల్లుంకీర్తియాయెన్ఱు అళవుడైయారుం తంతాం జ్ఞానశక్త్యాదికళళవుం పుకళ్న్దార్ గళత్తనై, ఉమకుమ్మవ్వళవు పుగళ్లుకైకుఱ విరోధమిల్లై. "సాజిహ్వాయాహరింస్తౌతి" వాఙ్స్తుతికఱవల్లోకణ్ణతు. "స్తవ్యస్తవప్రియః" ఎన్ఱిఅపడియే, స్తోత్రం నమకుఱ ప్రియమన్ఱోవెన్ఱు యుద్ధాన్నివర్తనాన వర్జుననై, "కరిష్యేవచనన్తవ" ఎన్న పణ్ణినాప్పోలే, ఈశ్వరన్తానేమూట్ట సమాహితరాగిరాం. (యద్వా) పూర్వపక్షనివృత్తిః మున్బల్లోమెన్నవిడం అర్థమన్ఱెన్నిఱార్. (శ్రమావధియథామతివా) ఇళైప్పళై యాగవాతల్, జ్ఞానమెల్లైయాకవాతలెన్నుతల్. జ్ఞానశక్త్యాదికళళవే స్తోత్రమ్పణ్ణలావతెన్నై. (అశక్తోపి స్తౌమి)

సర్వప్రకారత్తాలుం 'అశక్తనేయాగిలుం స్తుతిక్క ఈర్.
(సదాస్తువన్తః వేదాశ్చతుర్ముఖముఖాశ్చ ఏవమేవఖలు తే
పి) త్యాజ్యోపాదేయఙ్గళై ప్పిరిక్కై-కుం, త్యాజ్యత్తైవి
ట్టు ఉపాదేయత్తిలే అవగాహిక్కైక్కుమడియాన జ్ఞా
నశక్త్యాదిగళాల్ అధికరానవర్ కళుం. (సదాస్తువన్తో వే
దాః) సర్వకాలసంయోగత్తైయుడైత్తాన వేదఙ్గళుం. (చ
తుర్ముఖముఖాశ్చ) ద్విపరార్ధకాలావధికరాన బ్రహ్మరు
ద్రాదిగళుం, అధికారావసానత్తళవుం స్తుతిక్క అ సనకా
దిగళుం. (ఏవమేవ ఖలు) జ్ఞానశక్తిగళళవేయిఱే. "యతో
వాచోనివర్తన్తే అప్రాప్యమనసాసహ" "యన్నాయన్యగ
వాన్ బ్రహ్మజానాతిపురుషోత్తమం" "మామలరాన్ వార్ శ
డైయిన్ వల్లరేయల్లరేవాళ్త్తు" "పేశువారెవ్వళవు పేశు
ఎర్ అవ్వళవే" "వల్లతోర్ వణ్ణం" "నగ్రాహ్యాః కేనచిత్ క్వ
చిత్". ఇఙ్గనేయాకిలుం ఉమక్కుమ్ అవర్ కళుక్కుమ్ వాశి
యుణ్డోయెన్నిల్, వేదఙ్గళుక్కుం చతుర్ముఖాదికళుక్కుం
వాశియుణ్డాయిరుక్కచ్చెయ్ తే, అవనైయుళ్ళపడియే పేశ
మాట్టామైయొత్తాప్పోలే, ఎనక్కుం అవర్ కళుక్కుం
వాశియుణ్డానాలుం ఉళ్ళపడి పేశమాట్టామైయిల్ వాశి
యిల్లై. ఎతుపోలేయెన్నిల్, (మహార్ణవాన్తర్నిజ్ఞతోరణు
కులాచలయోఃకోపి శేషః) సర్షపమహీధరఙ్గళుక్కు నెడు
వాశిప్పడవైషమ్యముణ్డానాలుం, పెరుఙ్గడలిలే పుక్క మి
ళ్దుమళవిల్ విశేషమిల్లైయిఱే, అదుపోలేయిఱే॥ ౧.

శ్లో॥ కిఞ్చైష శక్త్యతిశయేన నతేఽనుకమ్ప్యః
స్తోతాపి తు స్తుతికృతేన పరిశ్రమేణ ।
తత్ర శ్రమస్తు సులభో మమ మన్దబుద్ధే
రిత్యుద్యమోఽయముచితో మమ చాబ్జనేత్ర॥ ౯.

వ్యా.—కించేతి. బ్రహ్మాదిగళిల్ కాట్టి లెనక్కు స్తోత్రత్తిలేయుళ్ళ క్కైక్కు అధిక హేతువుణ్డెన్గిఱార్. పరకృప్పాగళ్ళై - ఈశ్వరానుగ్రహ హేతువన్ఱికే స్తుతికృతమాన పరిశ్రమం అనుగ్రహహేతువాప్పడి శీలవానాకైయాలే, మన్దబుద్ధియాన వెనక్కు మంతశ్రమం సులభమాకైయాలే, అవర్గళిల్ కాట్టిల్ నాన్ స్తోత్రాధికారియెన్గిఱార్. (కిఞ్చ) కీళ్ చ్చొన్న సామ్యమొళ్ళియ స్తోత్రత్తిలే అవర్గళిల్ కాట్టి లెనక్కధికారముణ్డాకైక్కు మొరు హేతువుణ్డెన్గిఱార్. (ఏషస్తోతా) భగవదాభిముఖ్యత్తాలే సంసారిగళిల్ కాట్టిల్ వ్యావృత్తనాయ్, వాయ్పడైత్త ప్రయోజనమిదు వెన్ఱు, భగవత్ స్తోత్రత్తిలేయధికరిత్తవన్. (శక్త్యతిశయేన నతేనుకంప్యః) నమ్మై స్తోత్రమ్పణ్ణశక్తనెన్ఱు ఉనక్కు అనుగ్రాహ్యనాకిఱేనల్లేన్. (తే) "యతో వాచో నివర్తన్తే" "తద్విప్రాసో విపన్యవః" ఎన్ఱుమ్, వేదఙ్గళుం నిత్యసూరిగళుం పుగళ్న్దాలైకాణమాట్టాద మహిమైయైయుడైయ వునక్కు పరకృ స్తోత్రమ్పణ్ణుకై తేట్టమన్ఱేయెన్నుతల్, సంసారిగళ్ అభిముఖ్యమ్పణ్ణుకై తేట్టమాన శీలవానాకైయాలే, యివన్పణ్ణుం స్తోత్రం మిఱైయాన ఉనక్కు

న్నదల్ (అపిను) న్నక్రిఱప్పడియెన్నుతల్, పిన్నైయె జ్ఞనేయెన్ను సానునయప్రశ్నమాదల్. (స్తుతికృతేన పరిశ్ర మేణ) ఉన్నై స్తుతిక్కైయిలే అత్యాదరత్తైప్పణ్ణి,అదుక్కీడా నశక్తియిల్లామైయాలే, వుకఴువుంమాట్టాదే,తవిరవుంమా ట్టాదే పడుమిళప్పాలేయిఱే నీయిఙ్గువతు. (తత్ర) అర్థ మిప్పడియాంయ్ నిన్రవిడత్తిల్. (శ్రమ: ప్రసులభోమమ) ఎ నక్కువిశేషిత్త శ్రమమానదుకుఱైవఱవుణ్డోన్నుమామ్. (తు) అవధారణమాంయ్ ఎనక్కేకుఱైవఱ శ్రమముళ్ళతెన్ను మాం. (మన్దబుద్ధేః) ఎన్ను శ్రమహేతువైశొల్లుగిఱదు. అ ల్పబుద్ధియెన్నై. (ఇతి) ఇప్పడియెన్నుతల్, ఆకైయాలే ఎ న్నుహే తువాకచ్చొల్లుతల్. (అయముద్యమః) ఎన్నుకొ ణ్డుణ్డానఇన్దవుద్యమం. (ఉచితోమమచ) చశబ్దమవధారణ మాంయ్, ఎనక్కేఉచితమెన్నుదల్, సముచ్చయమామెన క్కుముచితమెన్ను కీర్త్తశ్లోకత్తోడేకూట్టుదల్. (అబ్జనేత్ర) "అవలోకనదానేనభూయోమామాం" ఎన్నుం, "ఉన్తామరై క్కణ్గళాల్ నోక్కాయ్"యెన్నుం శొల్లుకిఱపడియే,అవిఘ్న నస్తోత్రం తలైక్కట్టుమ్పడి అఴగియతిరుక్కణ్గళాలే నోక్కియరుళవేణుమెన్నుదల్, స్తోత్రత్తిలేనిలైనిన్రపడి యైక్కణ్డు, "శెన్దామరైక్కణ్ణోడుం వఱప్పఱవెన్నుక్కే మన్నినా" నెన్గిఱపడియే ప్రీతియాలే తిరుక్కణ్కళ్ మలి ర్న్దపడియైచ్చొల్లుదల్ ॥ ౯.

వ్యా—నావేక్షసేతి. ఇప్పడి స్తోత్రాక్షేప స మానానతైపఃశి ఈశ:రనుడెయ శరణా:తైపు-ఉసా.

శ్లో॥ నావేక్షసే యదితతో భువనాన్యమూని
నాలమ్ప్రభో భవితుమేవకుతః ప్రవృత్తిః।
ఏవం నిసర్గసుహృది త్వయి సర్వజన్తో
స్స్వామిన్న చిత్రమిదమాశ్రిత వత్సలత్వమ్॥ ౧౦.

న భగవత్పరత్వత్తై, మేలఙ్గుళ్ శ్లోకత్తాలే యరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్. ఇతిల్, ముదల్ శ్లోకత్తాలే సద్బ్రహ్మాదిసామాన్య వాచిశబ్దఙ్గళాలే జగత్కారణతయా ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱ నారాయణనేయెన్ఱు, గతిసామాన్యన్యాయత్తాలే కారణవాక్యవిషయమాన పరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్‌గిఱార్. స్తోత్రం పణ్ణ వుపక్రమిత్తవాఱే, వాత్సల్యజన్యమాన విశేషకటాక్షత్తైప్పణ్ణినానెన్గిఱవిదు ప్రళయకాలత్తిలే అచిత్కల్పరాన చేతనరై దయమానమనావాయ్‌క్కొణ్డు విశేషకటాక్షత్తైప్పణ్ణియుణ్డాక్కి, అన్దజన్తుక్కళుడైయ ప్రవృత్తినివృత్తిహేతువాయ్, ఉపకారకనాన వునక్కు సృజ్యమానజన్తుక్కళ్ అభిముఖ్యఙ్బణ్ణ ముఖఙ్గొడుత్తాయెన్గిఱవిదు ఆశ్చర్యమోవెన్గిఱార్కళ్ మామ్. (నావేక్షసేయది) "తదైక్షత బహుస్యాం ప్రజాయేయేతి" ఎన్ఱు అసత్కల్పరాన చేతనరైక్కటాక్షిత్తిలై యాకిల్, అనాదికాలమ్బణ్ణిపోన్ద వపరాధఙ్గళై పారాదే, అవసీదనుడైయ దుర్గతియై ప్పార్త్తు కృపాపరతన్త్రనాయితే అప్పోదు కటాక్షిత్తిమ. అల్లతు ఉన్నై కటాక్షిత్తిలై యేయెన్బారిల్లైయే. (తతః) "బహుస్యా" మెన్గిఱ సఙ్కల్పత్తుక్కు ప్పిన్బు భువనసృష్టిక్కుమున్బుణ్డాన దూరత్తైచ్చొల్లుగిఱదు. (అమూనిభువనాని భవితుమేవ నాలం) భోగమోక్షఙ్గళై సాదిత్తుక్కొళ్ళక్కై

కుఱ పర్యన్తమాన చతుర్దశభువనఙ్గళానవై ఉణ్డాక వేమా
ట్టాదు. వ్యతిరేకనిర్దేశం, అర్థస్థైర్యత్తుక్కాఱక, “కోహ్యే
వాన్యాత్కః ప్రాణ్యాత్” “నతదస్తివినాయత్స్యాన్మయా
భూతఞ్చరాచరం” ఎన్నకఱడవతిఱే. (కుతఃప్రవృత్తిః)
ఉన్ సఙ్కల్పమొఴియ ఉణ్డాకమాట్టాత వివై ప్రవృత్తి
ప్పతెత్తాలే. సకలోత్పత్తియుం, ప్రవృత్తి నివృత్తియు,
మున్నడైయ వొరుకటాక్షఫలమెన్గో వెన్గై. (ప్రభో) జగ
త్కారణత్వప్రయుక్తమాన వైశ్వర్యత్తై ప్రకాశిప్పిక్కిఱఱు
తు.(సర్వజంతోరేవంనిసర్గసుహృదిత్వాయి)నిత్యవిభూతియు
డ్డాయిరుకక, ఇవఱ్ఱై యిఴ్వైక్కియాలే “సపకాకీ
నరమేత” ఎన్నున్నప్పడి తనిమైప్పాడాయ్, బ్రహ్మరుద్రా
ది స్థావరాన్తమాన జన్తుజాతత్తుక్కు కరణకళేబరఙ్గళై
కొడుత్తు కుఱ క్షైతీర్త్తాయెన్నున్నప్పడి అకారణసుహృ
త్తానడున్నపకల్. (స్వామిన్) ఇవఱ్ఱై యుణ్డాక్కుకిఱ
వితువున్నైత్తాగ వేణ్డిఱ్ఱు; ఇవైత్తోడుణ్డాన కుడల్తుడ
క్కుఱతే. “స్వముద్దిశ్య-ఉపాదత్తే” యెన్నిఱే అభియుక్తర్
వార్త్తై. స్వవ్యతిరిక్త సకలచేతనాచేతనఙ్గళుం ఉనక్కఱ న
న్యార్హ శేషమాన స్వామిత్వత్తైయుడైయవనే. (ఇదమా
శ్రితవత్సలత్వంనచిత్రం). సకలవాఙ్మనసాగోచరమాన
త్వద్విషయస్తోత్రత్తుక్కు యోగ్యనాప్పడి యెన్బకఱలు
డ్డాన వత్సలత్వమునక్కు ఆశ్చర్యమో. “కిమత్రచిత్రమి
త్యాది జగత్కారణత్వత్తాలే సర్వోత్కృష్టనెన్నుం “కా

శ్లో॥ స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వం
నారాయణత్వయినమృష్యతివైదికఃకః।
బ్రహ్మాశివశ్శతమఖఃపరమస్స్వరాడి
త్యేతేఽపియస్యమహిమార్ణవవిప్రుషస్తే॥ ౧౧.

రణంతుధ్యేయః" ఎన్గైయాలే సర్వసమాశ్రయణీయ్య నెన్నుం, "ఏష హ్యేవానందయాతి" ఎన్కైయాలేప్రాప్య నెన్నుం సృష్ట్యాదికళైత్తన్నేఱాకప్పణ్ణుకైయాలే సర్వస్వామియెన్నుం, తాంస్తోత్రత్తిలేమూళుమ్బడి ముకంకాట్టుకై యాలే ఆశ్రితవత్సలత్వముమ్ శొల్లిత్తిరుయిత్తు.

వ్యా.— స్వాభావికేతి. కీళ్ గతిసామాన్యన్యాయ త్తాలే, నారాయణనే సర్వస్మాత్పరనెన్తతు; ఇతిల్, విశేషణవాచియాన శివశంభ్వాదివాక్యంగళాలుం ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱాన్ నారాయణనేయెన్ను సర్వవేదాన్తవ్యాఖ్యానమాయ్, అనన్యపరమాన నారాయణానువాక సిద్ధమానభగవత్పరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్గిఱార్. (స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వం) ఇత్తాల్, పరత్వలక్షణం శొల్లుగిఱతు. స్వాభావికశబ్దత్తాలే, కర్మోపాధికమాయ్, అత్తాలే అనిత్యమాయ్, దుఃఖమిశ్రమాన బ్రంహ్మాదికళైశ్వర్యత్తైవ్యావర్త్తిక్కిఱతు. అనవధికాతిశయశబ్దత్తాలే, నిత్యరైయుంముక్తరైయుం వ్యావర్త్తిక్కిఱతు. "సస్వరాడ్భవతి" ఎన్నుం, "సత్యకామస్సత్యసంకల్పః" ఎన్నుం నిత్యముక్తవిషయమాన వైశ్వర్యఙ్గళుం భగవదాయత్తమాయ్ సావధికంగళుమాయిరుక్కైయాలే ఈశితృత్వమెన్గిఱ

సాధారణస్వరూపనిర్దేశత్తాలే, నిర్విశేషచిన్మాత్రంవస్తు వెన్ఱు బౌద్ధగతిగళాన వేదాన్తికళై వ్యావర్తిక్కిఱదు. (నారాయణ) సద్బ్రహ్మాదిసామాన్యవాచిశబ్దఙ్గళైయుం విశేషణవాచియాన శివశమ్భ్వాదిశబ్దఙ్గళైయుమ్ నారాయణనొరువనిలే వ్యవస్థాపిక్కిఱ నారాయణానువాకం, చొల్లుగిఱవివ్వర్థత్తిల్ ప్రమాణమెన్ఱు ప్రత్యభిజ్ఞైప్పణ్ణిప్పడుకిఱతు. (త్వయి) సర్వవేదాంతంగళిలుం సర్వాధికనాక ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱవనాయ్, ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తవనాన ఉన్నొరువనిలే. (నమృష్యతి) ఉక్తమాన వైశ్వర్యత్తైప్పొఱాతేయొழிగిఱవన్. (వైదికఃకః) అబ్రాహ్మణ ఇత్యర్థః. "యోవిష్ణుంసతతంద్వేష్టి" "విష్ణుభక్తివిహీనో యస్సర్వశాస్త్రార్థవేద్యపి। బ్రాహ్మణ్యంతస్యనభవేత్తస్యోత్పత్తిర్నిరూప్యతా" మిత్యాది. "హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే భూతస్యజాతః పతిరేకఆసీత్" "నకిరీంద్రత్వదుత్తరః" "ఏకఏవరుద్రోనద్వితీయాయతస్థే"ఇత్యాదిగళిలే బ్రహ్మరుద్రాదిగళుక్కు సర్వేశ్వరత్వమోతానిఱ్కు, శివశమ్భ్వాదిశబ్దం నారాయణనై ప్రతిపాదిక్కిఱతెన్నెన్ఱు, ఇప్రమాణంగళళవిల్ అపర్యవసిత్తవన్ వైదికనల్లనెన్ఱు, క్షేపిత్తపడియెఙ్గనేయెన్నిల్, "సబ్రహ్మాసశివస్సేంద్రః" ఇత్యాదికళిలే పరిహరిత్తతెన్గిఱదు ఉత్తరార్థం. బ్రహ్మరుద్రర్ గళోడే సంప్రతిపన్నక్షేత్రజ్ఞరాన ఇంద్రనైయుం, పారతంత్ర్యమే స్వరూపమాన ముక్తాత్మస్వ

శ్లో॥ కశ్శ్రీశ్శ్రియఃపరమసత్వసమాశ్రయఃకః
కఃపుణ్డరీకనయనఃపురుషోత్తమఃకః।
కస్యాయుతాయుతశతైకకలాంశకాంశే
విశ్వంవిచిత్రచిదచిత్ప్రవిభాగవృత్తమ్॥ ౧౨.

రూపత్తైయుం సమభివ్యాహరిక్కైయాలే, అవర్ గళుడై య వనీశ్వరత్వం సంప్రతిపన్నమెన్గిఱదు. (పతేప్) ఇప్పు లకత్తిలే * ఈశ్వరతయాప్రసిద్ధరాన ఇవర్ కళుం శేషభూ తరాక సంప్రతిపన్నరాన వివర్ కళుం. (యస్య) "నారా యణపరావేదాః" ఎన్ఱు, సర్వవేదాన్తప్రసిద్ధియై నినై క్కిఱదు. (మహిమార్ణవవిప్రుషస్తే) సర్వేశ్వరమహిమై యాకిఱకడలిలే వోరుబిన్దుమాత్రమెన్ఱు నారాయణానువా కంతానే పరిహరియానిన్ఱతెఱ్కిఱార్. "యస్యతే" ఎ న్ఱు, శ్రుతిప్రసిద్ధియైయుం, తమక్కు వ్వర్థత్తిలుణ్డాన సాక్షా త్కారత్తైయు మరుళిచ్చెయ్గిఱార్॥ ౧౧.

వ్యా.—కశ్శ్రీశ్శ్రియః. ఇదిల్, విప్రతిపత్తిక్కుమఙ్గళఱ్ఱియి లే, తనిత్తనియేపూర్ణమాయ్ వస్తుసామర్థ్యాపరనామమానవి జ్ఞ్గళాలే పరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (కశ్శ్రీశ్శ్రియః) ఈశ్వరవ్యతిరిక్తసకల చేతనాచేతనరుం, తంతాముడైయ స్వరూపస్థిత్యాదికళు క్కాక ఆశ్రయిక్క ప్పడుకైయాలే శ్రీశబ్దవాచ్యైయాయిరుక్కిఱ పిఱాట్టియుమ్, తన్నుడైయ స్వరూపస్థిత్యాదికళుక్కాక ప్పఱ్ఱవేణ్డుమ్పడియాన మేన్మైయుడైయారునై వెఱ్ఱియవర్ ఆర్. కింక్షేపే. అర్థ

* ఇశ్లోకత్తిలే ఎన్ఱు పాఠాంతరం,

మాకపిళ్ళైయెన్నపడి. "ఈశ్వరీం సర్వభూతానాం" "అస్యేశానాజగతో విష్ణుపత్నీ" "తిరువుక్కుం తిరువాకియ శెల్వా" నెన్నక్కడవదిరే. (పరమసత్త్వసమాశ్రయః కః) పరమశబ్దత్తాలే రజస్తమస్సుక్కళైయుం, అత్తోడుసమభివ్యాహృతమానసత్త్వత్తైయుం వ్యావర్తిక్కిఱదు. శుద్ధసత్త్వత్తుక్కాశ్రయమాన విగ్రహాదికళై యుడైయవనార్ "మహాన్ప్రభుర్వై పురుషస్సత్త్వస్యైష ప్రవర్తకః" "ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాద్". (కః పుణ్డరీకనయనః) స్వానుభవానన్దతృప్తైయాలుం, ఆశ్రితార్థమాక నీర్మైకళుక్కు ప్రకాశకమాయుం, సర్వేశ్వరత్వ సూచకమాన తిరుక్కణ్కళైయుడైయవనార్. "తస్యయథాకప్యాసం పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" "మహావరాహస్ఫుటపద్మలోచనః" "జితన్తే పుణ్డరీకాక్ష" "తాయాయళిక్కిన్ఱతణ్డామరైక్కణ్ణా". (పురుషోత్తమః కః) ఉన్నైయొత్తియపురుషార్కాముత్కృష్టతమరాయిరుక్కిఱార్. "యస్మాత్ క్షరమతీతోఽహం" మిత్యారభ్య "అతోఽస్మి లోకే వేదే చ ప్రథితః పురుషోత్తమః" ఎన్ఱు, ఆత్తరాన దేవరీరే అరుళిచ్చెయ్దిలిరో. (కస్యాయుతేత్యాది విచిత్రచిదచిత్ప్రవిభాగవృత్తం విశ్వం కస్యాయుతాయుతశతైకకలాంశకాంశే) చిదచిద్విభాగత్తాలుం వర్తిక్కిఱ విన్దజగత్ విచిత్రమాయ్ కొణ్డు, ఆరుడైయ సఙ్కల్పశతసహస్రైక దేశత్తిలే వర్తిక్కిఱదు. విచిత్రమాన వచిత్తానదు-అత్యన్తం భిన్నమాన వాకాశాదిక

మాకపిల్లైయెన్నపడి. “ ఈశ్వరీం సర్వభూతానాం” “ అస్యేశానాజగతోవిష్ణుపత్నీ” “ తిరువుకుఱుం తిరువాకియ శెల్వ” నెన్నక్కడవతిరే. (పరమసత్వసమాశ్రయఃకః) పరమశబ్దత్తాలే రజస్తమస్సుకళైయుం, అత్తోడుసమభివ్యాహృతమానసత్వత్తైయుం వ్యావర్తిక్కిఱతు. శుద్ధసత్వత్తుక్కాశ్రయమాన విగ్రహాదికళై యుడైయవనార్ “ మహార్ణవ్రభున్సైవపురుషస్సత్వహ్యేషప్రవర్తకః” “ఆదిత్యవర్ణంతమసఃపరస్తాది”. (కఃపుణ్డరీకనయనః) స్వానుభవానందత్తృప్తత్తైయాలుం, ఆశ్రితార్థమాక నీర్ మైకళుక్కు ప్రకాశకమాయుం, సర్వేశ్వరత్వ సూచకమాన తిరుకణ్కళైయుడైయవనార్. “ తస్యయథాకప్యాసంపుణ్డరీకమేవమక్షిణీ” “ మహావరాహస్ఫుటపద్మలోచనః” “ జితన్తేపుణ్డరీకాక్ష” “ తాయాయళిక్కిన్ఱతణ్డామతైకణ్ణా”. (పురుషోత్తమఃకః) ఉన్నైయొళియపురుషాణాముత్కృష్టతమరాయిరుక్కిఱారార్. “యస్మాత్ క్షరమతీతోఽహ” మిత్యారభ్య “అతోఽస్మిలోకే వేదేచప్రథితఃపురుషోత్తమః” ఎన్ఱు,ఆ ఉత్తరాన దేవరీరే అరుళిచ్చెయ్దలీరో. (కస్యాయుతేత్యాది విచిత్రచిదచిత్ప్ర విభాగవృత్తంవిశ్వంకస్యాయుతాయు తశతైకకలాంశకాంశే) చిదచిద్విభాగత్తాలుంవర్తిక్కిఱ విన్దజగత్ విచిత్రమాయ్కొణ్డు, అరుడైయ సఙ్కల్పశతసహస్రైకదేశత్తిలే వర్తిక్కిఱమవిచిత్రమానవచిత్తానదు-అత్యన్తంభిన్నమానవాకాశాదిక

ర్యాంలోకాన్ వైస్పృష్టుముద్యతః అహోబత మహాదుః
ఖం వేదనాశనజంమమ" "ప్రాప్తస్తు మోతిహృదయంమా
న్తుశోకాయరున్ధయత్ - జగాహ వేదానఖిలాన్ రసాతలగ
తాన్ హరిః, ప్రాదాచ్చబ్రహ్మణో రాజన్ తతస్స్వాంప్రకృ
తింయయౌ" "తతస్తయోర్వధేనాశు వేదాపహరణేనచ-
శోకాపనయనంచక్రే బ్రహ్మణః పురుషోత్తమః" ఇత్యాది.
(గురుపాతక) రుద్రన్, లోకగురువునాయ్, పితావుమాయి
రుక్కిఱ బ్రహ్మావై దుర్మానమే హేతువాక త్తలైయైయఱు
త్తు పాతకియాన పాతకత్తైయుంపోక్కి, త్తలైయఱుప్పు
ణ్డ బ్రహ్మావైయుం జీవిక్కుంపడిపణ్ణి రక్షిత్తపడి. శ్రీమాత్స్య
దేవీంప్రతిరుద్రః - "తతః క్రోధపరీతేన సంరక్తనయనేనచ-
వామాఙ్గుష్ఠనఖాగ్రేణ ఛ్ఛిన్నన్తస్య శిరోమయా- బ్రహ్మ-
యస్మాదనపరాధస్య శిరచ్ఛిన్నంత్వయామమ-తస్మాత్ శా
పసమావిష్టః కపాలీత్వంభవిష్యసి" బ్రహ్మహాకుపితోభూ
త్వాచరన్ తీర్థానిభూతలే - తతోహంగతవాన్ దేవిహిమ
వన్తంశిలోచ్చయం - తత్రనారాయణశ్రీమాన్ మయాభి
క్షాం ప్రయాచితః - తతస్తేనస్వకంపార్శ్వంనఖాగ్రేణవి
దారితం" "మహతీస్రవతీధారాతస్యరక్తస్యనిస్సృతాః-
విష్ణుప్రసాదాత్సుశ్రోణి కపాలంతత్సహస్రధా- స్ఫుటితంబ
హుధాయాతంస్వప్నలబ్ధం ధనంయథా" ఇత్యాది. (దైత్య
పీడావ్యాపద్విమోచన) హిరణ్యరావణాదికళైన్న, త్రిపు
రత్తిలసురర్గళైన్న ఆదిశబ్దత్తాలే దుర్వాసశ్శాపాదిగళై

న్నినైక్కిఱ్ఱదు, ఇవర్గళాలే దేవతైగళుక్కు వరు మా పత్తైప్పోక్కి. (మహిష్ఠఫలప్రదానైః) క్షేత్రజ్ఞత్వేన సం ప్రతిపన్నరానవర్గళుక్కు స్వసమారాధనత్తాలే లోక ముడైయ వీశ్వరనెన్ఱు కొణ్డాడుమ్బడియాన పదఙ్గళైక్కొడు త్తపడియాలే. "యుగకోటిసహస్రాణివిష్ణుమారాధ్యపద్మ భూః - పునస్త్రైలోక్యధాతృత్వం ప్రాప్తవానితిశుశ్రుమః", "బ్రహ్మాదయస్సురాస్సర్వే విష్ణుమారాధ్య తేపురా - స్వం స్వంపదమనుప్రాప్తాః కేశవస్యప్రసాదతః" "ఏవమేషాం సురాణాంచాసురాణాఞ్చాపిసర్వశః - భయాభయకృ రః కృష్ణస్సర్వలోకేశ్వరఃప్రభుః". (కోన్యఇత్యాది) ప్ర జాపతిపశుపతిగళై త్తన్నామాల్ వన్ద వాపత్తుకళిలోడు పిఱరాల్ వన్దవాపత్తుకళిలోడు వాశియఱ సాకల్యేన ర క్షిక్కి ఱాన్ మఱ్ఱియవన్. (కస్యపాదోదకేనేత్యాది) ఆరుడైయ తిరువడికళిల్ నిన్ఱుం విళున్దజలత్తై తన్ జడైయి లేధరిక్కైయాలే అన్ద రుద్రన్ శివనాయినాన్- పరిశుద్ధనా యినాన్. అవనశుద్ధియై విట్టైత్తుక్కొళ్ళవు, మవనై శుద్ధనా క్కవుం పరమపావనన్ ఉన్నైయొళియ వేఱార్ తాన్. "ద్రవీభూతస్తథాధర్మో హరిభక్త్యామహామునే-గృహీత్వా ధర్మపానియ్యంపాదంనాకస్యతుష్టయే" "క్షాళితంపరయా భక్త్యా పాద్యార్ఘ్యాదిభిరర్చితం - తదంబుపతితందృష్ట్వా దధారశిరసాహరః - పావనార్థంజటామధ్యే యోగ్యోస్మీ త్యవధారణాత్ వర్షాయుతాన్యథబహూన్ నముమోచ

శ్లో॥ కస్యోదరేహరవిరించిముఖప్రపఞ్చః
కోరక్షతీమమజనిష్టచకస్యనాభేః ।
క్రాన్త్వానిగీర్యపునరుద్గిరతిత్వదన్యః
కః కేనవైషపరవానితిశక్యశఙ్కః॥ ౧౪.

తదాహరః", శతుముఖనిత్యాది "నలంతిగఢ్ శడైయాళ్ ముడికొణ్ణై న్మలరుం నారణ్ పాదత్తుఱాయుం కల న్దిళిపునల్". ౧౩.

వ్యా.—కస్యోదరే. ప్రమాణానుకూలమానతర్క రూపన్యాయత్తాలే ఉక్తమాన భగవత్పరత్వత్తై నిగమిక్కి ఱార్. (కస్యోదరేహరవిరించిముఖప్రపఞ్చః) బ్రహ్మరుద్ర ముఖమాన సకలపదార్థఙ్గళుం మహాప్రళయత్తిలే, అరు వైయ పక్కలిలే లయిత్తిరుక్కిఱదు. " సదేవసోమ్యే దమగ్రఆసీత్" ఎన్గిఱపడియే ద్విపరార్ధకాలం నామరూ పఙ్గళైయిళన్దు, "తమఃపరేదేవఏకీభవతి" ఎన్గిఱపడియే సర్వేశ్వరన్పక్కలిలేకిడక్కిఱపడి. "బ్రహ్మాదిషుప్రలీనేషు నష్టేలోకేచరాచరే - ఆభూతసంప్లవేప్రాప్తే ప్రలీనేప్రకృ తౌమహాన్. ఏకస్తిష్ఠతివిశ్వాత్మా సతునారాయణఃపరః" ఇత్యాది. సంహారాదిగళిలుంకర్మభవిక్కుమిడత్తిల్ బ్రహ్మా దికళోడు పిపీలికాదికళోడు వాశియిల్లైయెన్గై. (కోరక్షతీ) హరవిరిఞ్చి ముఖప్రపఞ్చత్తై రక్షిక్కిఱార్ "నహి పాలనసామర్థ్యం ఋతేసర్వేశ్వరంహరిం" "నసంపదాం సమాహారే విపదాంవినివర్తనే. (అజనిష్టచకస్యనాభేః)

మహాప్రళయత్తిల్ అవిభక్తనామ్ కిడక్కిఱ ఇప్రపఞ్చమ్ యారుడైయ తిరునాభీకమలత్తిల్ నిన్ఱు ముత్పన్నమాయ్ త్తు. మహాభారతే మార్కణ్డేయసమాఖ్యానే - "సృజతస్తస్య దేవస్య పద్మం సూర్యసమప్రభం - నాభ్యాం వినిసృతం తస్యతతోత్పన్నః పితామహః". సుపర్ణవైకుణ్ఠసంవాదె - "యత్తత్పద్మమభూత్పూర్వం తత్రబ్రహ్మాప్యజాయత-బ్రహ్మణశ్చాపిసమ్భూతః శివఇత్యవధార్యతాం. శివాత్స్కన్దః సమ్బభూవ పతత్సృష్టిచతుష్టయం" ఇత్యాది. (క్రాన్త్వా) బ్రహ్మాదిస్థావరాన్తమాన ఎల్లార్ తలైయిలుం తిరువడికళైవైత్తవనార్. తిరువడికళైత్తలైయిలేవైత్తవనో, తిరువడికళిక్కీడ్ర్ త్తుకైయుణ్డవనో ఈశ్వరనెన్గిఱార్. "సంశ్లైస్సురాణా" మిత్యాది. (నిగీర్య్యపునరుద్గిరతి) అవాన్తరప్రళయవిషయం. (త్వదన్యః కః) ఇప్పడిసర్వప్రకారరక్షకర్ ఉన్నైయొళ్ళియ మత్తిరార్. (కేనవైషపరవానితి శక్యశఙ్కః) ఇతరరాలే పరతన్త్రనెన్నుమ్ శక్యశఙ్గమాయిరుక్కిఱతో. "సన్దిగ్ధే ఖలున్యాయః ప్రవర్తతే" యెన్ను, వేఱేశిలరైశంకిక్కైక్కుసంభావనైయేయిల్లైయెన్గై. ఒరువన్ జనకనాయ్, ఒరువన్ జన్యనా, యొరువన్ శేషియా, యొరువన్ శేషనా, యొరువన్ శ్రియఃపతియా, యొరువనుమాపతియా, యొరువన్ పుణ్డరీకాక్షనా, యొరువన్ విరూపాక్షనా యొరువన్ గరుడవాహననా, యొరువన్ ఋషభవాహననా, యొరువన్ పాతకియా, యొరువన్ శోధ

శ్లో॥ త్వాంశీలరూపచరితైః పరమప్రకృష్ట
సత్త్వేనసాత్త్వికతయాప్రబలైశ్చశాస్త్రైః।
ప్రఖ్యాతదైవపరమార్థవిదాంమతైశ్చ
నైవాసురప్రకృతయఃప్రభవంతిబోద్ధుమ్॥ ౧౫.

కనా, యొరువన్ పురుషోత్తమనా, యొరువన్ పురుషనా, యొరువన్ శిరస్థితపాదపంకజనాయ్, ఒరువన్ పాదపాంసుమాత్రమాయ్, ఒరువన్ సూరిదృశ్యనాయ్, ఒరువన్ వేతాళదృశ్యనాయ్, ఇప్పడి తమఃప్రకాశజ్ఞళ్ పోలే రుద్రనుక్కుం సర్వేశ్వరనుక్కుమ్ నెడువాశియుణ్డాకైయాలే, రుద్రనుక్కు అస్మదాదిగళోపాది క్షేత్రజ్ఞతైయాలే, ఈశ్వరత్వశంకైయిల్లై. బ్రహ్మావుక్కుం సమానన్యాయత్తాలే యీశ్వరత్వశంకైయిల్లై యెన్ఱతాయ్త్తు॥ ౧౪.

వ్యా.—త్వామ్శీలేతి. నా వేతు సేయిల్, వేదాన్త ప్రథమపాదోక్తకారణత్వంచొల్లుకిఱదు. స్వాభావికత్తిల్, గుణోపసంహారపదార్థంచొల్లుకిఱదు. కశ్రీశ్రీయిల్, త్రిపాదత్తిలర్థంశొల్లుకిఱతు. వేదాపహారత్తిల్, ఉపబృహ్మణమాన అర్థమ్శొల్లుకిఱదు. కస్యోదరత్తిల్, ప్రమాణానుగృహీత తర్కసిద్ధపరత్వంశొల్లుకిఱదు. ఇనియిత్తిలిప్పడిదృఢతరప్రమాణసిద్ధమాయిరుక్క, «ఆసురీంయోనిమాపన్నాః" ఎన్గిఱపడియే, ఆసురప్రకృతిక ళవనైయిఱప్పదేవెన్నవర్గళిఱ పుక్కన్నాతాకిఱార్. అథవా, "యారుమోర్ నిలమైయ నెనవఱివరియ వెమ్బెరుమానై" న్ఱ దుష్ప్రకృతికళ్ కణ్

పదాదో ప్రియస్పృలువదే యివ్విలక్షణవిషయమెన్ఱుమాం.
(త్వామ్) సర్వాధికనాయివ్వాత్మావుక్కు వకుత్తవనై ష
(శీల) "మహతో మందైః". నావేష్ట సేవిక్కికళ్లో క త్తిల్ శొల్ల
ప్పుకిఱస్వభావం. అదాకిఱతు-సర్వాధికనా యిరున్దువైత్తు,
"బహుస్యా" మెన్ఱిఅపడిరయే ఇవనిత్నిఱ్ఱవు పేఱు తన్ను
తా, యభిమానియుంతా నేయాయిరుక్కై. (రూప) కణ్పు
ణ్డరీకనయనమెన్ఱిఅవడివు. "హిరణ్మయః పురుషో దృశ్యతే"
"తస్య యథా కప్యాసం పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" "నీలతోయద
మధ్యస్థా" "నభూతసంఘసంస్థానో దేహోఽస్య పరమాత్మ
నః" "నతస్య ప్రాకృతా మూర్త్తిర్మాంసమేదోఽస్థిసంభవా"
ఇత్యాది. (చరితైః) "శాన్తిం త్వాని గీర్య పునరుద్గిరతి"
ఎన్ఱుం, "వేదాపహారగురుపాతక" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ అతి
మానుషచేష్టితంగళాలుం. (పరమప్రకృష్టసత్త్వేన) "పరమ
సత్త్వసమాశ్రయః కః" ఎన్ఱు శుద్ధసత్త్వమయమాన విభూతి
యోగత్తాలుం, "క్షయంతమస్య రజసః పరాకే" "తమసః
పరస్తాత్" "స్వసత్తాధారకం సత్త్వం మిశ్రసత్త్వాద్విలక్షణం",
ఇత్యాది. (సాత్త్వికతయా ప్రబలైశ్చ శాస్త్రైః) వేదత్తిల్ సా
త్త్వికరుక్కు హితానుశాసనం పణ్ణుం జ్ఞానభాగత్తాలుం "అ
గ్నేశ్శివస్య మాహాత్మ్యమిత్యారభ్య" "సాత్త్వికేష్వథ కల్పే
షు మాహాత్మ్యం అధికం హరేః" ఎన్ఱు శ్రీమాత్స్యపురాణ
త్తిలే సత్త్వోద్రిక్తనాన బ్రహ్మావిన్ వాక్యమాకైయాలే,
ప్రబలమాన శాస్త్రంగళాలుమ్. (ప్రఖ్యాతదైవపరమార్థవి

శ్లో॥ ఉల్లఙ్ఘితత్రివిధసీమసమాతిశాయి
సమ్భావనంతవపరిబ్రఢిమస్వభావం।
మాయాబలేనభవతాపినిగూహ్యమానం
పశ్యన్తి కేచిదనిశంత్వదనన్యభావాః॥ ౧౬.

దాంమత్తైశ్చ) ప్రఖ్యాతమానదైవత్తైనుడైయ యథార్థవి
త్తుక్కళుడైయ మతంగళాలుం, సృష్టివాక్యం, నారా
యణానువాకమ్, సుబాలోపనిషత్, అంతర్యామిబ్రా
హ్మణాదికళిలే సర్వాధికనాక ప్రఖ్యాతనాయిరుక్కై.
ఏవంవిశిష్టం (త్వాంఆసురప్రకృతయః బోద్ధుమేవనప్రభ
వంతి) «ఆసురీంయోనిమాపన్నాః'' ఇత్యాది॥ ౧౫.

వ్యా॰—ఉల్లంఘితేత్యాది. «మహాత్మానస్తుమా''
మిత్యాదికళిల్ శొల్లుకిఅపడియే, ఉన్నైప్పెఱుంసత్త్వ
కృతికళ్ కాణప్పెఱువతేయెన్‌ఱం, « యారుమోర్ నిల
మైయనెన వఱివెళియవెమ్బెరుమాన'' ఎన్‌ఱు అతుతన్నై
తెన్నిరుక్కిఱార్. (ఉల్లఙ్ఘితేత్యాది) త్రివిధపరిచ్ఛేద
రహితమాయ్, సమాధికసంభావనైయుం కడందుళ్ళఉ
న్నుడైయప్రభుత్వత్తై. విభుత్వాద్దేశ పరిచ్ఛేదరహితః,
నిత్యత్వాత్కాలపరిచ్ఛేధరహితః, సర్వప్రకారిత్వేన పృధ
క్స్థితి యోగ్యవస్త్వన్తరాభావాత్ వస్తుపరిచ్ఛేద రహి
తః, సదృశవస్త్వంతరాభావాత్ తులయాపరిస్థాదినా
వా పరిచ్ఛేదరహితః ఇతివా. అతఏవసమాధికదరిద్రః.
(మాయాబలేన) భగవత్స్వరూపత్తై మత్తైకుఱం ప్ర

శ్లో॥ యదణ్డమణ్డాన్తరగోచరఞ్చయ
ద్దశోత్తరాణ్యావరణానియానిచ।
గుణాఃప్రధానంపురుషఃపరంపదం
పరాత్పరంబ్రహ్మచతేవిభూతయః॥ ౧౭.

కృతిబలత్తాలే యెన్నుదల్, దివ్యవిగ్రహత్తై యితరసజా తియ్యమాక్కుఱం ఆశ్చర్యశక్తియోగత్తాలే ఎన్నుతల్ (భవతాపినిగూహ్యమానం) "ఆత్మానంమానుషంమన్యే" "అహంవోబాంధవోజాతః" ఎన్ఱు ఆళ్ వ్వార్ త్తుత్తరు మున్నాలే మఱైత్తుక్కప్పట్టతేయాగిలుం. (పశ్యంతికేచిదని శంత్వదనన్యభావాః) సత్ప్రకృతికళాయిరుప్పార్ శిలమ హాత్మాక్కళ్ సర్వకాలముం ఉళ్లపడికాణానిఱ్పార్కళ్ (త్వదనన్యభావాః) ఉన్నైయొழియవేఱునినైవిల్లాదవర్ కళెన్నుతల్. ఉన్నైయొழియ ఉపాయాన్తరమఱియా తవర్కళెన్నుతల్. ఇప్పడిక్కళాలే జ్ఞానత్తుక్కున్నైయొ ழియవిషయాంతరమిల్లాతవర్గళెన్నుదల్॥ ౧౬.

వ్యా.—యదణ్డమితి. కీழ్ప్రతిపాదిత్త సర్వేశ్వ రత్వత్తుక్కుప్రతిసంబన్ధితయా వపేక్షితమాన ఈశితవ్య జాతత్తై ప్రపంచీకరిక్కిఱార్ (యదణ్డం) చతుర్దశభువ నాత్మకమాన వణ్డంబణ్డాక. "అణ్డానాంతుసహస్రాణా మిత్యాదియిల్ శొల్లుగిఱపడియే, అణ్డసమూహంయాతొన్ఱు. (అణ్డాంతరగోచరంచయత్) అణ్డాధిపతిలోకేశ్వ రదిక్పాలనరపతి ప్రముఖమాయ్, స్థావరజంగమాత్మకమాన

అణ్డాన్తర్వర్తిసమూహంయాతోష్టు. (దశోత్తరాణి) మేల్ మేలుమ్ దశగుణితమానవారి, వహ్ని, అనిలా, కాశం కళుం, భూతాదికళుం, మహానుం, కార్యోన్ముఖమాన ప్రకృత్యం శమానఆవరణఙ్గళ్ యివై శిల. (గుణాః) అతు చేతనర్రై బన్ధిప్పదు గుణద్వారావాగైయాలే బన్ధకారణ మాన సత్వాదికళ్. (ప్రధానం) అవికృతప్రకృతి ప్రదేశం. గుణాఃప్రధానం ఎన్ను గుణగుణికళై ప్పిరిత్తు ప్పేశుకిఱతు, గుణఙ్గళైయే జగత్కారణమాకచ్చొల్లుగిఱ సాంఖ్యమతమవైదిక మెన్కైక్కాక. (పురుషః) బద్ధాత్మసమష్టిః. అణ్డాన్తరగోచరమెన్ను వ్యష్టియైచ్చొల్లుకైయాలే ఇమసమష్టివిషయం. (పరంపదం) కార్యకారణోభయావస్థ ప్రకృత్యాశ్రయాత్ క్షేత్రజ్ఞాదానన్దాత్ పరమ్పదం, "హిరణ్మయేపరేలోకే" ఇత్యారభ్య, "జ్యోతిషాంజ్యోతిస్తద్యదాత్మ విదోవిదుః" "పరమేవ్యోమన్" "సోశ్నుతే" "త్రిపాదస్యామృతందివి" "యత్రపూర్వేసాధ్యాస్సన్తిదేవాః" "అత్యర్కానలదీప్తంతత్ స్థానం విష్ణోర్మహాత్మనః- స్వయైవప్రభయారాజన్ దుష్ప్రేక్ష్యందేవదానవైః" "తత్రగత్వాపునర్నేమం లోకమాయాన్తిభారత" ఇత్యాది. ప్రథిక్కప్పట్ట త్రిపాద్విభూతిః. (పరాత్పరం) బ్రహ్మాదిగళిల్ పరర్ ముక్తర్, అవర్కళిల్ పరరాననిత్యసిద్ధర్. (బ్రహ్మాచ) శుద్ధసత్వమయమాయ్, పరంజ్యోతిర్మయమాయ్, సౌన్దర్యసౌకుమార్యాది కల్యాణగుణగణోపేతమాయ్, బృహ

శ్లో॥ వశీవదాన్యోగుణవానృజుశ్శుచి
ర్మృదుర్దయాళుర్మధురస్థిరస్సమః
కృతీకృతజ్ఞస్త్వమసిస్వభావత
స్సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిః॥ ౧౮.

త్వబృహణత్వ గుణయోగత్తాలే బ్రహ్మశబ్దవాచ్యమాన ది
వ్యవిగ్రహం. "సపరస్సర్వశక్తీనాం బ్రహ్మణస్సమనన్తరం"
"మూర్తంబ్రహ్మ" "శాన్తానన్తమహావిభూతి పరమం
యద్బ్రహ్మరూపంహరేమూర్తం బ్రహ్మతతోపియత్ప్రియ
తరంరూపం యదత్యద్భుత" మిత్యాది. (తేవిభూతయః)
విభూతి శరీరశబ్దఙ్గళ్ పర్యాయమాకైయాలే, శరీరత
యాశేషఙ్గళ్. "విభూతయోహరేరేతాఃజగతస్సృష్టిహే
తవః" "యానిమూర్తాన్యమూర్తానియాన్యత్రాన్యత్రవాక్వ
చిత్". "సన్తివై వస్తుజాతానితానిసర్వాణితద్వపుః" "తత్స
ర్వంవైహరేస్తను" రితి విభూతిశరీరశబ్దయోః పర్యాయ
త్వంశాస్త్రేషుప్రసిద్ధం॥ ౧౭.

వ్యా.—వశీత్యాది. కీళ్ శరణ్యనుడైయ వుత్క
ర్షంశొల్లి, యితిలుభయవిభూతినాథనై నమ్మాల్ కిట్టలా
మోవెన్ఱు కూశాదపడి, యాశ్రితర్ కిట్టుమియున్తైయా
న కల్యాణగుణంగళిలే పన్నిరండుగుణంగళై యరుళిచ్చె
య్కిరార్. అధవా, కీళ్ సర్వేశ్వరత్వం శొల్లిత్తిరాయ్,
యినిశొల్లప్రాప్తమాన సమస్తకల్యాణ గుణాత్మకతయై
యరుళిచ్చెయ్కిఱారెన్నుమాం. (వశీ) కీళ్ చ్చొన్నఈశి

తవ్వృత్తైయై తఙ్ వశత్తిలే నడత్తివర్తిక్కు మెన్గై. ఇత్తాలుం, స్వతంత్రఙ్ పక్కలిలే గుణంకిడన్దాల్ అతు పెరువిలైయ నా మెన్నుమిడం శొల్లుగిఱదు. "సర్వస్య వశీ, సర్వస్యేశానః" "జగద్వశే వర్తతఇదం". అథవా, తన్నుడైయ తిరువడిగళిలానుకూల్యముడైయార్ వశత్తిలే తాఙ్గనిఱ్కు మెన్నుమాం. "ఇమౌస్మ మునిశార్దూలకింకరౌ సముపస్థితౌ-ఆజ్ఞాపయయథేష్టం వైశాసనంకరవావకిం. ఆజ్ఞాపయమహాబాహో బ్రూహియత్తేవివక్షితం". "స్వయమేవహరిర్వవ్రే విప్రపాదావనేజనం" అనన్యాధీనత్వమిత్యాది. ఆశ్రితపరతన్త్రనాయిరుక్కుమిరుప్పు పిఱరాల్ కవెన్దాల్ నివారకరిల్లామైయాలే, స్వతన్త్రకార్యమాయిరుక్కుం. (వదాన్యః) ఇప్పడి ఆశ్రితపరతన్త్రనాయ్ చ్చెయ్యుం కార్యమెన్నెన్నిల్, తన్నైయుం తన్నుడైమైయయుమవర్ కళుక్కుక్కొడుక్కు మౌదార్యత్తైచొల్లుగిఱదు. "ప్రియవాక్ దానశీలశ్చ వదాన్యః పరికీర్తితః" "యఆత్మదాబలదాః" "ససర్వానర్థినో దృష్ట్వా సమేత్యప్రతినన్ద్యచ" "ఉదారాస్సర్వఏవైతే" "నతేరూపం". (గుణవాఙ్) తన్నైయుమ్ తన్నుడైమైయైయుం అవర్ కళుక్కు కొడుక్కుమిడత్తిల్, అవర్ గళ్, తన్నైయుం తఙ్గళ్ శిఱుమైయైయుమ్ పార్త్తు పిర్ కాలియామే, అవర్ కళళవాక తన్నైయమైక్కుంశీలం. "మహతోమందైః" గుణప్రకరణమాకైయాలే గుణవానెన్గిఱదు.

ము. గుణ్యైతయిఱ్ఱిగుణమెన్గిఱపడియే, అనుసంధాతావుక్కెఱ
ప్పోదు మొక్కవిడవొణ్ణామైయాలే శీలత్తైగుణశబ్దత్తాలే
శొల్లుగిఱదు. సాలశబ్దంవృక్షసామాన్యవాచియాయిరు
క్కఱవితు, వృక్షవిశేషత్తైక్కాట్టుమాపోలే. "అజాయ
మానః" "కోన్వస్మిన్సాంప్రతంలోకేగుణవానె" న్ఱుతొ
డఙ్గి. "ఇక్ష్వాకువంశప్రభవః బభూవగుణవత్తరః" "స
హిదేవైరుదీర్ణస్య" ఎన్గిఱపడియే, శీలకార్యమవతార
మెన్నై. (ఋజుః) ఇప్పడి తన్నైయమైత్తుక్కొణ్డు
పొరున్దుమ్పోదు, అవర్ గళ్ నానారుచికళానాల్ మేట్టి
లేపిఱకాలేనీరేత్తుమాపోలే, యవర్ గళ్ శైవ్వైక్కేడేశె
వ్వైయాంపడి శెవ్వియనాకై. ఆర్జవమావదు. ఆశ్రితవి
షయత్తిల్ మనోవాక్కాయంగళాలే ఏకరూపనాకై.
"యజ్జాతీయోయాదృశోయత్స్వభావస్తజ్జాతీయస్తాదృ
శస్తత్స్వభావః" "తద్వైతథాస్తుకతమోయమహోస్వ
భావః యావాన్యథావిధగుణోభజతేభవంతం తావాం
స్తథావిధగుణస్తదధీనవృత్తిస్సంశ్లిష్యసిత్వమిహతేనసమా
నధర్మా" ఇత్యాదయః (శుచిః) ఇప్పడిఉపకరిక్కుమిడ
త్తిల్, ఒరుప్రయోజనత్తైక్కణిశియాతే, వెఱుంపుఱత్తి
లేవుపకరిక్కుంభావశుద్ధియై చ్చొల్లుగిఱదు. "మోక్షేశు
చిస్సహిశుచిః" నిత్యసంసారియై స్వసమ్బన్ధమేహేతువా
నిత్యసూరిగళోడేయొరుకోర్వైయాక్కవల్ల పావన
త్వత్తైచ్చొల్లుగిఱతెన్నవుమాం. "పావనస్సర్వలోకానాం

త్వమేవరఘునన్దన" కర్మకాండే - "భక్తిరష్టవిధాహ్యే
షా యస్మిన్ మ్లేచ్ఛేపివర్తతే - సవిప్రేన్ద్రమునిశ్శ్రీమాన్
సయతిస్సచపణ్డితః - మద్యాంపూజ్యస్సదాచాసౌ మద్భక్తః
శ్వపచోపియః - తస్మైదేయంతతోగ్రాహ్యం సచపూజ్యో
యథాహ్యహం". (సుహృదః) సంశ్లేషత్తిలిప్పడియిరుకిఱ అ
వన్, ఇవర్ గళ్ విశ్లేషత్తిలాన్ఱుమాట్టానెన్ఱిఱతు. ఆత్మగు
ణప్రకరణమాకైయాలే, మానసవార్బల్యత్తైచ్చొల్లుగిఱదు.
"నైవదంశౌనసనశక్నః" "నజీవేయంక్షణమపి" "అవ
గాహ్యార్ణవంస్వప్స్యే". (దయాళుః) ఆశ్రితవిషయదుఃఖ
త్తిలసహనాయిరుక్కైఱ. దయై-పరదుఃఖాసహత్వం. "సప
కాకీనరమేత" "వ్యసనేషుమనుష్యాణాం" ఇదుసర్వసా
ధారణమానాల్, ఆశ్రితవిషయత్తిల్ కృపైఅవాఙ్మానస
గోచరమితలే. "ప్రియోహిజ్ఞానినోత్యర్థ" మితి. "స్త్రీప్రి
ష్టేతికారుణ్యాత్". "సతంనిపతిత" మిత్యాది (మధు
రః) నిర్ధయనానాలుం విడవొణ్ణాదస్వారస్యత్తై చొల్లుగి
రదు. నానావిధరుచికళాన జన్తుకళుక్కు అవ్వవర్
నినైవగళిలే యినియనాయిరుక్కైఱ. "రసోవైసః" "ఏష
హ్యేవానందయాతి" "రసగ్ంహ్యేవాయంలబ్ధ్వానందీభ
వతి" ఇత్యాదయః (స్థిరః)ఇప్పడిసర్వరసికనాయిరుకిఱఅ
వనపకళిలే, అల్పానుకూల్యం పణ్ణినార్ కుక్కు తనకళ
న్తరఙ్గరానార్ విరోధిగళానాలుం అవర్ గళైలవప్రకంప్య
నాయిరుక్కై, "నత్యజేయంకథంచన" "అభయంసర్వ

భూతేభ్యః" "ఎన్నడియారదు శేయ్యార్". (స్థిరః) ఆశ్రితరుడైయ ప్రాతికూల్యంగళాలుం, అవికృతరా యి రుక్కుమెన్నుమాం. (సమః) ఆశ్రయిక్కుమిడత్తిల్ జ్ఞానవృత్తాదిగళిల్ కుఱైన్దిరుందార్గళేయాకిలు, మా శ్రయణీయత్వే సమరాకై. "సమోహంసర్వభూతేషు" "ఈడుమెడుప్పుమిలీశన్" "కోళ్ కైకొళ్ళామైయిలాతాన్". (కృతీ) కర్తుముద్యుక్తవాన్. ఇప్పడి ఆశ్రయిత్తాల్ అవర్ గళుడైయకర్తవ్యాంశ మెల్లాంతనక్కే యనుష్ఠేయ మె న్ఱిరుక్కుం. ఆదికర్మణి క్తః. అథవా, ఆశ్రితర్గళ్ తన్నై లభిత్తాల్, ఇఱన్దవర్గళ్ పెఱ్ఱారాయిరుక్కై యన్ఱి క్కే, తన్ పేఱాయిరుక్కై. "అభిషిచ్యచ" "తవచార్థః ప్రకల్ప్యతే". (కృతజ్ఞః) ఇప్పడి తానవర్గళుక్కు ఎల్లావు పకారఙ్గళైప్పణ్ణినాలుం, అవర్గళ్ అడియిల్ పణ్ణిన అ ల్పానుకూల్యత్తైక్కు వాలాకనినైత్తిరుక్కుమ్. అవర్క ళ్ పణ్ణు మపకారమఱియాన్. "అవిజ్ఞాతాసహస్రాం శుః" తాన్ పణ్ణిన వుపకారముమరియాన్. "ఋణంప్రవృ ద్ధమివమేహృదయాన్నాపసర్పతి" ఎన్ఱిరుక్కుమవన్. అ వర్గళ్ తిఱత్తిల్ తాన్ శెయ్యప్పెఱాత కుఱైయై నినై త్తిరుక్కుమెన్నుమాం. "శిరసాయాచతః". (త్వమసి) ఆశ్రయత్తిల్ నల్లఙ్గళ్ గుణంపెఱాతపడియిరుక్కు మెన్ను దల్. ఇగ్గుణఙ్గళుంతన్నైప్పఱ్ఱినిఱం పెఱుమ్పడి స్పృహణీ య్యమా యిరుక్కుమెన్నుతల్. (స్వభావతః) ఇగ్గుణఙ్గళ్

శ్లో॥ ఉపర్యుపర్యబ్జభువోపి పూరుషాన్
ప్రకల్ప్య తే యే శతమిత్యనుక్రమాత్ ।
గిరస్త్వదేకైకగుణావధీప్సయా
సదా స్థితా నోద్యమతోఽతిశేరతే॥ ౧౯.

ఆవిద్య మెన్నుతల్, ఆవిద్యమ్- అవిద్యాకల్పితమ్. ఔపాధికమెన్న లాకాదపడి నైసర్గికమెన్గిఱదు. (సమస్తకల్యాణ గుణామృతోదధిః) ఎల్లాగుణఙ్గళుంకల్యాణమాయ్, నిరతిశయభోగ్యఙ్గళుమా యనుభవిక్క విత్తిన్దార్ కుక్క కత్తైకాణవొణ్ణామైక్కొరు కడలెన్నుమత్తనై యెన్గిఱార్. "ఋతితుయాన్నివర్తంతే నగోవిన్దగుణతుయాత్" ॥ ౧౮.

వ్యా.—ఉపర్యుపరి. ఇగ్గుణఙ్గళుక్కు సంఖ్యైయిల్లాతవోపాతి, ఓరోగుణఙ్గళుక్కవధియిల్లై యెన్గిఱార్. (అబ్జభువఃఉపర్యుపరి- తే యే శతమిత్యనుక్రమాత్ పూరుషాన్ ప్రకల్ప్య) తిరునాభీకమలత్తిలే అవ్యవధానేనపిఱన్దు, అవనోడేయోదిన చతుర్ముఖనుక్కుమేలే, అవనై మనుష్యకోటియిలేనిఱుత్తి, తేయేశతక్రమత్తాలే మనుష్యగన్ధర్వాది బ్రహ్మాన్తమాగ ఆనన్దావధిసిద్ధ్యర్థమాక బ్రహ్మాక్కళైకల్పిత్తు. (ఏకైకగుణావధీప్సయా సదాస్థితాగిరః) ఆనందగుణమొన్ఱైయుం ఎల్లైకాణ్గైయిలే ఇచ్చైయాలే ఉద్యోగిత్తు, సర్వకాలముంస్థితైకళాన వైదికగిర్కళానవై. ఏకైకవేణ్గైయాలే, జ్ఞానానందావహమానయువత్వాదికళ్ళైనైక్కిఱదు. "సదాస్థితా వేదగిరః" ఎన్ఱు, నిత్యత్వా

శ్లో॥ త్వదాశ్రితానాంజగదుద్భవస్థితి
ప్రణాశసంసారవిమోచనాదయః ।
భవంతిలీలావిధయశ్చవైదికా
స్త్వదీయగమ్భీరమనోనుసారిణః॥ ౨౦.

పౌరుషేయంకళై చ్చొల్లిన్రిఱకవుమాం. వేదాతురరాశి యెన్నాతే, వేదగిర్ గళెన్గిఱతు "వేదశబ్దేభ్యఏవాదౌ" ఎన్గిఱపడియాలే లౌకికశబ్దజ్గళుం వైదికశబ్దజ్గళోక్కైయాలేశోల్లుగిఱదు. అవై అన్దగుణజ్గళైక్కట్టుపడి శొన్నెన్నిల్, (నోద్యమతోఽతిశేరతే) ఉద్యోగదశైయానవిత్తోడ్రియు, మేల్ శాల్ వాజ్గిత్తినవిల్లై. "సైషానందస్యమీమాంసాభవతి" ఇత్యారభ్య, "సఏకోబ్రహ్మణఆనన్ద" ఇతి, "యువాస్యాత్". స్వరూపగుణజ్గళుక్కుముపలక్షణమాతల్, యువత్వాత్తాల్ వన్దతే జన్మైచ్చొల్లుదల్. అధ్యాయకఇతిజ్ఞానం, ఆశిష్ఠఇతిశక్తిః, దృఢిష్ఠఇతివీర్యం, బలిష్ఠఇతిబలం, తస్యైవమిత్యైశ్వర్యం, "తైయుధ్యతాతవయువత్వే ముఖైర్గుణౌఘైరిత్యాదయః॥ ౧౯.

వ్యా—త్వదాశ్రితానామితి. కీళ్ చ్చొన్నగుణంకళుక్కుభోక్తాక్కళాన వాశ్రితర్ పెరుమైయై యరుళిచ్చెయ్గిఱార్. "అస్మిన్నస్యచతద్యోగంశాస్తి" ఎన్గివనాలేవన్ద పెరుమైయై యుడైయవర్ కళళ విదువానాల్, అవర్ పెరుమైయై పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాదెన్నుమిడం కింపునర్న్యాయసిద్ధమన్రో వెన్గిరారెన్నుమాం. (త్వదాశ్రితానాం)

బ్రహ్మేంద్రరుద్రాదీనాం సనకాదీనాంచ. దేవరై దూరనిన్ఱ
అశ్రయిక్కిఱ అ బ్రహ్మాదిగళ్, సృష్టిస్థితి సంహారంగళై
యుపదేశ క్రమత్తాలే పెఱ్ఱు, సంసారవిమోచనత్తై
యుంపణ్ణ శక్తరానపిఱ్ఱు, అనన్యప్రయోజనరా యాశ్ర
యిక్కుమవర్కళ్ అవైఱ్ఱైయిచ్ఛియ్యాప్పార్ త్తాల్, లీలై
యాగానిన్ఱదు. ముక్తర్ దేవరోడే లీలారసమనుభవిక్కు
మ్పోదు సంకల్పత్తాలే జాత్యాదికళై సృష్టిత్తిత్తే అనుభవి
ప్పదు. “సంకల్పాదేవతచ్ఛ్రుతేః” “సంకల్పాదేవాస్యపిత
రస్సముత్తిష్ఠంతి” జగత్సృష్ట్యాదిప్రాప్తియిల్లామై పోకిఱ,
శక్తియిల్లామైయాలే తవిరుకిఱారల్లర్. ఆదిశబ్దత్తాలే,
అనేకశరీరాంతర ప్రవేశనియమనంకళైనినైక్కిఱ అదు. జగ
ద్వ్యాపారవర్జం. భోగమాత్రసామ్యలిఙ్గాచ్చ. అథ
వా, (జగదుద్భవస్థితిప్రణాశ సంసారవిమోచనాదయఃలీ
లాఃత్వదాశ్రితానాంభవన్తి) ముముక్షుసిస్సృక్షుయావి
షేసృష్ట్యాదికళ్. నిరతిశయభోగ్యత్తైయే స్వరూపమా
యిరుక్క, సంసారవిమోచకరెఱ్కిఱవిను అశ్రితార్థమా
కవిత్తే. ఆదిశబ్దత్తాలే తదర్థమాక అనేకావతారఙ్గళ్, తి
రుక్కురవైయి, లనేకవిగ్రహపరిగ్రహాదిగళ్. (విధయశ్చ
వైదికాః) “ఇదంకురుఇదంమాకార్షీః” ఎన్ఱు, స్వతంత్ర
మాన వైదికవిధికళుం. (త్వదియ్యగంభీర మనోనుసారి
ణః) అనన్యప్రయోజనరాయాశ్రయిత్తవర్ గళుడైయ గం
భీరమానమనస్సై పిఱ్ఱసెల్లానిన్ఱన. మనస్సుక్కు గామ్భీ

శ్లో॥ నమోనమో వాఙ్మనసాతిభూమయే
నమోనమో వాఙ్మనసైకభూమయే-
నమోనమోనన్తమహావిభూతయే
నమోనమోనన్తదయైకసిన్ధవే॥ ౨౧.

ర్యమావదు - క్షుద్రమానఐశ్వర్యాదిగళిల్ కాల్ తాழా తే, అనన్యప్రయోజనమాగై. "బ్రహ్మవాదినోవదన్తి" "సహోవాచవ్యాసఃపారాశర్యః" "ఏతత్రబ్రాహ్మణాస్సంమర్శినః" ఇత్యారభ్య, "యథా తేతత్రవర్తేరన్ తథా తత్రవర్తేథాః" "నినైతోఱుంశోల్లుంతోఱుం నెంచిడిందుకుం" ఎన్ఱు భగవద్విషయత్తిలిద్వాళవు అవగాహియా తార్ కళ్, "నిధిధ్యాసితవ్యః" "విజ్ఞాయప్రజ్ఞాంకుర్వీత" "ఆత్మానంధ్యాయథ" ఎన్ఱు, విధికిఱ అతిరేకత్వాదియ్యామాన గంభీరమనస్సై అనుసరియానిన్ఱన వెన్ఱుమాం. "శ్రుతిస్మృతిర్మమైవాజ్ఞా"॥ ౨౦.

వ్యా॥—నమోనమ ఇతి. ఇదుకుఱ్కీఱ శ్రీశ్వరనుడైయ స్వరూపత్తాల్ వన్ద వుత్కర్షత్తుకుఱం, ఉభయవిభూతియోగత్తాల్ వన్ద వైశ్వర్యత్తుకుఱం, గుణోత్కర్షత్తాల్ వన్ద నీర్ మైకుఱంతోఱుమ్, "జితన్తే" ఎన్ఱు శ్వేతద్వీపవాసికళైప్పోలేయుం, "నమఃపురస్తాదథపృష్ఠతస్తే" ఎన్గిఱ అర్జుననైప్పోలేయుం, "యారుమోర్ నిలమైయనెన్ఱ ఆழ్వారైప్పోలేయుం, శరణ్యనుడైయ పెరుమైయైయనుసన్ధిక్కిఱార్. ఇతుకుఱమున్ను ప్రాప్యస్వరూపంశో

గ్లితిఱ్ఱాయ్, ఇతిల్, ప్రాప్తావిన్ స్వరూపంచొల్లుగిఱదెన్న మాం. కీழ் శరణ్యస్వరూపంచొల్లిత్తిఱ్ఱాయ్, మేల్ శొల్లప్పుగుగిఱ శరణాగతియై యితిలే ప్రస్తాపిక్కిఱా రెన్నుమాం. వాఙ్మనసాతిభూమయే నమోనమః, ఎత్తనైయేనుం జ్ఞానాధికరుం స్వయత్నత్తాల్ అఱియప్పుకాల్ లవర్ గళుక్కైయ వాఙ్మనస్సుకళ్ భూమియాయిరుక్కిఱ వునకు. "యతో వాచోనివర్తన్తే" "యన్నాయంభగవాన్ బ్రహ్మజానాతి పురుషోత్తమం" నమః ఎన్ఱు అహంకారమిల్లాద స్వరూపత్తైచ్చొల్లుగిఱదు. "అనాత్మన్యాత్మబుద్ధిః" "అహమపి నమమ" ఇత్యారభ్య, "ఇత్యేవంమమతాంరోజయన్తి అతోనమఇతి" "ద్వ్యక్షరస్తుభవేన్మృత్యు స్త్ర్యక్షరంబ్రహ్మణఃపద" మిత్యాది. నమశ్శబ్దం - పర్యాయమాకైయాలే శరణాగతియై ప్రస్తాపిక్కిఱదాగవుమాం. వీప్సైయాలేఅండస్వభావత్తుక్కుత్తోతీత్తు వరుళిచ్చెయ్గిఱార్. "సకృత్తేనమః ద్విస్తేనమః" ఇత్యారభ్య, "సహస్రకృత్వస్తే నమః అపరిమితకృత్వస్తేనమః" ఇత్యాది. (వాఙ్మనసైకభూమయేనమోనమః) నీకాట్టకాణ్బారుక్కైయ వాఙ్మనస్సుకళ్కు కెట్టు నిలమాయిరుక్కిఱ ఉనక్కు, "భవన్తి భావాభూతానాం మత్తఏవపృథగ్విధా" ఇత్యాది. (అనంతమహావిభూతయే) అపరిచ్ఛేద్యోభయ మహావిభూతికనాయిరుక్కిఱ ఉనక్కు వాఙ్మనస్సుకళుక్కు భూమియాగైక్కండి, అపరిచ్ఛేద్య మహావిభూతికనాయిరుక్కిఱ

శ్లో॥ నధర్మనిష్ఠోస్మినచాత్మవేదీ
నభక్తిమాంస్త్వచ్చరణారవిన్దే।
అకిఞ్చనోఽనన్యగతిశ్శరణ్య
త్వత్పాదమూలంశరణమ్ప్రపద్యే॥ ౨౨.

ఉన్నైన వాఙ్మనస్సుకళుక్కే కభూమియాంబడిప్పణ్ణుమప
రిచ్ఛేద్యతయైక్కొణ్డు సింధువాయిరుక్కుఱ వునక్కు.
"యదిశక్నోషిగచ్ఛత్వం" ఎన్ఱు సర్వశక్తియై వోరిడచ్చి
యైక్కొండు పరిచ్ఛేదిక్కలాంపడి యితే కృపైయిను
డైయనిరవధికత్వం॥ ౨౧.

వ్యా॥ — నధర్మనిష్ఠోస్మి. తమ్ముడైయ అధికారత్తై
చ్చొల్లిక్కొండు, ప్రస్తుతమాన ప్రపత్తియై ప్రయోగిక్కి
ఱార్. కీళ్ చ్చొన్న ఉపేయానుకూలమాన ఉపాయత్తై
యనుష్ఠిక్కిఱ అత్తెన్ఱుమాం. కీళ్, త్వాంశీల,ఉల్లంఘిత ఎన్ఱిఱ
విడత్తిలే దుష్ప్రకృతికళ్ ఉన్ పెరుమైయై యఱియార్కళ్,
సత్ప్రకృతిగళఱివార్కళెన్ఱాల్ "నమోనమః" ఎన్ఱ శ్లోక
త్తిలే స్వరూపత్తై పరతంత్రమాక ఉణర్న్దవనుక్కే యివ్వి
షయం ప్రాప్యమావదు. స్వతంత్రనుక్కు ప్రాప్యమన్
ఱెన్ఱిఱదు. ఆశ్రయిక్కుమిడత్తిల్, స్వశక్తియైక్కొండా
శ్రయిక్కుంవిషయమన్ఱు; తన్నుడైయ ఆకించన్యత్తై మున్ని
ట్టుక్కొండాశ్రయిక్కుంవిషయమెన్ఱిఱార్. (నధర్మనిష్ఠో
స్మి) ధార్మికనావేనెన్ఱిఱేనల్లేన్. నాస్తికనెన్ఱిఱేనల్లేన్,
ధర్మత్తిల్ నిష్ఠైయుడైయేనల్లేన్. శిలర్ ధార్మికనెన్ఱు నినై

కైకళుకుం, నాను మెనకుఴ నఱ మైయుండెన్ను భక్తిమికైకకుం, తానేశిలప్రవృత్తియానిష్ఠానాగిల్ తానే శేషిత్వ విడుగవెన్ను నీక్కైవిడుగైకుం వేండువదుండిత్తనై; ఉఴ తిరువడిక్కళై ప్రాప్తికైకకు హేతువాంపడియ్యాన ప్రవృత్తియిల్ నిష్ఠైయిల్లైయెన్ఱాగై· (నచాత్మవేదీ) ఆత్మదర్శనంపణ్ణిప్పోరుమవర్గళైప్పోలేశోల్లి నిర్బన్ధిత్తిలేన్, కర్మయోనుష్ఠానత్తాలే క్షీణపాపనానవనుకుఴ ఆత్మయాథాత్మ్యదర్శనమాయిరుకకు, అతిల్లైయన్నపోదే, తత్సాధ్యమానజ్ఞానమిల్లామైయర్థసిద్ధమాయిరుకకు, జ్ఞానమిల్లైయెన్గిఱదు, "బహూనామ్జన్మనామన్తేజ్ఞానవా"నెన్ను, జన్మాన్తరసంస్కారత్తాలేజ్ఞానంపిఱకకులామితే ఎన్నిల్, అదువుమిల్లై యెన్గిఱార్.(త్వచ్చరణారవిందేనభక్తిమాన్)ఇవ్వాత్మావుకుఴ నాథనాయిరున్దుళ్ళ ఉన్నుడైయ నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడిగళిలనవరతభక్తియై యుడైయవనల్లేన్· కర్మజ్ఞానంగళైఅంగమాగవుడైత్తానభక్తియంగంతా నిల్లైయెన్నపోదే, యిదువుమిల్లైయన్నోవెన్నిల్, పూర్వోక్తప్రకారత్తాలే జన్మాంతరసంస్కార ముతవియుండాగలామితే యెన్నిల్, అదువుమిల్లైయెన్ఱాగై. "కుళిత్తుమూన్ఱనలై" "నోఱ్ఱనోన్బు" "కర్మైవగళ్ పిఴశెన్ఱే" న్నట్టం. (అకించనః) యివైయిల్లైయెన్ను మనుతాపమెన్ను, ఇవైయుండ్డాకైకకుఴఉపాన ఆత్మగుణమెన్న, అధికారిశక్తి వాంఛాదికళెన్న యివైఱ్ఱిలుం యుడైయేనల్లేన్· (అన

శ్లో॥ ననిన్దితంకర్మతదస్తిలోకే
సహస్రశోఽయన్నమయావ్యధాయి।
సోఽహంవిపాకావసరేముకున్ద
క్రన్దామిసమ్ప్రత్యగతిస్తవాగ్రే॥ ౨౩.

న్యగతిః) ఇప్పడి నమ్మైక్కట్టుక్కైకు కైముదలిన్నైయాగి ల్, పుఱంపేరత్తుకరాయిరుప్పార్ పక్కలిలేపోవాలో విన్నిల్, పుఱంపాఱు పుకలిల్లైయెన్నుతల్, "ఉన్నైవిట్టో న్దుమాత్తిరైక్కిర్ కిన్ఱిలే"నెన్గిఱపడియే, ఉన్నైయొழிయచ్చెల్లాతవనెన్నుదల్. (శరణ్య) తమ్పక్కల్ ముతలిల్లాతార్థుంశరణవరణార్హరితే. (త్వత్పాదమూలం) "మామేకం శరణంవ్రజ" ఎన్ఱు దేవర్ తిరువడిక్కైమూలమెన్గిఱదు,సౌలభ్యాదిగుణఙ్గళైయుం ఇతరావయవఙ్గళుమొழிయ తిరువడిత్తామరైక్కళైయేనినైక్కిఱదు. (శరణంప్రపద్యే) విరోధినివృత్తిపూర్వకమాన కైఙ్కర్యసిద్ధిక్కు ఉపాయమాకవధ్యవసిక్కిఱేన్. "ఉపాయేగృహరక్షిత్రోః, అహిర్బుధ్న్యసంహితైయిలే యితినుడైయ స్వరూపంశొల్లుగిఱదు. "అహమస్మ్యపరాధానామాలయః". శ్వేతాశ్వతరే"యో బ్రహ్మాణంవిదధాతిపూర్వం". ఇందశ్లోకత్తాల్ అధికారిస్వరూపముం శరణాగతిప్రయోగముం చొల్లిత్తిరున్ఱు॥ ౨౨.

వ్యా—ననిందితం. అనుకూలఙ్గళిల్లైయెన్ఱు వెఱుక్కవేణ్డా,ఉణ్డానయోగ్యతైయు మఱ్ఱిక్కవత్తిరానిషిద్ధానుష్ఠానంకళిల్లైయాకిల్,నర్కమైక్కళైయుణ్డాకిఱ పురుషార్థత్తైయుం

శ్లో॥ నసిన్దితంకర్మతదస్తిలోకే
సహస్రశోఽయన్నమయావ్యధాయి।
సోఽహంవిపాకావసరేముకున్ద
క్రన్దామిసమ్ప్రత్యగతిస్తవాగ్రే॥ ౨౩.

న్యగతిః) ఇప్పడి నమ్మైకిట్టుమైకుకు మైముదలిలైయాగిల్, పుఱంపేరత్తుకరాయిరుప్పార్ పక్కలిలేపోనాలోవెన్నిల్, పుఱంపాఱు పుకలిల్లైయెన్నుతల్, "ఉన్నైవిట్టొన్నుమాన్ఱిరుకిర్ కిఱ్ఱిలే" నెన్గిఱపడియే, ఉన్నైయొழியచ్చెల్లాతవనెన్నుదల్. (శరణ్య) తమ్పక్కల్ ముతలిల్లాతార్కుంశరణవరణార్హరితే. (త్వత్పాదమూలం) "మామేకం శరణంవ్రజ" ఎన్ఱు దేవర్ తిరువడికళైమూలమెన్గిఱదు, సౌలభ్యాదిగుణజ్గళైయుం ఇతరావయవజ్గళుమొழியతిరువడిత్తామఃరైకళైయేనినైక్కిఱదు. (శరణంప్రపద్యే) విరోధినివృత్తిపూర్వకమాన కైజర్యసిద్ధికు ఉపాయమాకవధ్యవసిక్కిఱేన్. "ఉపాయేగృహరక్షిత్రోః, అహిర్బుధ్న్యసంహితైయిలే యిటినుడైయ స్వరూపంశొల్లుగిఱదు. "అహమస్మ్యపరాధానామాలయః". శ్వేతాశ్వతరే"యో బ్రహ్మాణంవిదధాతిపూర్వం". ఇందశ్లోకత్తాల్ అధికారిస్వరూపముం శరణాగతిప్రయోగముం చొల్లిత్తిఱ్ఱు॥ ౨౨.

వ్యా—ననిందితం. అనుకూలజ్గళిల్లైయెన్ఱువెటుక్కవేణ్డా,ఉణ్డానయోగ్యతైయుమ్ముక్కవశిరాననిషిద్ధానుష్ఠానంకళిల్లైయాకిల్,నఱ్కైక్కళైయుణ్డాకిఱ పురుషార్థత్తైయుం

శ్లో॥ నిమజ్జతోఽనన్తభవార్ణవాన్త
శ్చిరాయ మే కూలమివాసి లబ్ధః -
త్వయాపి లబ్ధం భగవన్నిదానీ
మనుత్తమం పాత్రమిదం దయాయాః॥ ౬౨.

దేవర్ పకఱ్ఱల్ గుణహానియైశ్శంకిక్కవ్వడి సాధనానుష్ఠానమ్పణ్ణి ఫలమ్బెఱాతారైప్పోలే కూప్పిడానిన్ఱార్. (తవాగ్రే) "హీ౹ రేషాహిమమాతులా" ఎన్గిఱ దేవర్ తిరుమున్బే.

వ్యా.—నిమజ్జతః. ఉన్మజ్జైయపూర్వవృత్తి యిదువాయిరుక్క, క్రందామియెన్ఱు నంకుఱిప్పోలే కూప్పిడువదెత్తాలేయెన్న, సంసారార్ణవత్తిలే అఴున్దుగిఱవెనక్కు, నిర్హేతుకకృపైయాలే ఉన్ వాశియై యఱివిత్తాయ్. "కూశం శెయ్యాదుకొణ్డాయెన్నై కూఱ్ఱమిఱఙ్గా య్వన్దన్దో" ఎన్గిఱపడియే, ప్రాజ్యాయత్తాలే ఉన్ తిరువడిగళైప్ప్రాప్పిక్కైక్కుమ్, అంతకృపైయే హేతువెన్ఱు దయైకరక్ష్యత్వత్తాలే కూప్పిడుగిఱేనెన్గిఱార్. ఎనక్కు దేవరైలభిక్కై పెఱాప్పేఱానాప్పోలేయిఱే, దేవరుడైయకృపైక్కుమెన్నుడైయ లాభమెన్గిఱార్. (అనన్త భవార్ణవాంతర్ నిమజ్జతః) (అనంతః) త్రివిధపరిచ్ఛేదరహితః. ఎన్నుడైయసంసారత్తైపరిచ్ఛేదిక్కిలుమ్, దేవరుడైయ ప్రభావత్తైపరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాదేన్ఱే. (భవార్ణవ) విశేషణమాయ్ కరైకాణవొణ్ణాత సంసారార్ణవత్తిలే, "ఆవారార్ తుణైయెన్ఱలై నీర్ కడలుళ్ అఴుంతు" మెన్గిఱపడి

శ్లో॥ అభూతపూర్వంమమభావికింవా
సర్వంసహేమేసహజంహిదుఃఖం ।
కిన్తుత్వదగ్రేశరణాగతానాం
పరాభవోనాథనతేఽనురూపః॥ ౬౫.

మే అడియేనుక్కు వేణ్డుమో. సనకాదికళైప్పోలే కణ్ణాలేయిరుందేనో. (చిరాయ) అనాదికాలమెల్లా మడియేనుక్కు వేణుమ్ అడియేనుక్కు ఏతద్ పరిహారంపా ర్కళ్ వటియాద వేణుం (కాలమివలభ్యోసి) "ఉన్ పేర రుళాలకళ్ళై యేమేటి" యెన్నుంపడియే అమిర్తనుక్కువిడత్తి లే కరైకాట్టినాప్పోలే లబ్ధనాగానిత్తాయ్. (త్వయాపిల బ్ధం) దేవరాలుంలభిక్కప్పట్టదు ఎనక్కు దేవర్ పెఱాప్పె ఱానాప్పోలేయితే, ఎతిర్ చూఴల్ పుక్కుత్తిరింద దేవ ర్కుక్కు మివ్వస్తు. (భగవన్) జ్ఞానాదిగుణపూర్ణరాన దే వరుడైయ పేఱెన్నుమిడం నానేవొల్ల వేణుమో వేణ్డై. (ఇదానీం) దేవరుంనన్మైయక్కు విడవేండుంపడియాన దు ర్లభైయిలే. (అనుత్తమంపాత్రం) ఉత్తమోత్తమమాన పాత్రం. (ఇదం) రక్షకాపేక్షైక్కు యినియిల్లైయెన్నుమి వ్వస్తు. (దయాయాః) రక్ష్యవిషయముండాకిల్ తానుం డాం దేవర్ దయైక్కు॥ ౬౪.

వ్యా.—అభూతపూర్వమితి. నంపక్కల్ స్వతన్త్రభర రాయిరుక్కివుమక్కు, "తత్తస్యసదృశంభవేత్" ఎన్ని ఱపడియే, కండిరుక్కై స్వరూపమాయిరుక్క, ఇజ్ఞనేనిర్ప

న్ధికళ్కళ్ డవీరో వెన్న, ఎన్నుడైయ వనర్థత్తై పరిహరిక్క
చ్చొల్లుగిఱేనల్లేన్, ఆశ్రితర్కళ్ విషయఙ్గళాల్ వరుం పరి
భవం రక్షకరాన దేవర్కళ్ తేజోహానియెన్ఱు అత్తైప్పరిహరి
క్కచ్చొల్లుగిఱే నెన్గిఱార్. (మమఅభూతపూర్వం భా.
వికింవా) నరకగర్భవాస జననమరణక్లేశాదికళై యా
త్తైయాయ్ పోన్దవెనక్కు, మున్పు అనుభూతమన్ఱికే.
యిని అనుభావ్యమాయిరుప్పదొరు దుఃఖముండో. కింత్వే పే.
(సర్వం సహే) ఆధివ్యాధికళ్, పరపరిభవం, శీతోష్ణాదికళ్
తద్విశ్లేషజనితదుఃఖం, ఇవైత్తైయు యివర్ సహిక్కవల్లరా
య్ చ్చొల్లుకిఱారల్లర్. ఆత్మానిత్యన్, కాలమనాది, ఇవై
త్తైయిప్పాలుత్తు ఉళ్ కొతిపోలే నశియాదేకిడన్ద వాశ్చ
ర్యత్తైక్కణ్డుశొల్లుగిఱార్. (మే సహజం హి దుఃఖం) అనాది
కాలం కర్మమే నిరూపకమాగప్పోన్దవెనక్కు, అతిన్ఫలమా
నదుఃఖముం, సహజమన్ఱో. (కింతు) పాటుకళ్ వోణ్ణాతో
న్ఱుణ్డు. (త్వదగ్రే) సర్వశేషియాయ్, సర్వత్రసన్నిహిత
రాన దేవర్ మున్పే. (శరణాగతానాం పరాభవః) ఉన్
పక్కల్ న్యస్తభరరాయిరుక్కుమవర్కళుక్కు, శబ్దాది
విషయప్రావణ్యత్తాల్ వన్ద ఎళివరవు, « పావియేనైప్పల
నీకాట్టిప్పడుప్పాయో" «కిటిచెన్ఱు తెన్నైప్పుఅత్తిట్టిన్నం కె
డుప్పాయో" వెన్ఱు విషయసన్నిధియేతుడఙ్గి ఎళివరవా
యితే అనన్యప్రయోజనర్కిక్కుప్పదు. బహువచనత్తాలే
శొల్లుగిఱదు, ఒరుత్తనుడైయ వెళివరవు సజాతీయర్క్కా

శ్లో॥ నిరాసకస్యాపినతావదుత్సహే
మహేశహాతుంతవపాదపఙ్కజమ్।
రుషానిరస్తోఽపిశిశుస్తనన్ధయో
నజాతుమాతుశ్చరణౌజిహాసతి॥ ౨౮.

కవన్దదెన్నై. “ఎంగనుం తేఱువరుమరే” న్గిఱపడియే, ఉనక్కు కైపుకున్దవర్ గళు మున్నుడైయరక్షణత్తిల్ అతిశం కైపణ్ణువార్ గళెన్నై. (నాధ)ఇదు తన్నరశునాడాకిల్, దేవరుక్కు వరువదుణ్డో. ఉడమై నోవుపడుగై వుడైయవను క్కు శివరవన్రో. (తేనానురూపః) “సర్వపాపేభ్యో మో క్షయిష్యామి” ఎన్ను దేవర్ క్కనురూపమన్రు. అతుతనక్కు సహ్యమెన్నై॥ ౨౭.

వ్యా.—నిరాసకస్యాపి. దేవరుడైయరక్షణాభావత్తాల్ వన్ద తేజోహానియైయుంపారాదే, యెన్నైక్కై విడుమెన్నుం, నాన్ పిడప్పార్ కిల్లై లే నెన్నుమ్, తన్నుడై యఅగతికత్వత్తాలే తమ్ముడైయమహావిశ్వాసత్తై యావిష్కరిక్కిన్రార్. (నిరాసకస్యాపి) రక్షకత్వంస్వరూపమాయిరుక్కుం దేవర్, నిరాసకరాక ప్రసంగమిల్లై. ఇప్పడిప్పట్ట దేవర్ నిర్ఘృణరాయ్ నిరాసకరానాలుం (తవపాదపఙ్కజంతావద్ధాతుంనోత్సహే) రక్షకముమాయ్, ప్రాప్యముమాయ్, భోగ్యముమానతిరువడిగళై, నానుముంతర మున్నిల్పిట్టు జీవిక్కశ్శక్తైప్పణ్ణుగిఱిలేన్. “ కండారికళ్ వనవే కాదలన్దాన్ శెయ్దిడినుం కొణ్డానైయల్లాలఱియా

కుఱలమకళ్ పోలే" ఎన్ఱు దేవర్ రక్షకరన్ఱియిలే యొఴి న్దాలుం, పుఴమ్బుపోకిఱ్ఱైయొకాగై. (మహేశ) "తమీశ్వరాణాంపరమంమహేశ్వరం" "ఈశ్వరీమ్సర్వభూతానాం" ఎన్ఱు ఞ్చొల్లుగిఱపడియే, నిరుపాధికనిర్వాహకనా నవనే. సంసారత్తిల్ బన్ధంగళ్ పోలే, కర్మోపాధికబన్ధమాయ్ పుఴమ్బిపోయుజ్జీవిక్కిఱతేనో. "సుహృదంసర్వభూతానా" మెన్ఱుం "సర్వేషామేవలోకానాంపితామాతాచ మాధవః" ఎన్ఱుం, నిరుపాధికమానపరివుం, సమ్బన్ధముం, పుఴంపేయుణ్డాయ్, దేవరై విట్టుప్పోయుజ్జీవిక్కవో (స్తనంధయశ్శిశుఃరుషానిరస్తోపి) స్తన్యమేధారకమాన శిశువానదుజననియాలే క్రోధమడియాకైఱవిడప్పట్టాలుం, స్వరక్షణత్తిల్ శక్తియిన్ఱిక్కేఱ తదేకరక్ష్యమాన దశైయైచ్చొల్లుకిఱదు. ఇవ్వాత్మవస్తు ఈశ్వరైకరక్ష్యమాయ్, నిత్యస్తనంధయమాయితే యిరుప్పదు. "అఱిశినత్తాలీన్ఱ తాయకత్తిడినుంమఱియవళ్ తన్నరుళ్ నినైంతేయఴుఙ్గుఴవి" "ఈన్ఱతాయె" న్ఱుం "అఱిశిన" మెన్ఱుం విరుద్ధధర్మమేకాశ్రయత్తిల్ సంభవియాదేకాగై. పితావుక్కుహితార్థమాగ క్రోధంసంభవిక్కిలుం, మాతృవిషయత్తిల్ క్రోధసంభావనైయిల్లైయితే. (జాతు) కృద్ధైయానపోతోడు, ఆదరిత్త పోతోడువాశియఱ. (మాతుశ్చరణౌజిహాసతి) కైయాలే తళ్ళుకైయన్ఱిక్కేఱ, కాలాలేతళ్ళిలు మన్దకాలైక్కట్టిక్కొళ్ళుమత్తనైయొఴియ, పుఴంపేపోగప్పారాదాప్పోలే॥ ౨౬.

శ్లో॥ తవామృతస్యన్దినిపాదపఙ్కజే
నివేశితాత్మాకథమన్యదిచ్ఛతి।
స్థితేఽరవిన్దేమకరన్దనిర్భరే
మధువ్రతోనేక్షురకంహివీక్షతే॥ ౨౭.

వ్యా—తవామృతస్యన్దిని. ఎన్నుడైయ వనన్య గతిత్వత్తాల్ విడమాట్టాదవళవేయో, దేవర్ భోగ్యతై యిలేయఴున్దినమనస్సుం వేఱొన్ఱిల్ పోగమాట్టాదెణ్గి ఱాన్. (తవామృతస్యన్దినిపాదపంకజే) ప్రాప్తముమాయ్, భోగ్యముమాన దేవర్ తిరువడికళిలే. "విష్ణోఃపదేపరమేమధ్వఉత్సః" "రసోవైసః" "తేనేమలరుంతిరుప్పాత" మెన్ఱు శ్రుతిసిద్ధమితే ఉన్నుడైయభోగ్యతై. (నివేశితాత్మా) దేవరుడైయ నిర్హేతుకమానప్రసాదత్తాలే నివేశికప్పట్టమనస్సానతు. అభోగ్యముమాయ్, అప్రాప్తముమాన హేయవిషయఙ్గళిలే పఴకిప్పోన్దమనస్సు, సూరిభోగ్యమాన దేవర్ తిరువడికళిలే అవగాహికౢమ్బోదు, దేవర్ ప్రసాదమేవేణ్డావో. (కథమన్యదిచ్ఛతి) "మయ్యాసక్తమనాః" ఎన్గిఱపడియే, దేవర్ తిరువడికళిలే సక్తమాన మనస్సుతద్వ్యతిరిక్తవిషయఙ్గళై శ్రద్ధైపణ్ణుమ్బడి యెఙ్గనే. ఉఴ్వాశియైయు మఱిన్దువైత్తు, చైతన్యప్రసరద్వారమానఇతు, విషయాంతరఙ్గళై విరుమ్బుమ్బడియెంగనే. (అరవిందేమకరందనిర్భరేస్థితే)సుఖస్పర్శమాయ్, మధువాలేపూర్ణమాన శెన్దామరైయానదు, భోక్తాకళైకు

శ్లో॥ త్వదఙ్ఘ్రిముద్దిశ్యకదాపి కేనచి
ద్యథాతథావాపిసకృత్కృతో౽ఞ్జలిః।
తదైవముష్ణాత్యశుభాన్యశేషత
శ్శుభానిపుష్ణాతినజాతుహీయతే॥ ౨౮.

ఇత్తవసర ప్రతీక్షమాయ్నిర్క. (మధువ్రతః) మధువేజీవనమానపదార్థ మెన్నుతల్, మధుసమృద్ధమానవిడత్తిలే పరుకక్కడవో మెఙ్కిఱ సంకల్పత్తైయుడైయపదార్థ మెన్నదల్. (ఇక్షురకం నవీక్షతే) కిట్టుకై యేఅరిదాయ్, కిట్టినాల్ నాక్కు ననైక్క వ్పోరాదే, యిరుక్కిఱ అముళ్ళిప్పూవిలే శెన్ఱు, పణియాదో త్రిగైయన్తిక్కే, కటాక్షిప్పతుంచెయ్యాదు. (హి) ఇదుపదేశిక్క వేణుమో దేవర్క, సంప్రతిపన్నమన్తో. « ఎంకుప్పోయియుయ్ కేనిన్నిణైయడియే అడైయలల్లా" లెన్తిరాదో॥ ౨౭.

వ్యా.—త్వదంఘ్రిం. « త్వత్పాదమూలంశరణంప్రపద్యే" ఎన్తు నీర్ పణ్ణినప్రపత్తి యొన్తు మమైయుమోవిరోధినివృత్తిక్కు మభిమతసిద్ధిక్కు మెన్న, మనోవాక్కాయఙ్గళ్ మూన్తాలుంపణ్ణినప్రపత్తియెల్లాం వేణుమో. «బద్ధాంజలిపుటం దీనంయాచన్తంశరణాగతం" ఎన్గిఱకాయికమాన వంజలివొన్తుమమైయాదో వెన్గిఱారితిల్. (త్వదంఘ్రిం) నిరుపాధిక శేషియాన ఉన్నుడైయ నిరతిశయభోగ్యముమాయ్, సర్వసులభముమాన తిరువడికళై. ఇత్తాల్ ప్రాప్యముమాయ్ప్రాపకముమాయ్, పాప్తముమా

యిరుక్కిఱ అపడిర్రై చ్చొల్లుకిఱదు. (కదాపి) ఇచ్చైప్పిఱన్ద పోదుకాలమెన్నై. ఇత్తాల్, వసంతగ్రీష్మాదిశుక్ల కృష్ణపక్ష పూర్వాహ్ణాపరాహ్ణాదికాల నియతిర్రైయుడైయజ్యోతిష్టో మాదికళి లిరుక్కుఙ్గాన వ్యావృత్తి. (కేనచిత్) ఇత్తాల్, త్రై పర్ణికత్వ, గృహమేధిత్వ, కృష్ణకేశత్వ, వేదవేదాఙ్గవిద్యాధి కారనియమముడైయకర్మఙ్గళిల్ వ్యావృత్తి. ఆగైయాల్ సర్వాధికారమెన్నై. (యథాతథా) ప్రకారనియమమిల్లైయెన్ఱి ఱదు. ఇత్తాల్, శాస్త్రఙ్గళిల్ ప్రకారవిశేషనియమముఙ్గాన ర్మఙ్గళిల్ వ్యావృత్తి. (వాఽపి) ఎన్ఱు వికల్పసముచ్చయ సూచకమాన అవ్యయంగళ్ ఇరణ్డాలుం, ఒన్ఱిలే నియత మానకర్మఙ్గళిల్ ఇరుక్కుఙ్గాన వ్యావృత్తిశొల్లుకిఱదు. (సకృ త్కృతః) ఎన్ఱు యావజ్జీవాధికారమాన నిత్యకర్మవ్యావృ త్తి శొల్లుకిఱదు. (అంజలిః) జాయాదిసహకారిసాపేక్ష మాన అశ్వమేధాదికళిల్ కాట్టి లిరుక్కుఙ్గాన సుకర త్వం శొల్లుకిఱతు. (తదైవ) దేశాన్తరే కాలాన్తరే దేహా న్తరే ఫలప్రదమానకర్మఙ్గళిల్ వ్యావృత్తిశొల్లుకిఱతు. (అశు భాన్యశేషతః) సర్వపాపఙ్గళుంముఱువలిడాతపడియేపోగై. "సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి" ఇత్తాల్ ఒరుపాపత్తు క్కొరు ప్రాయశ్చిత్తమాన ద్వాదశవార్షిక, సంవత్సరచా న్ద్రాయణ, కృచ్ఛ్రాదికళిల్ వ్యావృత్తి. (ముష్ణాతి) "ముష్ణ స్తే యే" "వంచిత్తుముటిత్తనదవిర్న్ద" "శుమ్మైనాదేశై విట్టోడి"

శ్లో॥ ఉదీర్ణసంసారదవాశుశుక్షణిం
క్షణేననిర్వాప్య పరాఞ్చనిర్వృతిమ్ ।
ప్రయచ్ఛతిత్వచ్చరణారుణామ్బుజ
ద్వయానురాగామృతసిన్ధుశీకరః॥ ౨౯.

యెన్ఱు పోనప్రకారం తెరియాతొళిగై. (శుభానిపుష్ణాతి) విరోధికళైప్పోక్కి విడుమళవన్ఱిక్కే, అభిమతంగళాలే పూర్ణమాక్కుం. బహువచనత్తాలే, పరభక్తి, పరజ్ఞాన, పరమభక్తి దేశవిశేషప్రాప్తి, భగవల్లాభ, ప్రాప్తిఫలమాన కైఙ్కర్య, మివఱ్ఱైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇవఱ్ఱిల్ స్వర్గాదిగళాన ఓరోరుఫలఙ్గళిలేనియతమానకర్మఙ్గళిల్ వ్యావృత్తి. (నజాతుహీయతే) ఇత్తనైయుంకొడుత్తాలుం, తాన్ కుఱైయాంతిరుక్కై. ఇత్తాల్, ఫలప్రదానత్తళవిలే క్షీణశక్తికమానకర్మఙ్గళిల్ వ్యావృత్తి. "అంజలిః పరమాముద్రా క్షిప్రం దేవప్రసాదినీ" "సుసుకంకర్తుమవ్యయం" క్రియారూపమానవంజలి. కుఱైయాదిరుక్కైయావతెన్నెన్నిల్, అనన్య ప్రయోజననాయ్ కొణ్డువణ్ణిన అంజలియాకైయాలే, ప్రసన్ననానఈశ్వరనెల్లాం శెయ్తాలుం, ఒన్ఱుంశెయ్యాతానా యిరుక్కైయాలే శొల్లుకిఱతు. "ఋణం ప్రవృద్ధమివమే హృదయాన్నాపసర్పతి" "ఉన్నడియార్క్కెన్ శెయ్వేనెన్ఱేయిరుత్తీ" యెన్నక్కడవతిఱే॥ ౨౮.

వ్యా.—ఉదీర్ణేత్యాది. ఆయాసాత్మకమాన అఞ్జలితాన్ వేణ్డుమో, "శిద్ధిప్పేయమైయు" మెన్గిఱపడి

యే మానసమాకవమైయాతో విరోధినివృత్తిపూర్వకమా
నపరమపదత్తైత్తరవేణ్గిఱార్. ఇత్తాల్, దీనమేణ్గిఱ
మానసప్రపత్తియై శొల్లుగిఱదు. « నధర్మనిష్ఠోస్మి"యేణ్గిఱ
విదువాచికప్రపత్తియాయ్, «త్వదంఘ్రిముద్దిశ్య" ఎన్గిఱదు
కాయికప్రపత్తియాయ్, ఇతిల్ మానసప్రపత్తియెన్నవు
మాం. అథవా, త్వదంఘ్రిమ్, ఉదీర్ణ ఎణ్గిఱ శ్లోకద్వ
యత్తాలే ప్రపత్తిఫలమాన పరభక్తియై శొల్లుగిఱదెన్న
వుమామ్, (ఉదీర్ణసంసారదవాశుశుక్షణిం) కిళర్న్దే
ఱిగిఱసంసారమాగిఱ కాట్టుత్తీయై. సంసారత్తైకాట్టు
త్తీయాగచ్చొల్లుగిఱదు దాహ్యామానకాట్టిలగ్నియై అవిక్క
వొణ్ణాతాప్పోలే, అవిద్యాదిగళుక్కు లక్కామిత్తనైయొత్తి
య, పరిహారిక్కవొణ్ణాదేణ్గై. ఆత్మా, అదాహ్యమేణ్
గిఱదు, లౌకికాగ్నియాగిలిఱే. సంసారియై, «అసన్నే
వ" ఎణ్గిఱపడియే, దగ్ధపటంపోలేయాకుమిఱే. (క్షు
ణేననిర్వాప్య) «అథసోఽభయంగతోభవతి" ఎణ్గిఱపడి
యే,అప్పోతేఅవిత్తు. «తదైవముక్తాతి" «క్షణేననిర్వాప్య"
ఎన్నుం శొల్లుకైయాలే, ఫలత్తుక్కు అవ్వధికారిక్కు విళం
బమిల్లైయేణ్గిఱార్. « యతైషికాతూల మగ్నౌ ప్రోతం
ప్రమాయేత" ఎన్గిఱపడియే, ఇవణ్పట్టనోవై యివణ్విరో
ధివర్గత్తోడేపోక్కు మీశ్వరనేణ్గై. (పరాంచనిర్వృతింప్ర
యచ్ఛతి) ఒరుదేశవిశేషత్తిలే ఆనన్దైకరసనా యిరు
క్కుమిరుప్పై, తారానిర్కుం, « నిరంజనఃపరమం

శ్లో॥ విలాసవిక్రాన్తపరావరాలయం
నమస్యదార్తిక్షపణేకృతక్షణమ్।
ధనమ్మదీయన్తవపాదపఙ్కజం
కదానుసాక్షాత్కరవాణిచక్షుషా॥ ౩౦.

సామ్యముపైతి" "మమసాధర్మ్యమాగతాః" "సస్వ రాట్భవతి" ఎన్నుం సుఖమితే. (త్వచ్చరణారుణాంబుజే త్యాది) ప్రాప్తనాయ్, సులభనాన ఉన్నుడైయ నిరతిశ యభోగ్యమాన తిరువడికళిలనురాగమాగిఱ అమృతసాగ రత్తిలే, ఒరుతివలై. అరుణపదత్తాలే, పరభాగరసమ్ శొల్లుగిఱదు. అమ్బుజపదత్తాలే మేన్మై, కుళిర్చ్చి, నాత్తం కళాల్ వందరసం. (ద్వయమ్) అన్యోన్యసదృశమాన శేర్త్తియఴగాల్ వన్ద సారస్యం. ఇత్తాలనురాగ జనక మాన తిరువడిగళ్కై. (అనురాగ) తిరువడికళిలధ్యవ సాయాత్మకమాన రుచియెన్నుతల్. ప్రపత్తిఫలమాయ్, కైంకర్యోపకరణమాన భక్తియెన్నుతల్. ప్రీతికారితమి తే-కైంకర్యం. (అమృత) స్మర్తవ్యవిషయసారస్యత్తాలే, స్వయం ప్రయోజనమాయిరుక్కై. అన్ఱియే పథ్యమాయి రుక్కై. (సింధుశీకరః) "అతనిల్ ప్పెరియవెన్నవా" వెన్ గిఱపడియే, విషయానురూపమాన ప్రేమమెల్లాం వేండా అభిమతసిద్ధిక్కెన్కై॥ ౨౯.

వ్యా.—విలాసేతి. ఇప్పడివిళంబహేతువిల్లాత సి ద్ధోపాయత్తై ప్పరిగ్రహిత్తవరాకైయాలే, క్రమప్రాప్తి

పతిగ్రాదే, త్వరై పే్రికు, “కూవికొళ్లుం కాలమిన్నుం కుఱుకాదో” వెణ్కిఱార్. ప్రపత్తిఫలమాన పరభక్తి యాకైయాలే, “కనైకళల్ కాణ్పదెన్ఱుకొల్ కణ్కళే” న్ఱుం “కాణక్కరుమెణ్కణ్ణే” న్ఱుం శొల్లుకిఱపడియే, ఎణ్ కణ్ణాలేకాణ్బదెన్ఱెన్ఱిఱా రెన్ఱుమాం. (విలాసేత్యాది) లీలై యాగఆక్రమిక్కప్పట్టఉలకృష్టరాన దేవతైగళుడైయయి రుప్పిడఙ్గళైయుమ్, మరణధర్మాక్కళానమనుష్యాదిగళుడై యపిరుప్పిడఙ్గళైయు ముడైత్తాయిరుప్పుళ్ళ విముఖరుడైయ తలైయిలే అనాయాసేన శెన్ఱిరున్దుళ్ళ తిరువడిగళుక్కు రుచి యుడైయార్ తలైయిలేయిరుక్కైపణియుండో. (వికాన్తి) అన్యపరరానార్ పక్కలిలే యోమేల్ విఴులావదు, అనన్య ప్రయోజనర్ పక్కల్ మేల్ పిఴులాకాదో. (పరావరాలయం) వసిష్ఠచండాలవిభాగమన్ఱిక్కే, ధూళిదానంపణ్ణిన తిరువడి గళ్. అత్తైయొఴియచ్చొల్లాత వెనక్కరితావదే.“సంసై స్సురాణాం” ఎణ్గిఱకర్మభావనానిష్ఠరుమ్ “తవం శెయ్ దునాణ్ముకనైప్పెఱ్ఱ” నెణ్కిఱఉభయభావనానిష్ఠరుం పెఱ్ఱుపేతొనక్కరితావతే. (నమస్యదార్తిక్షపణేకృతక్ష ణం) పాఱ్పంగికమాకప్పిఱంతవపదానంకిడక్కిడీక్ తిరువ డికళిలే తలైశాయ్త్తారుడైయవార్తిగళై పోక్కుకైయి లే కృతావసరమాయుళ్ళత్తై. ఆశ్రితరక్షణత్తిలే అవసరప్ర తీక్షమాన తిరువడిగళైకాణ్గైక్కు, “కదానుసాక్షా త్కరవాణిచక్షుషా” ఎన్ఱుకూప్పిడవేణ్డువదే. (ధనంమదీ

శ్లో॥ కదాపునశ్శఙ్ఖరథాఙ్గకల్పక
ధ్వజారవిన్దాఙ్కుశవజ్రలాఞ్ఛనమ్ ।
త్రివిక్రమత్వచ్చరణామ్బుజద్వయం
మదీయమూర్ధానమలఙ్కరిష్యతి॥ ౩౧.

య్యం) "నైశ్శేమానిధి" యెన్గిఱపడియే యెనక్కు ప్రాప్యముం, ప్రాపకమానదాయుళ్ళత్తై. (తవపాదపంకజం) సర్వసులభముమా, యాశ్రితవత్సలముమాయ్, నిరతిశయ భోగ్యముమాన తిరువడిగళై. (కదానుసాక్షాత్కరవాణి) త్రివిక్రమాపదాన ధూళిదానత్తిలుం కాణప్పెఱాదనాన్ ఎన్ఱు కాణపిరుక్కిఱేన్. విషయఙ్గళిలే మణ్డిక్కిడక్కిఱ సంసారిగళ్ నడువే యిరుక్కిఱ ఇడమాకప్, నమ్మైయొత్తియ చ్చాళ్లాదపడిప్పుకిఱ నిఱుత్తినోమాకిల్, ఒన్ఱుం శెయ్యాదాపై పోపోలే, కూప్పిడుకిఱతెన్నెన్న; కణ్ణాలేకణ్డు విడాయ్ తీరపిరుక్కిఱ వెనక్కు, సంసారిగళి లూరువ్యావృత్తిపణ్ణిత్తరవమైయుమో. (చక్షుషా) ఒరు దేశవిశేషత్తిలే సదాదర్శనమ్పణ్ణప్పెఱాతే కాణవిడాయ్త్తవెనక్కు కణ్ణాలేకాణవేణుం॥ ౩౦.

వ్యా.—కదాపునః. ఇతిల్ కణ్ణాలేకాణుమళవుం పోఱాదు. "పడికళ్ వాకనిమిర్త్తనిన్ పాదపంకయమే తలైక్కణియా" యెన్ఱుం "కోలమామేన్ చెన్నిక్కు కమల మన్నకున్నైకళ్" లెన్కిఱపడియే, ఉన్ తిరువడికళాలే, యెన్ తలైయై యలంకరిక్కవేణుమెన్గిఱార్. (కదాపు

న:) తిరువడిగళిలుండాన ప్రాప్తిర్మైయుం, సౌలభ్యత్తై యుం, భోగ్యత్తైమైయుం, అనుసన్ధిత్తు, అత్తాల్ వన్దత్వ రైయాలుం, విళమ్బహేతువిల్లాద ఉపాయత్తైపరిగ్రహి త్తవరాకైయాలుం, పిన్నైయెప్పోదు శేయ్వదేన్గిఱార్. (శంఖరథాంగేత్యాది) సర్వేశ్వరనుడైయ ఐశ్వర్యసూచ కమా, యేన్తలైకా భరణమాన శంఖచక్రాదిలక్షణం గళాలే, లిఖితమాయుళ్ళత్తై. అవనుక్కైశ్వర్య సూచక ముమా యాకర్షకముమానతిరువడికళోడై సంబన్ధత్తాలే యివర్ తలైక్కు శేషత్వలక్షణముమా. యాభరణముమా యితే యిరుప్పదు. "పాదవిలచ్చనైవైత్తా" నెన్నకడ వదితే. (త్రివిక్రమ) గుణాగుణనిరూపణంపణ్ణాతే, తిరువడి కళిల్ వైలక్షణ్యముంపారాతే, యెల్లార్ తలైయిలుం వైక్కుమవనల్లైయో. (త్వచ్చరణాంబుజద్వయం) ఇప్ప డిప్రాప్తనుమాయ్, సులభనుమాన ఉన్నుడైయ, నిర తిశయ భోగ్యమానతిరువడిగళ్. (మదియ్యమూర్ధానం) నరకహేతువాన పదార్థంగళిన్ కాల్ కాణ ప్రార్థిత్తు ప్పోన్తవేన్ తలైయెన్నుదల్. ఇదుక్కుప్రాప్తనాయ్ ప్పోన్తవేన్ తలైయెన్నుదల్. పతివ్రతైక్కు మంగళసూ త్రం పోలేయితే, శేషభూతనుక్కు తిరువడిగళ్. మే మూర్ధ్ని భాతియెన్తుతన్తలైయిలే నీర్మైక్కుడలాగ స్వ సంబంధ మత్తలైకెరిమామాగ చొన్నార్. ఇంకుత త్సంబంధమే. యిత్తలైక్కు పరిమ మేన్కిఱార్. స్వశే షత్వసిద్ధిక్కాక॥ ౩౧.

శ్లో॥ విరాజమానోజ్జ్వలపీతవాససం
స్మితాతసీసూనసమామలచ్ఛవిమ్ ।
నిమగ్ననాభింతనుమధ్యమున్నతం
విశాలవక్షస్థలశోభిలక్షణమ్॥ ౩౨.

వ్యా.—విరాజమాన. ఇన్దశ్లోకంముదలాక, భగవన్తమేఱ్కిఱ శ్లోకత్తళవుం, పర్వక్రమత్తాలే అవయవాభరణాయుధ మహిషీ పరిజనపరిచ్ఛదఙ్గళోట్టై చ్చేర్ ...యఴగై యనుభవిత్తు, అనుభవజనిత ప్రీతికారితమానకైఙ్కర్యత్తాలే, ఉన్నైయుకప్పిప్పదెప్పో తెన్గిఱార్. ఇత్తాల్ తమ్ముడైయ ప్రాప్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్. "వైకుణ్ఠేతుపరేలోకేశ్రియాసార్ధంజగత్పతిః - ఆస్తేవిష్ణురచిన్త్యాత్మాభక్తైర్భాగవతైస్సహ" ఎన్గిఱ ప్రాప్యవస్తు విరుప్పదు. (విరాజమాన) ఇతిల్, తిరువడికళై త్తలైయిలేవైక్క వమైయు మోవెన్న, అవ్వళవుపోరాతెన్ఱు సామాన్యశోభైయై యనుభవిక్కిఱార్. (విరాజమాన) తిరునిఱత్తుక్కు ప్పరభాగమానవఴగు. (ఉజ్జ్వల) "మహారజతంవాసః" ఎఱ్కిఱ స్వరూపత్తాల్ వన్ద ఔజ్జ్వల్యం. "ఉడైయార్ న్దవాడై" యెన్ఱు తిరువరైయిలేపూత్తాప్పోలే యిరుక్కిఱ అవఴగు. (పీతవాససం) "పీతకవాడైయుడైయా" నెన్ఱు అఴకేయన్ఱిక్కే ఐశ్వర్యసూచకముమాయిరుక్కై. (స్మితాతసీ) అలరుకిఱపోతే శెవ్వియై యుడైత్తానకాయాముప్పోలే యిరుక్కై; "అతసీ

శ్లో॥ చకాసతం జ్యాకిణకర్కశైశ్శుభై
శ్చతుర్భిరాజానువిలమ్బిభిర్భుజైః।
ప్రియావతంసోత్పలకర్ణభూషణ
శ్లథాలకాబన్ధవిమర్దశంసిభిః॥ 33.

పుష్పసంకాశమ్'' "కాయాంపూమలర్ప్పిఱంకలన్న మాలై" యెన్ఱు అభియుక్తరాల్ కొణ్డాడప్పడుగిఱ నిలమి తే. (నిమగ్ననాభిమ్) "ఆవర్తఇవగంగాయాః" ఎన్గిఱపడియే సౌన్దర్యవెళ్లం శుళిత్తాప్పోలే యిరుక్కిఱ తిరునాభియై యుడైయవన్. "నన్దామతలైకుఱన్ఱు మఴుగియవుంది" యెన్నక్కడవది తే. (తనుమధ్యం) "శిఱియిడైయుంవడివుం" "తుడి శేరిడైయు'' మెన్నక్కడవదితే. (ఉన్నతం) ఇవ్వ ఉవాలు, ముడైయాలుం, అఴకాలుం, సర్వాధికనాయిరుక్కిఱ అవిరుప్పు త్తోఱ్ఱుమ్పడియిరుక్కై. (విశాలేత్యాది) విస్తృతమాన తిరుమార్పిలే విళఙ్గానిర్పదాన శ్రీవత్సచిహ్నత్తైయుడైయవునై॥ 3౨.

వ్యా.—చకాసతమ్. తిరుత్తోళ్గళిల్ శౌర్యవీర్యాదికళైయు, మఴకైయుమనుభవిక్కిఱార్. (జ్యాకిణకర్కశైః) "తఴుమ్బిరున్ద శార్ఙ్గనాణ్ తోయ్న్దవామత్తైఱ'' యెన్కిఱపడియే శ్రీశార్ఙ్గత్తిల్ నాణితఴుమ్బాలే అలంకృతమానతోళ్కళ్; నాణిత్తఴుం పెల్లావర్ఱియిరుక్కుం డాకైయాలే సవ్యసాచియెన్కై. ఆశ్రితవిరోధిగళై యఴియచ్చెయ్ద తఴుమ్బైయుడైత్తానతోళ్కళ్. వీరత్తఴుమ్బు వీరభుజఙ్గళుక్కు లక్షారమితే. (శుభైః) "శుభే

నమఃనసాద్యాత" మెన్నుమాప్పోలే ఆశ్రితసమృద్ధియే ప్ర యోజనమాగ వెఱుంపుఅత్తిలే వుపకరిక్కుం తోళ్ గళె న్నదల్. ఆశ్రితర్కు ప్రాప్యమాన తోళ్ గళెన్నదల్. (చతుర్భిః) కల్పకతరుపణ్ణాప్పోలే ఆశ్రితరక్షణమే విత్తె నిరాగ ప్పణ్ణత్తపడి. (ఆజానుపిళంబిభిః) ఆజానుబాహు వాయిఱుక్కైయితే పురుషోత్తమలక్షణం. (ప్రియావతంసే త్యాది) తిరుత్తోళ్ కళుక్కు ఆశ్రితరక్షణమేయాత్రియా యిరుక్కెఅపడిశొల్లినిత్రుక్కీర్త ; అదువేపద్యాయాగ ప్పి రాట్టియై యణైక్కుమ్బడి చ్చొల్లుగిఱదుమేల్. పిరాట్టితిరు చ్చెవ్వి మలరానవుత్పలమెన్న, కర్ణభూషణమెన్న, స్ప ర్శత్తాలే తత్కాలత్తిలే కించితాకుంచితమాన తిరుక్కు ఫ్రు ల్ కనిణ్ణిమెన్న యివైనినినుడైయ సమ్మర్దత్తై కోట్ శొల్లుమవైయాయ్, అవైనిర్రులేవిళఙ్గానిన్గుళ్ళవనై. "సీత యాశోభితంపురా" ఎన్గిఅపడియే, వీరభుజత్తైయితే వీరప త్నియణైవదు. అల్లాతపోదు, సజాతీయైయ్యాన స్త్రీయై యణైత్తవోపాదియితే. ప్రణయచిహ్నాంగళుం, రక్షణచి హ్నాంగళుమితే తిరుత్తోళ్ గళుక్కు మాఙ్గల్యం. (చకా సతం)ఇప్పడిప్పట్ట తోళ్ గళితే నారాయణప్రణయియాన వనుక్కు ఔజ్జ్వల్యహేతుకళ్ ॥ ౩౩.

వ్యా.—ఉదగ్రేతి. తిరుత్తోళ్ కళుక్కనంతరమా న తిరుక్కఫ్రుత్తైయుమ్ తదనన్తరమానతిరుముకత్తిలే సా మాన్యశోభైయైయుం అనుభవిక్కిఱార్. ఓజ్జైత్తశెన్దిరు

శ్లో॥ ఉదగ్రపీనాంసవిళమ్బికుణ్డలా
లకావళీబన్ధురకమ్బుకన్ధరమ్।
ముఖశ్రియాన్యక్కృతపూర్ణనిర్మలా
మృతాంశుబిమ్బామ్బురుహోజ్జ్వలశ్రియమ్॥ ౩౮

న్దుళ్ళ అంసత్తిలేవరత్తాళ్ న్ద మకరకుణ్డలఙ్గళెన్న, అవ్వళ వువరత్తాళ్ న్ద తిరుక్కుழలెన్న, ఇవత్రాలే సుందరమాయ్, వడివుడన్ రేఖాత్రయాఙ్కితమాయిరున్దుళ్ళ తిరుక్కழుత్తైయుడైయవనై. (బన్ధురం) సున్దరం. "రేఖాత్రయాఙ్కితాగ్రీవాకమ్బుగ్రీవేతికథ్యతే" "మిన్నుమణిమకరకుణ్డలఙ్గళ్ వీశ" ఎన్నుం "మకరంశేర్ కుழైయిరుపాడిలఙ్గియాడ" వెన్నుం శొల్లుకిఱపడియే, తిరుక్కழుత్తుక్కు ప్పరభాగమాన ఒళియైయుడైత్తాయ్, ఇరణ్డాదిత్యర్కళ్ ఆభరణవేషత్తాలే యలఙ్కరిక్కిఱాప్పోలేయిరుక్కై. "కోళ్ గిన్తకోళిరుళై" యిత్యాదిప్పడియే తిరుక్కుழలాలే అలంకృతమాయిరుక్కిఱపడి. (ముఖశ్రియేత్యాది) అత్తిరుక్కుழలిలழకు తిరుముగత్తిలేమూట్ట, అన్దవழకైయనుభవిక్కిఱార్. తన్నుడైయ జ్యోతిస్సాలే పూర్ణచంద్రనుడైయ ఒళియైయుం, అప్పోతలర్ న్ద తామరైప్పూవిలழకైయుం, తోర్ప్పిక్కుం తిరుముగత్తైయుడైయవనై. (ముఖశ్రియా-) ముఖకాంత్యా. (న్యకృత) అవన్ సంపూర్ణకలైకళాలుం పూర్ణమానపౌర్ణమావాస్యైయిల్ చంద్రమండలమాయ్, మటుకழ్తినవళవిలేయామత్తు, సదృశమా

శ్లో॥ ఉదగ్రపీనాంసవిశమ్బికుణ్డలా
లకావళీబన్ధురకమ్బుకన్ధరమ్।
ముఖశ్రియాన్యక్కృతపూర్ణనిర్మలా
మృతాంశుబిమ్బామ్బురుహోజ్జ్వలశ్రియమ్॥ ౩౪

న్దుళ్ళ అంసత్తిలేవరత్తాళ్న్ద మకరకుణ్డలఙ్గళెన్న, అవ్వళ వువరత్తాళ్న్ద తిరుక్కుళలెన్న, ఇవత్తాలే సుందరమాయ్, వడివుతాన్ రేఖాత్రయాఙ్కితమాయిరున్దుళ్ళ తిరుక్కళుత్తైయుడైయవనై. (బన్ధురం) సున్దరం. "రేఖాత్రయాఙ్కితాగ్రీవాకమ్బుగ్రీవేతికథ్యతే" "మిన్నుమణిమకరకుణ్డలఙ్గళ్ వీశ" ఎన్నుం "మకరంశేర్ కుళైయిరుపాడిలఙ్గియాడ" వెన్నుం శొల్లుకిఅపడియే, తిరుక్కళుత్తుక్కు ప్పరభాగమాన ఒళియైయుడైత్తాయ్, ఇరణ్డాదిత్యర్కళ్ ఆభరణవేషత్తాలే యలఙ్కరిక్కప్పోలేయిరుక్కై. "కోళ్ గిన్ఱకోళిరుళై" యిత్యాదిప్పడియే తిరుక్కుళలాలే అలంకృతమాయిరుక్కిఅపడి. (ముఖశ్రియేత్యాది) అత్తిరుక్కుళలిలఙ్గుమ తిరుముగత్తిలేమూట్టు, అన్దవఴకైయనుభవిక్కిఱాన్. తన్నుడైయ జ్యోతిస్సాలే పూర్ణచంద్రనుడైయ ఒళియైయుం, అప్పోతలర్న్ద తామరైప్పూవిలఴకైయుం, తోర్ప్పిక్కుం తిరుముగత్తైయుడైయవనై. (ముఖశ్రియా-) ముఖకాంత్యా. (న్యక్కృత) అవన్ సంపూర్ణకలైకళాలుం పూర్ణమానపౌర్ణమావాస్యైయిల్ చంద్రమండలమాయ్, మఱుకళుత్తినవళవిలేయామత్తు, సదృశమా

కరుప్పువిల్లై కొల్" ఎన్గిఱపడియే, ఆకర్షకముమాయ్, ఆశ్రితర్ పక్కల్ ఆదరమెల్లాంతోన్ఱుమ్పడి నెటిత్తిరుక్కుం పురువత్తైయుడైయవునై. « తణ్ణౌక్కై చ్చార్ జ్ఞమతు వేపోల్" ఎన్ను దృష్టాన్తిక్కుమ్పడియిఱే. (ఉజ్జ్వలాదరం) « వాలియతోర్ కనికొల్" ఎన్ఱుం « కోలన్తిరళ్ పవళక్కొళుఙ్గుఱున్దుణ్డఙ్గోల్" ఎన్ఱుం « నీలనెడుముకిల్ పోల్ తిరుమేనియమ్మాఉతొండైవా" యెన్ఱుం శొల్లుగిఱపడియే, మిక్కవళవైయుడైయ తిరువధరత్తైయుడైయఉనై. (శుచిస్మితం) «పవళచ్చెన్దువర్ వాయినిడై కోఉ మళవల్లిముల్లైపోల్ శిలపల్లిలక" ఎన్ఱుం «ఎన్నావియిడుమణిముత్తఙ్గోలె" న్ఱుం శొల్లుకిఱ తిరుముఱువలైయుడైయవునై. (కోమలగణ్డం) అనుభవిప్పార్ కాఉకర్షకముమాయ్, సుకుమారమాన గణ్డస్థలత్తైయుడైయవునై. (ఉన్నసం) « మాట్టుయర్ కర్ పకత్తిఉ వల్లియోకొళున్దో" వెఉకిఱపడియే, నాసాలతైయైయుడైయవునై. (లలాటపర్యన్తవిళమ్బితాలకం) « మున్నైమకత్తణియార్ మొయ్కుళల్ కళై" న్ఱుం «శురుణ్డిరుండకుళల్ తాళ్న్దముక"మెన్ఱుం శొల్లుకిఱపడియే, తిరునెఱ్ఱియినెల్లైయిలే అలైయెరికిఱ తిరుక్కుళలైయుడైయవునై. పిన్బు, అంసవిళమ్బియాయ్, మున్బు లలాటపర్యన్తమా యిరుకిఱపడి॥ ౩౫.

వ్యా॰—స్ఫురదితి. ఆభరణాయుధాదికళుడైయ శేర్తియయళకై యనుభవిక్కిఱార్. (స్ఫురత్కిరీట) ఉభ

శ్లో॥ స్ఫురత్కిరీటాఙ్గదహారకణ్ఠికా
మణీన్ద్రకాఞ్చీగుణనూపురాదిభిః।
రథాఙ్గశఙ్ఖాసిగదాధనుర్వరై
ర్లసత్తులస్యావనమాలయోజ్జ్వలమ్॥ ౩౬॥

యవిభూతినాథత్వమాకిఱ వైశ్వర్యత్తుక్కనురూపమాయ్, తిరుముడియిలే విళఙ్గానిన్ఱ తిరువభిషేకం. "కదిరాయిర మిరవికలన్దెఱిత్తాలొత్త నీళ్ ముడి" యితే. (అంగద) సర్వాశ్రయమాన తిరుత్తోళ్ గళైప్పఱ్ఱి విళఙ్గానిన్ఱుళ్ళ తిరుత్తోళ్ వళైగళై. (హార) "పొన్నిఱమామణియారమణియా కత్తిలంగుమాలె" న్ఱుం "పెరియవరైమార్పిల్ పేరారం పూణ్డే" న్ఱుం శొల్లుకిఱపడియే విళఙ్గానిన్ఱ తిరువారం. (కంఠికా) తిరుక్కழుత్తిలే విళఙ్గానిన్ఱ ముత్తుత్తిరుక్కట్టువడం. (మణీంద్ర) అవర్ తనక్కుం సదాస్పృహణీయమాన శ్రీకౌస్తుభం. (కాఞ్చీగుణ) తిరువరైయిలే విళఙ్గానిన్ఱ అరైనూల్ పట్టికై. (నూపుర) తిరువడిగళైప్పఱ్ఱి విళఙ్గానిన్ఱ తిరుచ్చిలమ్బుం. ఆదిశబ్దత్తాలే, "పలపలవేయాభరణమె" న్ఱుం "అపరిమిత దివ్యభూషణ" ఎన్ఱుం శొల్లుకిఱపడియే, అసంఖ్యాతమెన్కై. (రథాఙ్గ) ఇవ్వాభరణఙ్గళోడువికల్పిక్కలామ్బడి శోభావహమాన దివ్యాయుధంగళిన్ శేర్త్తియై యనుభవిక్కిఱార్. (లసత్తులస్యావనమాలయోజ్జ్వలం) సర్వైశ్వర్యసూచకమాయ్, తిరువడిగళళవుం తాழ్న్దు, "అల్లిత్తుழాయలఙ్గల్" లెన్గిఱ వనమాలై

శ్లో॥ చకర్థయస్యాభవనంభుజాన్తరం
తవప్రియంధామయదీయజన్మభూః।
జగత్సమస్తంయదపాఙ్గసంశ్రయం
యదర్థమమ్భోధిరమన్థ్యబన్థిచ॥ ౩౮॥

యాలే విళఙ్గానిఱ్ఱవున్నై. ఆభరణాయుధఙ్గళ్ తన్నై
ప్పఱ్ఱివిళఙ్గుకైయుంఅవైసిఱప్పాలే తాఙ్విళఙ్గుగైయుమాయ్
చ్చొల్లుగిఱపడి. "స్రగ్వస్త్రాభరణైర్యుక్తం స్వానురూపై
రనూపమైః-చిన్మయైస్స్వప్రకాశైశ్చఅన్యోన్యరుచిరంజకైః"

వ్యా.—చకర్థేతి. మేల్ శ్లోకద్వయత్తాలే పిరాట్టి
యోడేచేర్త్తియైయనుభవిక్కిఱార్. ఇతిల్, ముతల్ శ్లో
కత్తాలే పిరాట్టియుడైయమేన్మైయైయుం, యివళ్ పక్క
లీశ్వరనుక్కుణ్డాన వ్యామోహత్తైయు మరుళిచ్చెయ్కిఱార్.
(తవభుజాంతరంయస్యభవనంచకర్థ) "సర్వయజ్ఞమయం
వపుః" ఎన్గిఱతిరుమార్పై పిరాట్టిక్కుకోయిల్ కట్టణమాగ
ప్పణ్ణియరుళిత్తు. (యస్య)ఎన్గిఱను, ఇదిలుణ్డాన ప్రమాణప్ర
సిద్ధియాలే."సర్వయజ్ఞమయంవపురధ్యాస్తే" "పశ్యతాం
సర్వదేవానాంయయావత్షస్థలంహరేః" "నిఙవలమార్పి
నిల్ వాழ్కిన్ఱమంగైయుం" "తికழ్కిన్ఱ తిరుమార్పిల్
త్తిరుమంగైతన్నొడుందిగழ్కిన్ఱతిరుమాలార్" "ఎఙతి
రుమగళ్ శేర్ మార్ప ఙ" "మైయకణ్ణాళ్ మలర్ మేలు
తైవాళుత్తైమార్పినఙ" "అలర్ మేల్ మంగైయురైమా
ర్పా" "మార్ వత్తుమాలై" "శెయ్యాళ్ తిరుమార్పినిల్

శ్లో॥ స్వవైశ్వరూప్యేణసదానుభూతయా
అప్యపూర్వవద్విస్మయమాదధానయా ।
గుణేనరూపేణవిలాసచేష్టితై
స్సదాతవైవోచితయాతవశ్రియా॥ ౩౮.

శేర్ తిరుమాల్ ".(ప్రియంధావ యదీయ్యాజన్మభూః)యాళవ ళ్ళోరు త్తియవతరి త్తతిరుప్పార్ కడల్, "అయర్ వఱుమ మరర్ కళతిపతి" యాన దేవర్కు, ఇనితవరుమిడమాయ్తిత్తు. 'శ్రీఃపూర్వముదదేః" "దేవదానవయత్నేన ప్రసూతామృత మంథనే-నేదానీంత్వద్ర్శతేసీతేస్వర్గోపిమమరోచతే".(జగ త్సమస్తంయదపాంగసంశ్రయం) "అస్యేశానాజగతః" "ఈశ్వరీంసర్వభూతానాం""త్వంమాతాసర్వలోకానాం" ఎన్గిఱపడియే, ఇవ్వుభయవిభూతియుం ఇవళ్ళోరు త్తియుడై యమందకటాక్షత్తైప్పత్తి యుండాయిరుక్కు అదు (య దర్థమంభోధిరమంథి) "విణ్ణవరముతుణవముతిల్ వరుంపెణ్ణ ముతుండవెమ్బెరుమాన్" ఎన్గిఱపడియే యాళవళ్ళోరు త్తియైప్పెఱుకైక్కు కడల్ కడైంతరుళిత్తు. (అబంధిచ) యాళవళ్ళోరు త్తియుడైయ పిరివాత్తమైయాలే,కడల్లైయ డైత్తరుళిత్తు. "ఏష సేతుర్మయాబద్ధఃసాగరేసలిలార్ణవే- తవహేతోర్విశాలాక్షి నళస్సేతుస్సుదుష్కరః"॥ ౩౭.

వ్యా.—స్వవైశ్వరూప్యేణ.ఇతిల్, పిరాట్టియైను డైయనిరతిశయభోగ్యతైయైయుం, "ఉనక్కేఱ్కుంకోలము లర్ప్పావై" యెన్గిఱపడియే, అవనుక్కే యాయిరుక్కు అ

విరుప్పైయు మనుభవిక్కిఱార్. (స్వైశ్వర్యరూప్యేణ సదానుభూతయాపి) సర్వశక్తియాన దేవర్, సర్వవిగ్రహత్తాలుమ్, సర్వకాలముం సర్వప్రకారత్తాలుం, అనుభవియానిన్ఱాలుం, పిరాట్టియుడైయ భోగ్యతైయై పరిచ్ఛేదిక్కప్పోగాదు. సౌభరిప్పోలే, అనేకవిగ్రహత్తై ప్పరిగ్రహిత్తాలుమ్ముడియాదు. "పర్యాయేణప్రసుప్తస్య" ఎన్గిఱపడియే, ప్రకారంగళ్ అనేకమానాలుం ముడియాదు. (అపూర్వవద్విస్మయమాదధానయా) నిత్యాపూర్వంపోలే ఆశ్చర్యావహమాయిరుక్కుం. "సపకథాభవతి ద్విధాభవతి" ఎన్ఱు నిత్యసూరిగళ్ తన్ తిఱత్తిల్ ప్పడువదెల్లాం, పిరాట్టియైక్కుఱిత్తు తాన్ పడుమెన్నై. "పండివరైక్కండఱివదెవ్వూరిలె"న్ఱుం "ఇప్పొళుదైక్కిప్పొళుదెన్నారావముదమె" న్ఱు ఆళ్వార్గళుం "సదాపశ్యంతి" ఎన్ఱునిత్యసూరిగళుం నిత్యాపూర్వత్తైయాలే, దేవర్ తిఱత్తిల్ పడువదెల్లాం, దేవర్ పడుంపడియాయిత్తే పిరాట్టిభోగ్యతైయిరుప్పదు. ఉకప్పిప్పదెప్పొళుగత్తాలేయెన్నిల్ (గుణేనరూపేణవిలాసచేష్టితైః) వడివళగాలుం, శీలాదిగుణంగళాలుం, "సకృత్సదాకారవిలోకనాశయా" ఎన్గిఱపడియేయుం "ఉన్ కీర్త్తిక్కుణంగళైయుడైయా" యెన్గిఱ గుణజ్ఞళైయు "మున్ శెయ్కైనైవిక్కు" మెన్గిఱపిడంగళిలుం అభియుక్తరాళుంగాల్ ప్పడుంపడి యిరుక్కుమవనిత్తే. ఇప్పడియివళుడైయ స్వరూపాదికళిలే అళున్దుకిఱాన్.

శ్లో॥ తయాసహాసీనమనన్తభోగిని
ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామని।
ఫణామణివ్రాతమయూఖమణ్డల
ప్రకాశమానోదరదివ్యధామని॥ ౩౯.

అనన్, స్వరూపత్తాలే అపరిచ్ఛిన్నన్, ఇవళ్, భోగ్యతైయా లే అపరిచ్ఛిన్నై. (సదాత్మనైవోచితయా) “తుల్యశీలవయోవృత్తాం” మెన్ఱు “మినక్కెర్దుం కోలమలర్ప్పావై” యెన్ఱుం శొల్లుగిఱపడియే, దేవర్ తమక్కుత్తగుదియాయిరుక్కిఱవళ్. (సదా) ఎన్ఱు పరవ్యూహవిభవరూపేణ ఉణ్డాన సర్వావస్థైకళిలు మెన్గిఱదు. గుణేనరూపేణవిలాసచేష్టితైస్సదాత్మనైవోచితయా యెన్నవుమాం. (తవశ్రియా) “విష్ణోశ్శ్రీః” ఎన్ఱుం, “ఉన్తిరు” వెన్ఱుం శొల్లుగిఱపడియే, అనన్యార్హైయెన్నుతల్, దేవరుక్కుస్సంపత్తాయిరుక్కుమవళెన్నుతల్॥ ౩౮.

వ్యా—తయాసహా. ఇతిల్ పర్యఙ్కవిద్యైయిల్ శొల్లుగిఱపడియే, తిరువనన్తాళ్వానమడియిలే పిరాట్టియోడే యెళున్దరుళియిరుక్కి అ శేషశాయి యనుభవిక్కిఱార్. (తయాసహాసీనం) “శ్రియాసార్ధంజగత్పతిరాస్తే” ఎన్గిఱపడియే నిత్యవిభూతియిల్ మిథునమాయిరున్దితే అడిమైకొళ్వదు. అవతారత్తిలుం, “భవాంస్తుసహవైదేహ్యా” ఎన్నక్కడవదతే. (అనన్తభోగిని) శ్రియఃపతిత్వత్తాల్ వన్ద పుత్కర్షత్తోపాది యితే, తిరువనన్తాళ్వా

శ్లో॥ నివాసశయ్యాసనపాదుకాంశుకో
పధానవర్షాతపవారణాదిభిః ।
శరీరభేదై స్తవ శేషతాం గతై
ర్యథోచితం శేష ఇతీర్యతే జనైః॥ ౪౦.

న్నోక్కిచ్చేన్ఱియుమ్. “ గన్ధర్వాప్సరసస్సిద్ధాస్సకిన్నరమ
హోరగాః- నాన్తమ్ గుణానాంగచ్ఛన్తి తేనానన్తోయము
చ్యతే” ఎన్ఱిఱపడియే, గుణానన్త్యత్తాలే అనన్తనెన్న
క్కడవదితే. ఈశ్వరన్ఱరత్తుణత్తిలే అసంఖ్యాతగుణన్.
ఇవన్ కైంకర్యార్థమాక అసంఖ్యాతగుణన్. (భోగిని) మేన్
మై, కుళిర్చ్చి, నాత్ఱమివన్ఱిణ్ణ స్వభావమాగవుడైయ
తిరుమేనియిలే. భోగం-శరీరం. (ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామ
ని) ఇరువరుమాయ్ పరిమాఱుంపోదు, అవర్కళుక్కు ప్రా
ప్తాయిరుక్కుంపడిక్కడియాన జ్ఞానశక్త్యాదిగళుక్కాశ్రయ
మాయిరుక్కుమవన్. ఒరుత్తనెన్నవర్గళుక్కు కూశవేం
డాతే, తునైక్కుప్పరిమాఱలాంబడియానధారణసామర్థ్య
త్తుక్కు ఆశ్రయమాయిరుక్కుమవన్. (ఫణామణీత్యాది)త
న్నుడైయ ఫణామణిసమూహంగళినుడైయ రశ్మిమణ్డలం
గళాలే, ప్రకాశియానిన్ఱ మధ్యత్తైయుడైయ దివ్యాంతః
పురత్తైయుడైయవన్. “మణివిళక్కాం మె” ఎన్కిఱపడియే
దివ్యాంతఃపురత్తుక్కు మంగళదీపమాయిఱే యిరుప్పదు.

వ్యా.—నివాస. తిరువనంతాళ్వానుడైయ వృ
త్తివిశేషఙ్గళైయనుభవిక్కిఱార్. తమక్కడిమయిలుణ్డాన

త్వరైయాలే, “ఉపమానమశేషాణాంసాధూనా” మె
న్ఱుం న్యాయత్తినాలే, అడిమైయిల్ రుచియుడైయారెల్
ల్లా ముదాహరణభూతమాయిఱే, తిరువనన్దాళ్వానుడై
య వృత్తివిశేషఙ్గళిరుప్పతు. ఇవైత్తినుడైయ శేషత్వకా
ష్ఠైయై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (నివాస) ఎழுన్దరుళి
యిరుక్కుఅ తిరుమాళిగైయామ్. (శయ్యా) కణ్వళర్
న్దరుళుగైకుక్కు ప్పడుక్కైయామ్. (ఆసన) “ఇరున్దా
ల్ శిఙ్గాసనమాం”. (పాదుక) “నిన్ఱాల్ మరవడియాం”.
(అంశుక) పుంస్త్వావహమాన తిరుప్పరియట్టమామ్.
(ఉపధాన) “పుల్ కుమణైయాం”. (వర్షాతపవారణాదిభిః)
“శెన్ఱాల్ కుడైయాం” మెన్గిఅపడియే, వర్షత్తుక్కుమా
తపత్తుక్కుంఛత్రమాం. ఆదిశబ్దత్తాలే, అడిమైయిలభిని వే
శానురూపమాక శరీరత్తుక్కుత్తుకైయిల్లై. “సపకధాభ
వతి” ఎన్ఱుతొడఙ్గి, “సహస్రధాభవతి” ఎన్నక్కడవతి
ఱే. (శరీరభేదైః) కైఙ్కర్యభేదమే శరీరభేదత్తుక్కుహే
తు. (తవశేషతాఙ్గతైః) దేవరుడైయవిగ్రహఙ్గళ్ రక్షణ
హేతువాయిరుక్కుఱాప్పోలే ఇవనుడైయవిగ్రహఙ్గళ్ శే
షత్వత్తైయుడైన్దిరుక్కుమెన్నై. (యథోచితం) “యదాయ
దాహికౌసల్యా” ఎన్గిఅపడియే, తత్తత్కాలోచితమాయిరు
క్కైక్కు. (జనైఃశేషఇతీర్యతే) శిరియార్ పెరియారె
న్నాతే సర్వరాలుం శేషనెన్ఱుశొల్లప్పడుకై. శేషత్వం
తా నొరువడివుకొణ్డాప్పోలేయిరుక్కైక్కు. (జనైః) “పెరు

శ్లో॥ దాసస్సఖావాహనమాసనంధ్వజో
యస్తేవితానంవ్యజనంత్రయీమయః।
ఉపస్థితస్తేనపురోగరుత్మతా
త్వదఙ్ఘ్రిసమ్మర్దకిణాఙ్కశోభినా॥ ౪౧.

మకళుళ్ళవరె'' న్గిఱపడియే, నిత్యసిద్ధరైచ్చొల్లవుమాం
"పరగతాతిశయాధానేచ్ఛ యోపాదేయత్వమేయస్య
స్వరూపంస శేషః" "పరశ్శేషి" యెన్గిఱశేషత్వత్తైప్పడియే
"పారతంత్ర్యంపరేపుంసి" త్యాది॥ ౪౦.

వ్యా॰—దాసస్సఖేతి. ఇదిల్ వాహనధ్వజాది స
ర్వవృత్తిగళుముడైయనా, యీశ్వరనుక్కు మోంపళ
పోలే సదావిరుమ్బుంపడి అభిమతరాయిరుక్కుఅ పెరి
యతిరువడిగయోక్కైచ్చేర్త్తియైయనుభవిక్కిఱార్.(దాసః
ఎన్నుడైయవ్యాపారంగళడంగ, ఈశ్వరనుక్కు అతిశయ
త్తైవిళైక్కుమవైయాయిరుక్కై. (సఖా) జగద్వ్యాపా
రంగళిలీశ్వరఱతన్నోడే ఉసావవేణ్డుమ్బడియాన న
ర్మసచివనుడైయవర్. (వాహనం) ఆశ్రితరుడైయ వా
స్తుక్కళిలే ఈశ్వరనైక్కొండువన్దు శేర్క్కుమవనా యి
రుక్కై. (ఆసనం) ఒరుకార్యమిల్లాదపోదు, సింహాసనస్థ
నాయిరున్దాలోపాతి తన్మేన్మైక్కు సదృశమెన్నుంబడి
సింహాసనమాయిరుక్కై. (ధ్వజమ్) ఈశ్వరన్ కిట్టువర
క్కుమన్నే, ఎఱ్ఱున్దరుళానిన్ఱానెన్ఱు, ఆశ్రితర్క్కు ప్రీతి
హేతువాన కొడియానవన్. అవనుడైయరక్షకత్వప్రసిద్ధి

కిఱ హేతువానవనెన్నవుమాం "పొఱామలై యిఱామీమి
శైక్కార్ ముగిల్ పోలె" న్నుం "పుళ్లారుమ్కొడియానే"
యెన్నుముండాన ప్రసిద్ధియైచ్చొల్లుగిఱదు. (వితానం) "విన
తైచ్చిరువఱాచిఱగె" న్నుం "మేలాప్పిఱాకీఴ్వరువానే" ఱా
గిఱపడియే, ఆతపనివారణమాయిరుక్కైఱ. "గరుడంచదద
ర్శోచ్చైఱ స్థ్థానగతిండ్విజ-కృతచ్ఛాయంపహాఱేఽ మూర్ధ్ని
పక్షాభ్యాంపక్షిపుంగవం" ఇతిపరాశరః (వ్యజనం) తన్నై
మేల్ కొఱ ణ్డుపోమ్బోదు, చామరఙ్గల్ పోలే తిరుచ్చిఱగా
లే ఆశ్వాసకరనాయిరుక్కైఱ (త్రయీమయః) "త్రివృత్తే
శిరో" "గాయత్రంచక్షుః" ఎన్గిఱపడియే, వేదఙ్గళైయవయ
వఙ్గళాగవుడైయనాయిరుక్కై. "అవయవార్థమయః"
ఈశ్వరఱా వేదప్రతిపాద్యఱా. ఇవఱా వేదశరీరఱా. (తేనగరు
త్మతాపురః-ఉపస్థితం) సర్వేశ్వరఱాతన్నైప్రకాశిప్పికుఱం
నిలైకఱ ణ్ణాడిపోలేయుం, మోమ్బుఴుమ్బోలేయుం, తిరు
ముఱాపే సర్వదాసన్నిహితనాయుళ్లవఱా. (శ్వదంఘ్రిస
మ్మర్దకిణాఙ్కఱ శోభినా) తన్నైమేల్ క్కొండాల్, తిరువడి
గళాల్ నెరుకిఱన తఴుమ్బు, తనకుఱ భోగచిహ్నమాగై
యాలే, అత్తాలేవిళఙ్గానిఱుఱ మవఱా. ఈశ్వరనుకుఱ శ్రీ
కౌస్తుభమ్ లక్షణమానాప్పోలే, యివనుకుఱం అమదా
స్యచిహ్నమాయిరుకిఱ అపడి॥ ౪౧.

వ్యా.—త్వదీయ్యే. ఉభయవిభూతి విషయమాన
తన్నుడైయ సర్వభరత్తైయుం, యివఱాపకఱ లిలేవైత్తు,

చతుశ్శ్లోకీ వ్యాఖ్యానం.

శ్లో॥ త్వదీయభుక్తోజ్ఝిత శేషభోజినా
త్వయానిసృష్టాత్మభరేణయద్యథా।
ప్రియేణ సేనాపతినా నివేదితం
తథానుజానన్తముదారవీక్షణైః॥ ౪౨॥

ఈశ్వరనిట్ట వఝకాల్ ఇరుకిఱ ఆ శ్రీసేనాపతియాళ్వా నుడైయ దాస్యసామ్రాజ్యత్తై యనుభవిక్కిఱార్. (త్వదీయేత్యాది) దేవరముదు శెయ్దు, కై వాఙ్గినప్రసాదత్తాలే ధరిక్కుమవరాయిరుక్కై. త్వదీయవెన్గైయాలే, వకుత్తస్వామియుడైయ శేషమే భోజ్యమెన్గిఱదు. "యదుచ్ఛిష్టమభోజ్యం" ఎన్గిఱపడియే, అల్లాదారుడైయ ఉచ్ఛిష్టమభోజ్యమెన్గై. భుక్తోఝితమెన్గైయాలే, "కలత్తదుఝ్ఝు" ఎన్గిఱపడియే, అముతు శెయ్తు కై వాఙ్గినపిన్బుళ్ళ యతేభోజ్యమ్; మున్బు పాత్రశేషమభోజ్యమెన్గిఱదు. (శేషభోజినా) తనక్కు ధారకమాయిరుక్కుమ శవన్ఱియే, "రసాన్ భుక్త్స్యజింహ్వాయా" మెన్గిఱపడియే, ఈశ్వరనుక్కు భోగ్యమావదు, మాఴ్వారముదు శెయ్తాలెన్గై. (త్వయానిసృష్టాత్మభరేణ) నమ్మిలుం పెరియన్, సమర్థనెన్ఱు, దేవరాలే తన్పక్కలిలే వైక్కప్పట్ట వుభయవిభూతిరూపమాన భరత్తైయుడైయవనాలే. (ప్రియేణ) సర్వాభిమతనానవనాలే. (సేనాపతినా) సర్వసేనానిర్వాహకనాలే. "అశైవిలమరర్ తలైవర్ తలైవా" ఎన్నక్కడవతిరే. (యద్యథాన్యవేది) యాతొరుకార్యం

శ్లో॥ హతాఖిలక్లేశమలైస్స్వభావత
స్సదానుకూల్యైకరసైస్తవోచితైః।
గృహీతతత్తత్పరిచారసాధనై
ర్నిషేవ్యమాణం సచివైర్యథోచితమ్॥ ౪౩.

యాతొరుపడి విణ్ణప్పం శెయ్యప్పట్టదు, అదిలుళ్ మానంపు అమానజ్గళ్ పార్ ప్పదిల్లై; శెయ్యుంప్రకారజ్గళుం అనుసంధిప్పదిల్లై. ఈశ్వరనివను క్తియైపిఱ శెల్లుమత్తనై. (ఉదారవీక్షణై స్తథానుజానన్తం) " అవలోకనదానేన భూయోమాంపాలయ" ఎన్నుం "ఉయిర్ కెఱ్లాం తాయాయళిక్కిన్ఱ తణ్డామరైకణ్ణ" నెన్నుమ్, శొల్లుగిఱపడియే, అనవధికదయా సౌహార్దానురాగగర్భమాన యిక్కటాక్షంగళాలే యాంయ్తిరుప్పడి శెయ్వతెన్ఱు నినైప్పిదువదు॥ ౪౨.

వ్యా.—హతాఖిలేత్యాది. " సదాపశ్యంతిసూరయః" ఇత్యాదికళిల్ శొల్లుగిఱ నిత్యసూరిగళుడైయ దాస్యైకసమృద్ధియై యనుభవిక్కిఱార్. " అడియార్గళ్ కుళాంగళైయుడనే కూడువతెన్ఱుకొలో" వెన్ఱైవరుడైయ పార్థ్యనైయిరుప్పదు. (హతాఖిలక్లేశమలైః) "అవిద్యాస్మితాభినివేశ రాగద్వేషాపఞ్చక్లేశాః" ఎన్గిఱ వైక్లేశజ్గళ్; అవైగళుడైయ పార్రిగభావత్తైయుడైయవర్గళేనై. ఇత్తాల్ బద్ధవ్యావృత్తియైచ్చొల్లుగిఱదు. మలమెన్ఱు ప్రకృతియాయ్, తత్సంసర్గానర్హ్రైయాల్ వన్ద పార్రిగభావత్తైయుడైయవర్గళేనై. ఇత్తాల్, ప్రబుద్ధస్వభావయు

శ్లో॥ అపూర్వనానారసభావనిర్భర
ప్రబుద్ధయాముగ్ధవిదగ్ధలీలయా ।
క్షణాణువత్ క్షిప్తపరాదికాలయా
ప్రహర్షయన్తమ్మహిషీంమహాభుజమ్॥ ౪౪.

క్తిరానముక్తవ్యావృత్తియైచ్చొల్లుగిఅదు. (స్వభావతస్స దానుకూలైర్యైకరసైః) సత్తాప్రయుక్తమాన దేవర్ తిరువడిగళిల్ కైజ్కర్యత్తైయే భోగ్యమాగవుడైయరాయిరుక్కై. ఇత్తాలు మొరునాళ్ తుడఙ్గి అడిమైశెయ్యత్తుడఙ్గిన ముక్తవ్యావృత్తియైచ్చొల్లుగిఅదు. (తవోచితైః) స్వరూపరూపగుణంగళాలే దేవర్ కేర సద్రృశలక్షణరానవర్ గళ్ · (గృహీతేత్యాది) కైజ్కర్యోచితపరికరంగళైఆదరాతిశయత్తాలే విడమాట్టామైయాలే, "శూట్టునన్మాలైగళ్ తూయనవేన్ది" ఎన్గిఅపడియే, ధరిత్తుక్కొండిరుక్కైయాలే, దేవర్ కేర సద్రృశరానవర్ గళాలే సేవిక్కప్పడానిన్ఱుళ్ళవున్నై · (సదివైః) వాత్సల్యత్తాలే యవనముతలైయఖిలయప్పటిమాఅనిన్నైత్తాలు, మవనై ముతలైయుణర్తి అడిమైశెయ్యుమవర్ గళ్ నీతివానవరితే. ఆశ్రితరక్షణత్తిలే దేవరై ప్రేరిక్కుమవర్ గళితే. (యథోచితం) స్వరూపానురూపమాగవెన్నుదల్ · అవసరోచితమాగవెన్నుదల్ ॥ ౪౩

వ్యా.—అపూర్వేతి. "భవాంస్తుసహవైదేహ్యాగిరిసానుషురంస్యతే" ఎన్గిఅపడియే, పిరాట్టియై నానారసఙ్గళాలే యుకప్పిక్కుమ్పడియైయై అనుభవిక్క వేణుమెన్గిఅర్. (అపూర్వ) ప్రతిక్షణముంమున్బు కణ్డఱియాతతుపో

యిరుక్కైౘ. (నానారసభావనిర్భర)· బహుముఖమానరస
త్తాలుం, భావత్తాలుం నెరుఙ్గుమ్పడి. (ప్రబుద్ధయా) సమ్బ
ద్ధయా. రసమావతు-చేతనర్, యాతొన్ఱైయనుసన్ధిత్తాల్,
"యేనమాద్యతి" ఎన్గిఱపడియే మదియానిర్పర్ అతితే
రసం. అతుకణ్డిభావమ్ - మానసవికాసమ్· (ముగ్ధవి
దగ్ధలీలయా) అవ్వోదశైకళుకౘనుగుణమాయ్, ముగ్ధమా
యుం, విదగ్ధమాయుళ్ళలీలైయాలే. (తృణాణువత్క్షిప్తపరా
దికాలయా) ఒరుతృణత్తై లేకదేశమ్బొలే పోకప్పట్టపర
కాలం. పరార్ధకాలం. ఇవఱ్ఱై యుడైత్తాయిరుక్కుమది
నాలే. పరకాలమాకిఱదు - బ్రహ్మాయుస్సు; పరార్ధకాల
మావతు - అతిల్ శెంపాతి. (మహిషీంప్రహర్షయన్తం)
"యస్త్వయాసహసస్స్వర్గో నిరయోయస్త్వయావినా-
స్త్వద్వియోగేనమే రామత్యక్తవ్యమిహజీవితం" "సర్వ
థాతేనహీనాయా రామేణవిదితాత్మనా" "తీక్ష్ణంవిషమి
వాస్వాద్యందుర్లభంమమజీవితం" "అకలకిల్లేనిఱైయు"మెన్గి
ఱపడియే వ్యతిరేకత్తిలాఱ్ఱమాట్టాతపిరాట్టియై మికవుము
కప్పియానిన్ఱుళ్ళవనై. ప్రహర్షయన్తం ఎ[illegible]క్కైయాలే, ఇ
వ్వుకప్పిడైవిడాదే శెల్లుమెన్ఱక్కై. (మహాభుజం) కీఴ్
చొన్న లీలారసత్తాలే ఉకప్పిక్కుమవళో పాతి యన్ఱి
ఙిమానత్తడవరై త్తోళాలే అణైత్తుకప్పిక్కుం" మెన్ఱుం
స్వరూపగుణఙ్గళిల్ కాట్టిల్ యినితాయితే రూపగుణ
మిరుప్పతు॥ ౨౨.

శ్లో॥ అచిన్త్యదివ్యాద్భుతనిత్యయౌవ్వన
స్వభావలావణ్యమయామృతోదధిమ్ ।
శ్రియశ్శ్రియంభక్తజనైకజీవితం
సమర్థమాపత్సఖమర్థికల్పకమ్॥ ౪౫.

వ్యా. — అచిన్త్యేతి, ఇప్పడి పిరాట్టియైయుకప్పి క్కుమ్ రసభావఙ్గళుక్కు ఆశ్రయమానవడివైయుం, గుణఙ్గళైయు మనుసన్ధిక్కిఱార్. (అచిన్త్య) విగ్రహగుణఙ్గళినుడైయ అవాఙ్మానసగోచరత్వత్తైచ్చొల్లుకిఱదు. (దివ్య) "నభూతసంఘసంస్థానో దేహోస్యపరమాత్మనః" ఎన్గిఱపడియే, అప్రాకృతమాయిరుక్కై. (అద్భుత) గృహీతాంశమాశ్చర్యమాయిరుక్కై. "ముఴుశివండాడియత్తణ్ణుఴాయిన్ మొయ్మలర్కణ్ణి" యెన్గిఱ పాట్టిల్ పోలే, యిరుక్కై. (నిత్య) అకాలకాల్యత్వత్తైచ్చొల్లుగిఱదు. (యౌవ్వనస్వభావ) "యువాకుమారః" ఎన్గిఱపడియేయిరుక్కై. "తరుణౌరూపసంపన్నౌ సుకుమారౌమహాబలౌ - పుణ్డరీకవిశాలాక్షౌచీరకృష్ణాజినాంబరౌ" ఎన్గిఱపడియే స్వాభావికమాన యౌవ్వనత్తైయుడైత్తా యిరుక్కై. (లావణ్యమయ) ప్రచురమాన సామాన్యశోభైయైయుడైత్తాయిరుక్కై. (అమృతోదధిం) ఇప్పడి సర్వప్రకారభోగ్యతైయాలే, "అప్రమేయోమహోదధిః" ఎన్గిఱపడియే పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాదపడియైయుడైయ కడలాన సముద్రమెన్నుమత్తనై. (శ్రియఃశ్రియం) "తిరువుక్కుం తిరువాకియశెల్వా" నెన్గిఱపడియే.

శ్లో॥ భవన్తమేవానుచరన్నిరన్తర
ప్రశాన్తనిశ్శేషమనోరథాన్తరః ।
కదాహమైకాన్తికనిత్యకింకరః
ప్రహర్షయిష్యామి సనాథజీవితమ్॥ ౪౬.

పిరాట్టికుం మఙ్గళావహనాయిరుక్కుమవనై. (భక్తైక జీవితం) "ఎల్లాంకణ్ణన్" ఎన్గిఱపడియే, ఆశ్రితరుం ధారకాదిక ళెల్లాం తానేయాయిరుక్కుమవనై; భక్తజనఙ్గళైయే, తనక్కు ధారకమాయుడైయవనెన్నవుమాం. "మమప్రాణాహిపాణ్డవాః". (సనాథమ్) అళవుడైయరాన నిత్యసూరిగళనుభవిక్కుమవనై, నిత్యసంసారికళనుభవిక్కుమ్బడి; "ఆఴినల్లవకైకాట్టుమమ్మానై" యెన్గిఱపడియే సాత్మికం సాత్మికం అనుభవిప్పిక్కుం సామర్థ్యత్తైయుడైయవనై. (ఆపత్సఖం) "కాణవారాయెన్నెష్టు కణ్ణుమ్వాయుంతువర్న్ద" వళవిలేఉదవుంస్వభావనానవనై. (అర్థికల్పకం) "ఎన్నైయాక్కిక్కొండెనక్కే తన్నైత్తన్దకర్పగం" ఎన్గిఱపడియే, తన్నైయాదార్యన్బణ్ణుమవనై॥ ౪౫.

వ్యా.—భవంతమిత్యాది. కీఴ్ చ్చొన్నస్వరూప రూపగుణవిభూతిగళాల్ పూర్ణనాన్, నిత్యవిభూతియిలే కుత్తైవఱ వెఴున్దరుళియిరుక్కిఱ దేవరై, బాహ్యామనోరథంగళైత్తవిర్త్తు, ఎన్నుడైయసత్తయాలుళ్ళ ప్రయోజనం పెఱుంపడి నిత్యకైంకర్యత్తాలేఉగప్పిప్పదెన్ఱైగిఱార్

(భవంతం) స్వరూపరూపగుణవిభవైః పరిపూర్ణం. "ఇకాపం పయకు వెళ్ళిల్ మలర్ మాతరుంతాను మిన్వేళ్ళులకై యికావంపయకు యినిమడకావీతిలిరున్దాళ్ గిన్న వెమ్బెరు మానై" న్గిఅపూర్తిమైచ్చొల్లుగిఅదు. (ఏవ) "తనకేయా గవైనైక్కొళ్ళుమీదే" యెగిఅపడియే అనుకూలవృత్తిదేవక్కే యనుకూలమాయిరుకైకు. (అనుచరన్) "యేనయేన థాతాగచ్ఛతి" "ఏతమానందమయమాత్మాన ముపసంక్రమ్య" "అనుసంచరన్" "కురుష్వమామనుచరన్" ఎన్గిఅపడియే, అనువర్తనత్తైయుడైయనాయ్. (నిరన్తరమ్) ఇడైవిడాదేయిరుకైకు. (ప్రశాంతేత్యాది) "నాన్గిలనజాకుమజ్గళ్ నాన్గిలిల" న్తు దేవరైయొళ్ళిన్దవిషయజ్గళిల్ మనోవ్యాపారజ్గళై సవాసనమాకత్తవిర్త్తు. (కదా) "ఎన్రుకొల్ కణ్గళ్ కాణ్బదే" న్తుం "ఎన్నాళ్ యానున్నై యినివన్దుకూడువతే" న్తుమ్బడియే కాలత్తుకే న్లైయరుళిచ్చెయ్యవేణుం. (అహం) రుచియేయాయ్, ఇత్తలైయా లుపాయమిల్లాదనాన్. (ఐకాన్తికనిత్యకిజ్కరః) ఏకరూపమాయ్, యావదాత్మభావియాన కైజ్కర్యత్తైనిరూపకమాక ఉడైయనాయ్. (సనాథజీవితమ్) సనాథమాన సత్తైయైయుడైయనా, యెన్సత్తైయై సప్రయోజనమాక్కి యెన్కై. (ప్రహర్షయిష్యామి) మికవుముగప్పికుకు డవన్. తన్నుడైయ అనువృత్తియాల్, ఈశ్వరనుకు ప్పిఅన్ద హర్షమేయిఅతే, చేతననుకు ప్రాప్యం॥ ౪౬.

శ్లో॥ ధిగశుచిమవినీతంనిర్దయంమామలజ్జం
పరమపురుషయోఽహంయోగివర్యాగ్రగణ్యైః।
విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యన్తదూరం
తవపరిజనభావంకామయేకామవృత్తః॥ ౪౭.

వ్యా.—ధిగితి. ఇదిల్ ప్రాప్యనాన ఈశ్వరనుడైయవైలక్షణ్యత్తైయుం, తన్నుడైయ పూర్వవృత్తత్తైయుం పార్త్తు, విధిశివసనకాదిగళుడైయ మనస్సుక్కు మత్యంత దూరమాయ్, అస్పృష్టసంసారగంధరాన నిత్యసూరిగళాలే పెఱుమదాన కైంకర్యత్తై, నిత్యసంసారియాన నానాశైప్పడుగైయావదేన్, "రాజాన్నంవిషసంసృష్ట"మావతేయెన్ఱు "వళ వేழులగిల్" పాశురత్తిల్ వార్హైప్పోలే, తన్నై నిందిక్కిఱార్. (అశుచిం) అనాదియాన దేహసంబంధయుక్తనానవెన్నై. దేహసంబంధాభావమ్ సత్తాప్రయుక్తమాన నిత్యసిద్ధరిలే నిత్యశుద్ధర్. (అవినీతం) ఇవ్వాత్మావుక్కు దేహసంబన్ధ మశుచిహేతువెన్ఱఱిక్కైక్కుడియాన ఆచార్యసేవైయిల్లామైయాలే, సురక్షితనల్లాతవెన్నై. (నిర్దయం) అమృతత్తైవిషత్తాలే దూషిత్తాప్పోలే, విలక్షణభోగ్యమాన భగవత్తత్త్వత్తైక్కణ్ణఱియాదూషిక్కప్పార్త్తనిర్దయనై. (అలజ్జం) ఘటదాసి,సార్వభౌమనై మేల్ విழுమాప్పోలే, నన్మైప్పారాదే, మేల్ విழுన్దోం, ఇదపహాస్యమెన్ఱు, లజ్జిక్కవుమఱియాద వెన్నై. (మాం ధిక్) ఇప్పడి హేయగుణపూర్ణనాన వెన్నై. వేండేన్ఱు

శ్లో॥ అపరాధసహస్రభాజనం
పతితంభీమభవార్ణవోదరే ।
అగతింశరణాగతంహరే
కృపయాకేవలమాత్మసాత్కురు॥ ౪౭.

తమ్మైకుత్సిక్కిఱార్. (పరమపురుష) సర్వాధికనానపురుషోత్తమనే. (యోహం) నీచానాగ్రగణ్యానెన్ఱుప్రసిద్ధనాననాన్. (యోగివర్యేత్యాది) యోగిశ్రేష్ఠరల్ ప్రథమగణ్యరాన బ్రహ్మరుద్రాదిగళెన్న, బ్రహ్మభావనానిష్ఠరాన సనకాదిగళెన్న, ఇవర్గళాలే నినైక్కైక్కుం అత్యంతదూరమాయుళ్ళత్తై. (తవపరిజనభావం) ఆత్మస్వామియాయ్, నిరతిశయభోగ్యమాన దేవరుడైయ కైంకర్యామృతత్తై, సత్తాప్రయుక్తమాన రుచియైయుం, వైలక్షణ్యత్తైయుముడైయ నిత్యసూరిగళాదరిక్కుమత్తైయన్ఱోనానానరిత్తతు. (కామయే) సంగత్తాలవిలేనిన్ఱేనో, పెరియపిల్లమధురియాదవశైయైప్పురిగిన్ఱేన్. "కదానుసాక్షాత్కరవాణి" ఎన్ఱుం "కదాప్రహర్షయిష్యామి" ఎన్ఱుంసొల్లిప్పినేన్. (కామవృత్తః) విషయప్రవణనాయ్యుక్తాయుక్తంగళ్ పారాదాప్పోలే, తోన్ఱిత్తుచ్చెయ్తనాన్. రాగమ్స్వరూపత్తైప్పార్క్కవొట్టాదితే॥ ౪౬.

వ్యా.—అపరాధేతి. తమ్ముడైయవయోగ్యతైయై అనుసంధిత్త కలప్పాక్త్తవివర్, రుచియిన్మికుతియాలే అకలమాట్టాదేనిర్క, ఇన్దఅయోగ్యతైక్కు పరిహారముం,

నమ్ కృపాజనితమాన ప్రవృత్తియే కాణుమెన్న మీణ్డా రాఞ్, ఇన్ద వయోగ్యతాహేతువాన సర్వాపరాధఙ్గళు క్కుంపరిహారం తన్నుడైయ వెఱుమైయైమున్నిట్టుకొణ్డు, పణ్ణుంప్రపత్తియాకాదేయెన్ను వేదాన్తరహస్యత్తైమున్నిట్టు కేవలకృపైయాలే దేవరీర్ పాపత్తైప్పోక్కి విషయీకరిక్కవేణుమెన్గిఱార్. అథవా, తాంప్రార్థిత్తపోతే, ప్రాప్యంసిద్ధియామైయాలే, సంసారియాన నా మాశైప్పడక్కడవోమోవెన్ను, నిద్దిత్తు, పిన్నుం రుచియాలే అకలమాట్టాతే,యిప్పడి విళమ్బిక్కైక్కుహేతువానపాపత్తైయుం, దేవరుడైయ కేవలకృపైయాలేపోక్కి త్తన్దరుళవేణుమెన్గిఱారెన్నుమాం. అత్తలైయిల్ పెరుమైయి నెల్లైయైప్పార్త్తకణ్ణార్ అజుక్కు.ఇజ్ఞనీర్ మైయి నెల్లైయైఅనుసన్ధిత్తుక్కిట్టుకిఱార్. (అపరాధసహస్రభాజనం) దేవర్ గుణఙ్గళుక్కు భాజనరానాప్పోలే, అసంకుచితమాన అపరాధఙ్గళుక్కు కొళ్ కలమాన వెన్నై. అపరాధశబ్దత్తాలే శొల్లిత్తు, పాపపుణ్య రూపమాన భగవన్నిగ్రహానుగ్రహ మెన్నై. ఆకైయాలే, ఇన్దవేదార్థత్తైవెళియిడుగిఱార్. (పతితం) అన్దపాపత్తైవిళైక్కుం సంసారత్తిలే యిరున్దిడేకాప్పిడుకిఱదు. "కొడువినైత్తొన్రిఱుళ్ నిన్ను". (భీమ) జ్ఞానమ్పిఱన్దార్క్కు కట్టడంగభయావహమాయిరుక్కుమెన్నై. "అహంభీతోస్మి దేవేశ సంసారేస్మిన్ భయావహే" (భవార్ణవ) పరిచ్ఛేదిక్కవరితా, యత్తాలే దుస్తరమాయి

శ్లో॥ అవివేకఘనాన్ధదిఙ్ముఖే
బహుధా సంతతదుఃఖవర్షిణి ।
భగవన్ భవదుర్దినే పథః
స్ఖలితం మామవలోకయాచ్యుత॥ ౪౯.

రుక్కైఱ. సంసారమాగిఱకడలిలే పుకావర్ కుఱ, విష్ణు పోతమొఴియ, త్వన్నామాల్ కళైయేఱవొణ్ణాతిరుక్కైఱ. "వైకున్దనెన్బతోర్ తోణిపెఱాతొఴుల్ కిన్తేనె" న్నకడ వతితే. (ఉదరే) "నిన్నన్మామాయప్పల్ పిఱవియిల్ ప్పడుకిన్ఱయా" నెన్గిఱపడియే, ఎడుకఱప్పార్త్రాలుం, ఉనకుఱ మెట్టాదపడియాయిరుక్కైఱ. (పతితం) కర్మంపుకత్తళ్ళవి ప్రున్దుకిడక్కిఱపడి. (అగతిం) ఉన్నైయొఴియ వేఱుపు కలత్తిరుక్కిఱవెన్నై.(శరణాగతం)శరణాగతశబ్దయుక్తనాన వెన్నై. (హరే) మిత్రభావమేఅడియాక సమస్తదుఃఖం కళైయుంపోకుఱక్కైయే స్వభావమాకవుడైయవనే. (కేవలంకృపయా) ఆర్తప్రపన్ననల్లేనెన్నాతే, "కృపామాత్ర మనోవృత్తిః" ఎన్గిఱపడియే, సహకారమిల్లాదకృపైయాలే. (ఆత్మసాత్కురు) ఆత్మాసత్తాకప్పణ్ణియరుళవేణుం నమ్ముడైయవనెన్తు విషయీకరిత్తరుళవేణుం॥ ౪౮.

వ్యా.—అవివేక. అపరాధబహుళమానపిన్బు, శ్రీయ్యమానవుపాయాన్తరఙ్గళైప్పతిపోఴ్పకుఱతల్, ట్టుప్పతిఞ్గల్ శెయ్కైయొఴియ, "కృపయా కేవలమాత్మసాత్కురు" ఎన్ను, నమ్మైనిర్బన్ధిక్కిఱ అతెన్నెన్న: శాస్త్ర

య్యానుష్ఠానత్తుక్కు జ్ఞానమేయిల్లై. వేఱుగతియిల్లామైయా లే విడమాట్టేన్. ఆనపిన్బు, కృపాకార్యమాన విశేషక టాక్షమే యెనక్కు జ్జీవనసాధనమెన్గిఱార్. (అవివేక)అ తావతు-వివేకాభావం; జీవపరవివేకాభావమ్. దేహాత్మవి వేకాభావమ్. త్యాజ్యోపాదేయవివేకాభావమ్. బన్ధవిమో చనవివేకాభావం. ఇవైయాకిఱ మేఘపటలఙ్గళాలే తిరో హితమానమన్నైస్సయుడైయవ నాకైయాలే, ఉజ్జీవనో పాయత్తిల్, దిఙ్మాత్రముం తెరియాతిరుక్కిఱ అతఱ్ఱుమేల్. (బహుధాసంతతదుఃఖవర్షిణి) బహుప్రకారమాయుడైవి డాతేయుణ్డాన దుఃఖవర్షత్తైయుడైత్తానతిలే. అవివేకం దుఃఖత్తైవిళైక్కైయావతు- అజ్ఞానత్తాలే కర్మమాయ,త్తా లే దేవాది శరీరప్రవేశమాయ,త్తాలే తాపత్రయరూపదుః ఖమాయ్, "పొయ్నిన్ఱజ్ఞానముం పొల్లావొళుక్కుమ్ముఴు క్కుడమ్బు" మెన్గిఱపడియే. (బహుధా) ఆధ్యాత్మికాది బహుప్రకారమాయిరుక్కై. (భగవన్) ఇత్తలైయిల్ దుఃఖత్తై ప్పరిహరిక్కైక్కు, జ్ఞానశక్త్యాద్యభావత్తాలుమ్, దేవరాలల్లతుపరిహారమిల్లాదవిదిలుం, దేవరీరఱియాతతుం డో. (భవదుర్దినే) సంసారమాకిఱ మఴైక్కాలిరుళిలే. దుర్దినం- మేఘతిమిరం. (పథస్ఖలితం) "కోడువినైత్తా న్ఱిళ్ నిన్ఱు పావియేన్పలకాలం వఴితికైత్తలమఱుకిన్ఱేన్, నె న్గిఱపడియే. (మాం) కర్మాద్యుపాయఙ్గళిల్ ప్రచ్యుతనాన వెన్నై. నాన్పడుకిఱపాడిదువానాల్, శాస్త్రీయాను

శ్లో॥ నమృషాపరమార్థమేవ మే
శ్రుణువిజ్ఞాపనమేకమగ్రతః।
యదిమేనదయిష్యసేతతో
దయనీయస్తవనాథదుర్లభః॥ ౫౦.

స్థానత్తుక్కు నానార్. దేవరైయొఴియ వేఱుణ్డో వెన్ఱుకరుత్తు. (అవలోకయ) "అవలోకనదానేన భూయోమాంపాలయ" ఎన్ఱు శొల్లుకిఱపడియే, సకలక్లేశము మ్పోమ్పడి పార్తరుళవేణుం. సాధనాన్తరనిష్ఠరుక్కుం, దేవర్ విశేష కటాక్షమేయిఱే వుత్తారకమ్; "జాయమానంహిపురుషం యంపశ్యేన్మధుసూదనః" ఎన్ఱు అధికారిసిద్ధియుం దేవర్ కటాక్షమేయిఱే. "జితంతేపుణ్డరీకాక్ష" ఎన్ఱు పుఱంపుళ్ళ తువక్కైయఱుప్పదుముఙ్విశేషకటాక్షమిఱే. (అచ్యుత) "అడియవరైవల్ వినైత్తు ప్పాంపులనైన్దుం తుఞ్చక్కొణ్డాన వనే" న్ఱిఅపడియే, ఆశ్రితరైయొరువఴియాలుం నఴికవి ట్టుకొణ్డాదవరిఱే దేవర్॥ ౪౯.

వ్యా—నమృషేతి. దేవర్ కృపైయాలల్లదు, వేఱెనక్కుగతియిల్లాతవోపాది, దేవర్ కృపైక్కుం నాన ల్లదువిషయమిల్లై. ఇత్తైయుఴవాదేకొళ్ళీరేణగిఱార్. (నమృషాపరమార్థమేవ) ఇతుసంసారత్తిల్ కేట్టజీవతొన్ఱి ల్లామైయాలే, మెయ్యాగమాట్టాదెన్ఱీశ్వరహృదయత్తి ల్ పిఱన్ద వతిశంకైయైత్తవిర్కైక్కాక, అన్వయవ్యతి రేకత్తాలే సత్యమేణగిఱార్. (నమృషా) లౌకికర్ పకలి

లే ఇరక్కుంపిఅక్కైక్కు కాక్కు, అబుద్ధ్యాచ్చొల్లుంవార్త్తైపో
లే, పొయ్యన్ఱు. (పరమార్థమేవ) నిన్నైప్పుక్కువాయ్ త్తైల
యిలిరుంతఱియుం దేవర్ తిరుమున్బే, మెయ్యేవిణ్ణప్పంచెయ్యా
లాన్ఱ్బడిసత్యమే. (మేవిజ్ఞాపనం) సర్వజ్ఞరాన దేవర్ తిరు
మున్బే మెయ్యేవిణ్ణప్పం శెయ్యామదువే ఉజ్జీవనోపాయ
మెన్నిరుక్కు మెన్నుడైయవిణ్ణప్పత్తై, "మెయ్ నిన్ఱు కేట్టరు
ళా యడియేన్ శెయ్యుంవిణ్ణప్ప" మెన్నక్కడవదిత్తే. (ఏ
కం) అద్వితీయ్యం. ఇదుక్కు మేలాగ, నిష్కర్షిత్తుచ్చొల్లు
వతొరువార్త్తైయిల్లై; ఇతువేయెల్లైయాననిష్కర్షమ్. (అ
గ్రతఃశ్రోణు) మేల్ కార్యం శెయ్యిలుం శెయ్యాతొ్ళియి
లుం మున్ ప్పడక్కేట్టరుళ వేణుం. సంసారత్తిల్ ప్పరిమా
ఱాతతొన్నెన్ఱు అనాదరియాతే, అవధానమ్బణ్ణి కేట్టరుళవే
ణుం. (యదిమేనదయిష్యసే) దయైకరక్ష్యనాన వెనక్కు
దయైపణ్ణియరుళినీరాగిల్. (తతః) దేవరైక్కిట్టినయివ్వాత్త
తప్పినాల్ పిన్పు. (దయనియ్యాస్తవ) రక్ష్యవిషయార్థియా
నదేవర్ క్కుసాపరాధరాయ్, నుతాపంపిఅందదయనీయ
విషయం. (నాథ) రక్ష్యవిషయార్థియాకైక్కు, దయైయే
యన్ఱు, ప్రాప్తియుముండెన్నై. (దుర్లభః) దయైకరక్ష్య
రాయిరుప్పార్ - దుర్లభర్. "సమహాత్మాసుదుర్లభః"
ఎన్నుమవరిత్తే దేవర్ ॥ ౫౦.

వ్యా.—తదహం. ఇప్పడి దయనియ్యాదయా
వాన్గళానపిరువరుక్కుం, ముఖ్యమానవిస్సంబన్ధంత్తానుమ్

శ్లో॥ తదహంత్వదృతేననాథవాన్
మదృతేత్వందయనీయవాన్నచ।
విధినిర్మితమేతదన్వయం
భగవన్పాలయమాస్మజీహపః॥ ౫౧.

దేవరుడైయ కృపైయాలేయాంఙ్గళ్, ఆనపిన్పు, ఇత్తై క్కైవిడాతే రక్షిత్తరుళవేణుమెన్గిఱార్. (తత్) ఆతలాల్ దయనీయ్యర్, దేవరుక్కు దుర్లభమానపిన్బు. (అహం) సాపరాధనా యనుతాపంపిఱన్దనాన్. (త్వదృతేననాథవాన్) "భృశమ్భవతిదుఃఖితః" ఎన్ఱు, దుఃఖియానవెన్నిలు, మెన్దుఃఖత్తై పోక్కుకైక్కుమాట్టాద దేవరైయొఴియ నాథవానల్లేన్. పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమేయిఱే దయై. (మదృతేత్వం దయనియ్యవాన్నచ) దయైకరత్యానాన వెన్నై యొఴిన్దాల్, దేవరుడైయకృపై, కుమరిన్దుపోమిత్తనై. (ఏతదన్వయంవిధినిర్మితం) ఒరువరైయొఴియవొరువరుక్కు చ్చెల్లాతముఖ్యసంబన్ధం, దేవరుడైయ కృపైయాలేవన్దదు. "విధివాయ్క్కిన్ఱుకాప్పారారే" న్గిఱపడియే, ఇప్పత్తిల్, "తదహ" మెన్గిఱవిడత్తిల్, తచ్ఛబ్దం మేలుక్కూడలాగ విన్ఱు మన్వయిక్కక్కడవదు. అథవా, విధియెన్ఱుదైవమాయ్, "ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థసత్తా" ఎన్గిఱపడియే, సత్తాప్రయుక్తమాన సంబన్ధత్తైచ్చొల్లిత్తాగవుమాం. (భగవన్) ఇవఱ్ఱిల్ దేవర్క్కు అవిక్కు వేణ్డువదణ్డో (పాలయ) ఇతైరక్షిత్తరుళవేణుమెన్నుతల్, ఇత్తైభుజ

శ్లో॥ వపురాదిషుయోపికోపివా
గుణతోసానియథాతథావిధః ।
తదహంతవపాదపద్మయో
రహమద్యైవమయాసమర్పితః॥ ౫౨.

త్తరుళవేణుమెన్నుదల్. "భుజపాలనాభ్యవహారయోః" (మాస్మజీహ్వాపః) ఇత్తైయిల్ పూర్వాపరాధత్తైప్పార్త్తాతల్, దేవర్ పూర్తియైప్పార్త్తాతల్, కైవిట్టరుళాతొ ళ్ళియవేణుం॥ ౫౧

వ్యా॥—వపురాదిషు. ఇది లాత్మానురూపమాక వన్తో నమ్ముడైయరక్షణమిరుప్పదు. దయనియ్యారాన వున్ముడైయ స్వరూపత్తై నివర్త్తిత్తు, నంపక్కలిలే, సమర్పియుమెన్న; "శిఅప్పిల్ పీడెన్గిఅపాట్టిన్నడియే, ఎనక్కలిల్ నిర్బన్ధమిల్లై. అహంబుద్ధిబోధ్యమానవివ్వస్తు, దేవర్ తిరువడికళిలే సమర్పితమెన్గిఱార్. (వపురాదిషు) దేహేన్ద్రియమనః ప్రాణబుద్ధిగళైచ్చొల్లుకిఱదు. ఇవత్తిలే,యొన్త్తైయాత్మావెన్బారుం, ప్రకృతేఃపరమాయ్, జ్ఞానానందలక్షణమెన్బారుమాయ్ స్వరూపత్తిలే విప్రతిపత్తియుణ్డాయిరుక్కుం. ఇవైత్తిలే తేనుమొన్నుస్వరూపమాకవుమాం. (గుణతోసానియథాతథావిధః) స్వభావతోఽణుత్వ, నిత్యత్వ, జ్ఞాతృత్వాదిగళిలే విప్రతిపత్తియుణ్డాయిరుక్కుం. అతిలే తేనుమొరు స్వరూపమాకిలుం. అతిలుమ్ మెనక్కొరు నిర్బన్ధమిల్లై. (తత్) తస్మాత్. కీఴ్చ్చొన్న

శ్లో॥ మమనాథయదస్తియోఽస్మ్యహం
సకలంతద్ధితవైవమాధవ।
నియతస్స్వమితిప్రబుద్ధధీః
అథవాకిన్నుసమర్పయామి తే॥ ౫౩.

స్వరూపస్వభావఙ్గళిల్ నిర్బన్ధమిల్లామైయాలే. (అహం)ప రాగర్థవ్యావృత్తనాయ్, ప్రత్యగర్థభూతనాయ్ ప్రత్యక్షికిఱ అనాఽ. (తవపాదపద్మయోః) రక్షకరానదేవరుడైయ భోగ్యమాన తిరువడికళిలే. (అద్యైవ) ఆత్మాక్షుణికమాకి లుం, ఇన్దక్షణత్తిలే సమర్పిత మోఽనై. (మయాసమ ర్పితః) ఎన్నాలేసమర్పితఽ. "యోఽహమస్మిసస న్యజే" "యస్యాస్మిన తమన్తరేమి" "ఆత్మారాజ్యం ధనంమి త్రమ్‌కళత్రం వాహనానిచ" "ఇతితత్ప్రేక్షితంసదా" ఇతిఉ పరిచరవసువృత్తాంతే. "రాజ్యం చాహంచరామస్యధ ర్మం వక్తుమిహార్హసి" ఇతిభరతః॥ ౫౨.

వ్యా.—మమనాథేతి, ఇవరై, భ్రమత్తోడే విడుకి ఱతెన్నెన్ఱు పార్త్తరుళినీరా రుత్తైయారుకుఱ సమ ర్పిత్తీరెన్న, నిరూపిత్తవిడత్తు, "ఎనతావియావియుంనీ" "యెనతావియార్యానా" రెన్గిఱపడియే, ఉమ్ముత్తైనీరే స్వీకరిత్తీరిత్తనై. ఆత్మసమర్పణముం, ఆత్మాపహారత్తోపా దియెన్ఱు పణ్ణిన ఆత్మసమర్పణత్తైఅనుశయికిఱఆర్. భగవ త్పరతన్త్రమాన ఆత్మావుకుఱ, అనాద్యవిద్యాసిద్ధమానస

హత నెన్ను భీతిపిఱన్దవళవిల్, తదీయ్యత్వాను సన్ధాన త్తా లేవన్ద దాస్యైకకరణ సంకల్పమాగవాదల్, రాజాభర ణత్తైరక్షిత్తువైత్తు, ప్రాప్తకాలంగళిలే, కొడుక్కుమాప్పోలే, ఆత్మావై యీశ్వరఁపక్కలిలే సమర్పిక్కైయెన్నుదల్ ఇవైయిరణ్డు మర్థమన్నెన్నుంపడి, పండేయవనదానవస్తువై అవనదాగవిశైయుమదొక్రియ, సమర్పణముమాత్మాపహా రత్తోడొక్కుం. (నాథ) అఖిలజగత్స్వామిఁ. అవనదాన సంబన్ధత్తైచ్చొల్లుగిఱదు. (మమయదస్తి యో హమస్మి) గుణ మాయుం, విభూతియాయుం, చేష్టితమాయుముళ్ళదు యాదొన్ఱు, అదుకాఁ శ్రయమాననాఁ యావనొరువనా కిఱాఁ. (తత్సకలం) ఔపాధికమాయుం, స్వాభావికమా యుముళ్ళదెల్లాం. (మాథవతవైవ) శ్రియఃపతియాయ్, స ర్వ శేషియాయుళ్ళ ఉన్నుడైయవతు. అవధారణత్తాలే, అ న్య శేషత్వత్తై వ్యావర్తిక్కిఱతు. (హి) "సర్వేషామేవలో కానాంపితామాతాచమాధవః", ఇత్యాదిప్రమాణప్రసిద్ధి యైచ్చొల్లుకిఱదు. (నాథమాధవ) సర్వస్వామియాయ్, శ్రియఃపతియానవస్తువుక్కే, అనన్యార్హశేషం సకలపదా ర్థంగళుమేఁ నై. "యానే నీయెన్నుడమైయుంనీయే". (నియతస్వమిత్యాది) సమర్పణమిక్కైయాంపడి జ్ఞానమ్పిఱ న్దకాలత్తుడఁ, భ్రమిత్తకాలత్తుడఁ వాశియఱ, (నియత స్వమితిప్రబుద్ధధీః) ఎన్ఱు, తెళిన్దబుద్ధియైయుడైయనాఁ (అథవా) కీళ్ళిల్ సమర్పణపక్షవ్యావృత్తి (తేకిన్నుసమ

శ్లో॥ అవబోధితవానిమాంయథా
మయినిత్యాంభవదీయతాంస్వయమ్।
కృపయైతదనన్యభోగ్యతాం
భగవన్భక్తిమపిప్రయచ్ఛమే॥ ౫౮.

ర్పయామి) ఇత్తైయుడైయవునకు, ఎత్తైసమర్ప్పిప్పేన్. సమర్పణీయ్యమేతు ; సమర్పకరార్. సమర్పణీయమా కైకుం స్వామ్యమిల్లై. సమర్ప్పిక్కైక్కు స్వాతన్త్ర్యమిల్లై. సంసారభీతియాల్ సమర్ప్పిక్కైయుం, స్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానత్తాలే అనుశయిక్కైయుమిరండుం, యావన్ మోక్షమనువర్తిక్కక్కడవదు॥ ౫౭.

వ్యా.—అవబోధిత. ఆత్మాపహార పర్యాయమాన ఆత్మసమర్పణత్తళవిలే, నాన్ నిల్లామైయాలే, నిర్హేతుకకృపైయాలే, యితర శేషత్వత్తైయుణర్తినాప్పోలే, ఇన్దజ్ఞానం పురుషార్థోపయోగియావ్వడి, యివ్దకృపైయాలే స్థానత్రయోచితపరభక్తియై తన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్. (మయినిత్యాంభవదీయతాం అవబోధితనాన్) ఎన్పక్కలిలే నియతైయాన త్వద్విషయ శేషత్వత్తై భవదియ్యతై యెన్నైయాలే, అన్య శేషత్వవ్యావృత్తి. మయినిత్యామెన్గతు, ఇత్తైయిల్ భగవచ్ఛేషత్వం స్వరూపమెన్గై. "స్వత్వమాత్మనిసంజాతంస్వామిత్వంబ్రహ్మణిస్థితం". ఇమామెన్ఱు శేషత్వత్తిలినిమైయాలే, కొణ్డాడుకిఱార్. (యథాఅవబోధితవాన్) యాందోరుపడిఅఱివిక్కప్పట్టేన్. (స్వయంకృ

శ్లో॥ తవదాస్యసుఖైకసంగినాం,
భవనేష్వ స్త్వపికీటజన్మమే।
ఇతరావసథేషుమాస్మభూ
దపిమేజన్మచతుర్ముఖాత్మనా॥ ౫౫.

పయాం) కేవలక్కృపెయాలే. స్వయం- కేవలం· (ఏతదనన్య భోగ్యతాం) ఇతొఱ్ఱియ వేరొన్ఱుం నెంచుక్కు-విషయమా కాతపడియిరుక్కుం బోగ్యత్తెయుడైత్తానభక్తియై· (భగవత్) ఒన్తైఒరుత్తనుక్కు-కొడుప్పోమెన్ఱాల్, ఒరుతడై యిల్లాతజ్ఞానశక్త్యాదిగళాల్ పూర్ణనాకై. (భక్తిమపిప్ర యచ్ఛ) యాదొరుపడిజ్ఞానత్తైత్తన్దాయ్, అప్పడియే భక్తి యైయుంతన్దరుళవేణుం· (మే) అజ్ఞనాయ్, అశక్తనాయ్, రుచిమాత్రమేయాం యిరుక్కి-అవెనక్కు॥ ౫౪.

వ్యా·—తవదాస్యేతి, భగవత్ప్రసాదత్తాలే లబ్ధ మానభక్తిపార్చర్యత్తాలే, తచ్ఛేషత్వత్తళవిలే పర్యవసి యాతే, తదీయ్యశేషత్వత్తై ప్రార్థిక్కి-ఱార్. ఆళ్వార్ «కణ్ గళ్ చివన్దతిలే" భగవచ్ఛేషత్వత్తైయనుసంధిత్తు,«క రుమాణిక్క-మలై" యిలేఅనన్యార్హ శేషత్వత్తైయనుసం ధిత్తు, అవ్వళవిలుంపర్యవసియాతే, « నెడుమాల్కడి మై"యిలే తదీయ్యశేషత్వత్తైయనుసంధిత్తాప్పోలేయుం, శ్రీరామాయణపురుషర్గళిల్, శ్రీశత్రుఘ్నాళ్వానైప్పో లేయుం, తదీయ్యశేషత్వత్తైప్రార్థిక్కి-ఱార్. (తవదాస్య సుఖైకసంగినాం) ఐశ్వర్యకైవల్యసుఖంకళ్ విఘ్నమాం

పడియుతే దాస్యసుఖమిరుప్పదు. "తస్యాన్తరాయో మైత్రేయ దేవేంద్రత్వాదికమ్పదం - స్వర్గోపి స్తస్యవిఘ్నానుమీయ్యతే" ఎన్నుం, "అరశతుపరశిలుశతు వీడుయిర్ శెశతె" న్నుం "ఇటుకలిఅప్పె" న్ను, మిపై దాస్యత్తుక్కు విరోధియాయితేయిరుప్పదు. (ఏకసంగినాం) "నిస్తరంతిమనీషిణః" ఎన్నుం, "సోధ్వనఃపారమాప్నోతి" "తద్విష్ణోఃపరమంపదం" ఎన్నుం, సంసారనివృత్తియాల్ వన్దసుఖముం, పరమపదప్రాప్తియాల్ వందసుఖముమ్, దాస్యసుఖత్తుక్కు అపాయమెన్నై. "తస్యయజ్ఞవరాహస్యవిష్ణోరమితతేజసః - ప్రణామంయేపికుర్వన్తి తేషామపినమోనమః". "వాసుదేవస్యయేభక్తాశ్శాంతాస్తద్గతమానసాః- తేషాందాసస్యదాసోహం భవేజ్జన్మనిజన్మని" "అడియారెంకోక్కళ్ అవర్ రేక్కు కుడికళాయ్చ్చెల్లుం నల్లకోళ్ప్పాడెవాయ్కక్కు" వెన్నక్కడవదితే. దాస్యరసం రసిక్కాల్, (భవనేషుకీటజన్మమేప్యస్తు) అవన్ తిరువడికళి లడిమైశెయ్యవేండా, అవర్గళ్ తిరుమాళిగైకళిలారు కీటమాయ్జనిక్కుమతాకిలుముండాకవేణుం. అపిశబ్దమవధారణత్తిలేయాయ్, కీటజన్మమేవుండాగవేణుమెన్నుమాం; మనుష్యాదిజన్మంగళైయాశైప్పడాతొళ్లిందదు, దేశాంతరభ్రమణసంభావనైయాలేడుత్పత్తిస్థితిలయంకళం శ్రేయాకక్కడైయాతె, న్నమత్తాలే. యెల్లారుముత్కృష్టజన్మంగళైయన్నో ఆశైప్పడువతెన్న, తంతాముక

శ్లో॥ సకృత్త్వదాకారవిలోకనాశయా
తృణీకృతానుత్తమభుక్తిముక్తిభిః।
మహాత్మభిర్మామవలోక్యతాంనయ
క్షణేపి తేయద్విరహోతిదుస్సహః॥ ౫౬.

న్దతన్దో, పురుషార్థం, ఎనక్కు తువే పెఱవేణుమెన్ఱై. (ఇత రావసథేషు) దాస్యరసమఱియాతే, ఎనక్కున్నుమవర్గళిరుప్పిడత్తిలే. (చతుర్ముఖాత్మనాజన్మాపిమాస్మభూత్) చతుర్ముఖరూపేణ వరుంజన్మముం, ఎనక్కుండావదన్ఱు. చతుర్ముఖాదిజన్మంలౌకికరుక్కు శ్లాఘ్యమానాలుం, దాస్యరుచియైయుడైయవెనక్కు వేండావెన్గిఱార్. అన్వయత్తిలుంవ్యతిరేకత్తిలు మిరండిలుముండాన నిర్బంధం తోఱ్ఱిరుక్కలామెన్గిఱార్॥ ౫౫.

వ్యా. — సకృదితి. వైష్ణవగృహత్తిల్ పిఱక్కుం పిఱప్పాల్ వన్ద వేఱ్ఱుమెల్లాం వేణుమో, అవర్గళ్ కణ్డాల్ ఉపేక్షియాతే నమ్ముడైయవనెన్ఱు విశేషకటాక్షం పణ్ణుమ్బడిక్కు స్థానాంపడి పణ్ణియరుళవేణు మెన్గిఱార్! (సకృత్త్వదాకారవిలోకనాశయా) "పశ్యేమశరదశ్శతం", "సదాపశ్యంతిసూరయః" ఎన్గిఱపడియే, సదాదర్శనం పణ్ణవేండియిరుక్క, సకృత్ ఎన్ఱతు, సత్తైయై, ధరిప్పిక్కైక్కొరుక్కాలమైయుం, భోగమోక్షంగళై యుపేక్షిక్కైక్కు మొరుక్కాలమయుమెన్గై కాక్క. "ఒరునాళ్ కాణవారామె" న్ఱిఱేవిడాయ్త్తవర్ వార్త్తై. నమ్మైయొరుకాల్ కాట్టి

నడందాల్, నాజ్గళుమ్మ్యోమో. (త్వదాకారవిలోకన) స్వరూపత్తిళవిలుం, తదాశ్రయమానగుణత్తిళవిలుం పర్య వసియాతే, ఉభయత్తుకుం ప్రకాశకమాన విగ్రహత్తిళ విలేవర, అవగాహిత్తవర్ గళ్ (విలోకన) "సుగాఢంపరి షస్వజే" ఎన్నుమళవెల్లాం వేండా, ఒరుకాల్ కాణ వమైయుం. (ఆశయాతృణీకృతా నుత్తమ-భుక్తిముక్తిభిః) కాణవేణ్డా, కాణవేణుమెన్టియాశైతానే తృణీకరిప్పిక్కుం. అనుత్తమభుక్తిః-బ్రంహ్మాదిగళ్ భోగం; అనుత్తమముక్తిః- పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షం. " అలమద్యహిభుక్తైర్నః పరమార్థైరలంచనః - యథాపశ్యేమనిర్యాతం రామంరా జ్యేప్రతిష్ఠితం" "త్వయాపిప్రాప్తమైశ్వర్యం" "పతేనైని రయాస్తాతస్థానస్యపరమాత్మనః". (మహాత్మభిః) "మహాత్మ నస్తుమాం పార్థదైవీంప్రకృతిమాశ్రితాః" "సమహాత్మాసు దుర్లభః" ఎన్టుం, " పేరాళన్పేరోదుం పెరియోరై" యెన్టుం, ఈశ్వరన్ తానుం, ఆళ్వార్ గళుం కూడక్ కొండాడుగిఱవర్ గళాలే. (మామ్) పురుషార్థత్తిన్ మేలెల్లైయి లే రుచియైయుడైయవెన్నై. (అవలోక్యతాం) అవలోకన విషయనాంబడి. (నయ) సర్వశక్తియానదేవర్ నిర్వహి క్కవేణుం. నమ్బుకళ్ లోక్షియ, నమ్ముడైయార్ పక్కల్ "కీటజన్మమేహ్యస్తు" ఎన్టుం, "అవలోక్యతాంనయ" ఎన్టుమ్ అత్యాదరత్తైప్పణ్ణుకిఱతెత్తాలేయెన్న, సాపేక్షనాననాన్, అవరిక్కైక్కుహేతు శొల్లుకిఱేన్ స్వతః పూర్ణరానదేవరు

శ్లో॥ నదేహంనప్రాణాన్నచసుఖమశేషాభిలషితం
నచాత్మానంనాన్యత్కిమపితవశేషత్వవిభవాత్।
బహిర్భూతంనాథక్షణమపిసహేయాతుశతధా
వినాశంతత్సత్యంమధుమథనవిజ్ఞాపనమిదమ్॥ ౫౭.

క్షులవర్గళుడైయ విశ్లేషమసహ్యమాయిరుక్కుమ్ విరుక్షు హేతువరుళిచ్చెయ్యవేణుమెన్గిఱార్. (తే) స్వతఃపూర్ణనాయ్, అవాప్తసమస్తకామనాన దేవరుక్కు క్షణమాత్రం దుస్సహమన్ఱు అతిదుస్సహమెన్గై. "చిరంజీవతివైదేహీ యదిమాసమ్ధరిష్యతి" "నజీవేయంక్షణమపి వినాతామసితేక్షణామ్" "యద్వినాభరతంత్వాంచ శత్రుఘ్నంచాపిమానద" "సంస్మరామ్యస్యవాక్యాని" "జ్ఞానీత్వాత్మైవమేమతం" "మమప్రాణాహిపాణ్డవాః" "కింకార్యంసీతయామమ".

వ్యా—నదేహమితి కీళ్ శేషత్వకాష్ఠైయానతదీయశేషత్వత్తై యనుసన్ధిత్తార్. ఇతిల్ శేషత్వత్తుక్కుప్పుఱమ్బానవైత్తిల్ అరుచియైచ్చొల్లి, యవఱ్ఱైత్తవిర్త్తరుళవేణుమెన్గిఱార్. (నదేహం) అహమభిమానత్తుక్కు గ్రాహ్యమాప్పడి అన్తరఙ్గమాన శరీరత్తైయుం దేవరుడైయ శేషత్వత్తుక్కుప్పురమ్బాకిల్ వేణ్డేన్. (నప్రాణాన్) దేహాదిగళుక్కు ధారకమాన ప్రాణఙ్గళైయుం, శేషత్వబహిర్భూతమాకిల్ వేండేన్. (నచసుఖం) దేహాదికళైయుం, ప్రాణఙ్గళైయుమాదరిప్పదు సుఖార్థమాకవిఱే; అన్దసుఖముమ్

వేణ్డా సుఖమెన్ను మోతుసుఖత్తైచ్చొల్లవుమాం. (అశేషా ఖిలషితంసుఖం) ఎల్లారుమాదరిక్కుం సుఖమెన్నుమాం. సుఖమెన్ఱాల్, దేవాది సకలజన్తుక్కళుమాదరిక్కుమితే. సుఖమెన్ను పెరియచ్చొన్నపోదు, "అశేషాఖిలషితంనాన్యత్కి మపి" ఎన్ను మేలేకూట్టక్కడవదు. "నాన్యత్కిమపి" ఎన్గిఱతు, పుత్రమిత్రకళత్రఙ్గళెన్గిఱదు. (నచాత్మానం) కీళ్చ్చొన్న సకలత్తుక్కుం ఆశ్రయమాయ్, జ్ఞాతృత్వ, కర్తృత్వ, భోక్తృత్వఙ్గళైయుడైయనానవాత్మావై. (తవశేషత్వవిభవాత్ బహిర్భూతం) ప్రాప్తవిషయత్తిల్ శేషత్వమాకిఱ పెరుమైక్కు ప్పుఱమ్బానత్తై యన్తర్భూతమానవస్తు ఎల్లాముపాదేయమెన్నై. (నాథ) శేషత్వత్తుక్కు ప్పుఱమ్బానవై యసహ్యమెన్కైక్కు అడియాన అవర్జనీయ్య సమ్బన్ధత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. (క్షణమపినసహే) క్షణకాలముం సహిక్కకిల్లేన్. కామినిక్కు భర్తృవిరహత్తిల్ చన్దనకుసుమాదికళ్, అసహ్యమానాప్పోలే, "మాతాళెనాకవరాతమణిమామైకుత్తైవిలమే" "ఉడమ్బివాళ్ కుత్తైవిలమే" "ఉయిరినాల్ కుత్తైవిలమే" "నదేవలోకాక్రమణం" ఇతు యుళ్ళైయ పెరుమాళుడైయ "పత్తాళుమిత్తైమోన్" (యాతుశతథావినాశం) ఉరుమాయ్న్దుపోక వేణుం. అడిమైక్కుప్పుఱమ్బానవై యసహ్యమానాలుమ్, భోక్కత్తై యీశ్వరకృత్యం; అనుకూలఙ్గళ్ ఆదరణీయ్యమానాలుం, ఉణ్డాక్కైత్తై యీశ్వరకృత్యం. (తత్సత్యం) ఇతు లోక

శ్లో॥ దురన్తస్యానాదేరపరిహరణీయస్య మహతో
నిహీనాచారోఽహం నృపశురశుభస్యాస్పదమపి।
దయాసిన్ధో బన్ధో నిరవధికవాత్సల్యజలధే
తవ స్మారం స్మారం గుణగణమితీచ్ఛామిగతభీః॥ ౫౮

త్తిల్ కేట్టిరుపతొన్ఱున్ఱు, మెయ్యాక కూడుమో వెన్ను, ఇ
తు అప్పనయమాకచ్చొన్నతన్ఱు, మెయ్. (మధుమథన) తి
రుమున్బే పాయ్ శొన్నేనాకిల్, ఉమక్కు ప్పొయ్యానమధు
పట్టైపుపటుకిఱతే. శేషత్వత్తుక్కుప్పు అమ్బానవై ఇవై, మధు
వైప్పోక్కి నాప్పోలే, పోక్కియరుళ వేణుమెన్నవుమాం.
(ఇదమ్ విజ్ఞాపనం తత్సత్యం) పాపిప్పాపేక్షైయిల్, ప్రాప్తై
యుణ్డాకిలుం, విరోధివర్గత్తిల్ అఱువియల్ పొయ్యల్లై॥ ౫౭

వ్యా.— దురన్తస్యేతి. నిగ్రహహేతువాన భగవ
దపచారాద్యశుభఙ్గళ్ సంచరిక్కుం సంసారత్తిలే, కై
కర్యవిరోధిగళ్ అసహ్యమాంపడి, అతిలే అరువిపిఱన్దు,
అత్తైప్పోక్కి త్తన్దరుళ వేణుమెన్ఱు, మోక్షికళుక్కు దుర్లభ
మానవిత్తైయపేక్షిప్పారుణ్డావతేయెన్న. అవధియిల్లాత అ
శుభఙ్గళైయుం పోక్కక్కడవ దేవర్, అపరిచ్ఛిన్నగుణం
గళైనినైత్తు అపేక్షిక్కిఱతేనోగిఱాన్. (దురన్తస్య) ము
డివిన్ఱిక్కేయిరుక్కుమశుభం, ప్రాయశ్చిత్తత్తాలాతల్
అనుభవత్తాలాతల్ కృత్తరకోటికాణవొణ్ణాదిరుక్కై తు
ర్పోకమో యిరుక్కుమతెన్నవుమాం. ఉదరత్తిల్
నరకగర్భవాసంగళ్ ఫలిక్కై. (అపరిహరణీయస్య) సర్వ

[illegible] వ్యాఖ్యానం.

[illegible], తిర్ శాస్త్రలిక్కు ంబడి యాయిరు
క్కై. ([illegible]) సంఖ్యావధిరహితమాయిరుక్కై. కా
లతత్వముళ్లళవైయుం అనుభవియానిన్హాలుం, అవధికాణ
వొణ్ణాదిరుక్కైయుం, ఇప్పడిప్పట్ట వశుభత్తుక్కు త్తుక్కై
యిన్ఱికే యిరుక్కైయుం, "యద్బ్రహ్మకల్పనియుతానుభవే
ప్యనాశ్యం" అణుపరిమాణనాన చేతనన్ ఇవ్వైత్తైయె
ల్లాం శెయ్‌దానెన్ఱు, విస్మయప్పడుంపడియిరుక్కై. "శీల
మిల్లాచ్చిఱియన్". (నిహీనాచారోహం) అహంబుద్ధిబోధ్య
మానధర్మిస్వరూపం అధర్మాచారనిరూపకమాయిరుక్కై.
ఆచారమాగిఱదు-విలక్షణధర్మత్తిలేయిళ్లక్కైక్కు యోగ్య
తాపాదకమాన సంధ్యావందనాదిగళ్. పాపానుష్ఠాన
త్తుక్కు యోగ్యనెన్నై. (నృపశుః) చతుష్పాత్తుక్కళిల్
కాట్టిల్ ద్విపాత్వమేవిశేషమెన్నై. "జ్ఞానేనహీనఃపశు
భిస్సమానః" శాస్త్రవశ్యజన్మమాన్నైయాలే పశువెన్న
వొణ్ణాదు. ఆహారనిద్రాభయమైధునాదిగళిల్ నియతియి
ల్లామైయాలే, మనుష్యనెన్నవొణ్ణాదు. ఇరండుజన్మత్తై
యుంతప్పినేనెన్నై. (అశుభస్యాస్పదం) అశుభమాగిఱ
దు-శుభవిరోధి. శుభమాగిఱదు-పురుషార్థం. తద్విరోధిగ
ళుక్కెల్లామాశ్రయం. అకృత్యకరణంముదలాగ అసహ్యాప
చారం ముడివానవైత్తుక్కు ఆకరమాయిరుక్కై. దే
వర్, గుణానామాకరరానాప్పోలే, నాన్ అశుభానామా
కరనెన్నై. (అపి) ఇప్పడిప్పట్టవనాయిరుక్క చ్చెయ్‌తే

యుం, “తుణమపినహియాతుశతధావినాశం” ఎన్ఱు, అ పేక్షిక్కైక్కు మెరువల్లియుండు. అదెన్నెన్నిల్, (ద యాసిన్ధో) కిడన్దొన్న అశుభ సాగరమెల్లాం, దేవరుడై యదయార్ణవత్తిల్ ఒరుకుళప్పడియాంపడి యన్ఱో, దే వరుడైయకృపాసత్తై. “వధార్హమపికాకుస్థః కృపయాప ర్యపాలయత్” “వ్యసనేషుమనుష్యాణాం భృశంభవతి దుఃఖితః” “యదివారావణస్స్వయం” “గచ్ఛానుజానామి” (బంధో) ఆశ్రితరుడైయ ఇళవుపేఱుగళ్, తన్నుతాం పడియాన నిరుపాధికసమ్బన్ధత్తైచ్చొల్లుగిఱదు. “ అహం వోబాన్ధవోజాతః” “కృతకృత్యస్తదారామః” “ఋణం ప్రవృద్ధమివమే” “ఉరసాధారయామాస” “పార్థంసం ఛాద్యమాధవః” “మమప్రాణాహిపాణ్డవాః”. (నిరవధిక వాత్సల్యజలధే) వాత్సల్యమాగిఱదు-అన్ఱీన్ఱకన్ఱిక్కావకఱల్ దోషం తాయిక్కు భోగ్యమాయిరుక్కుమాప్పోలే, ఆశ్రి తర్గళ్ దోషం భోగ్యమాయిరుక్కై. కృపాసముద్రత్తు క్కు కరైయుణ్డాగిలుం, వాత్సల్యసాగరత్తుక్కు కరై యిల్లై. “శరణాగతవత్సలః” “రిపూణామపివత్సలః” “దో షోయద్యపితస్యస్యాత్” “త్వయికించిత్సమాపన్నే కింకా ర్యంసీతయామమ” “అప్యహంజీవితంజహ్యాం”. (తవగుణ గణమ్స్మారంస్మారం) “స్మృత్వాస్మృత్వా గుణానామా కరోమహాన్” యధారత్నానిజలధేః” చక్షుర్భ్యాఖ్యా యుః. (ఇతీచ్ఛామిగతభీః) అశుభాన్యవనానవేన్నెన్నై

శ్లో॥ అనిచ్ఛన్నప్యేవంయదిపునరితీచ్ఛన్నివరజ
స్తమశ్ఛన్నచ్ఛద్మస్తుతివచనభంగీమరచయమ్।
తథాపీత్థంరూపంవచనమవలమ్బ్యావికృపయా
త్వమేవైవంభూతంధరణిధర మేశిక్షయమనః॥ ౫౯

త్తంచాతే, దేవర్ గుణత్తైన్నైత్తు, «నదేహంనపాణానె
న్గిఅపడియే, యిఛ్ఛియానిన్త్రే॥ ౫౮.

వ్యా.—అనిచ్ఛన్నితి. «ఇచ్ఛామి" ఎన్ఱ ఇచ్ఛై ఛ
తాల్ సత్యమో వెన్న. మందబుద్ధియాననాల్, విషయాను
రూపమానఇచ్ఛైయుండెన్ఱు, తిరుముల్పే విణ్ణప్పం శెయ్యా
ప్పోగాదు. ఇచ్ఛాసూచకమానవచనత్తై యవలంబిత్తు మె
య్యాంపడి మెన్నుడైయమనస్సై శిక్షిత్తరుళవేణుమెన్
గిరార్. (ఏవమనిచ్ఛన్నపి) ఉక్తమానప్రకారత్తు కర్ను
రూపమానయిచ్ఛై ఛయిన్ఱి కేర్ యిరున్దదాగిలుం, నాస్తికర
ల్లామైయాలే యిచ్ఛై ఛయిల్లైయెన్నమాట్టార్. పేరిఉకర్
నురూపమాన యిచ్ఛై ఛపోరామైయాలే ఉండెన్నవుంమా
ట్టార్. (పునరితీచ్ఛన్నివ) మెయ్యానయిచ్ఛై ఛయుడైయా
ర్ శొల్లుమాప్పోలే. (ఛద్మస్తుతివచనభంగీమరచయం) కృ
త్రిమస్తుతివచనమ్ మెయ్యెన్ఱు భ్రమిక్కుమ్బడిపణ్ణినేన్. వచ
నప్రకారత్తైప్పార్ త్తాల్, సర్వజ్ఞరానదేవరుం మెయ్యెన్ఱు
భ్రమిక్కుమ్బడిశొన్నేన్. «పాప్యేకైమైశొల్లి" ఎన్ను
మాప్పోలే, హేతువెన్నెన్న; (రజస్తమచ్ఛన్నః) అన్యథా
జ్ఞాన, విపరీతజ్ఞానహేతువాన రజస్తమస్సుకర్ళాలే అనా

దికాలమః౦దదేహం, స్వస్వరూప పరస్వరూపంగళైమఱై
త్తుప్పోన్దను రజస్తమోద్వారత్తాలేఇతే. (తథాపి) ఇప్పడి
త్యాజ్యమాగవేణ్డుం శయమైచ్చ్యేయ్ తేనాకిలుం. "య
థాతథ్యేనవస్థితం" ఎన్గిఅపడియే, సర్వజ్ఞసకాశత్తిలే మె
య్యోశొల్లిప్పిఱక్కుకవేణ్డియిరుక్క, అంకేపాంప్పరిత్రీనా
ల్ త్యాజ్యనితే. (ఇద్ధంరూపంవచనమఃవలంభ్య) "నదేహం
నపారిణాణ" "దయాసిన్ధోబన్ధో" ఎన్గిఅ వచనమాత్రత్తై
యేపరిగ్రాశాకక్కొణ్డు, "మాధవనెన్ఱ దేకొణ్డే" న్ఱ, "తిరుమా
లిరుంశోలైమలైయెన్ఱ్రేనెన్న తిరుమాల్ వన్దెన్నెంచునిఱై
యప్పుకున్దానె" న్ఱ ఉక్తిమాత్రమే జీవిక్కైక్కయాం విష
యమితే. (కృపయా) "వధార్హమపి" ఎన్గిఅపడిరేయే, దో
షత్తిలవిజ్ఞాతావాయ్, కృపాపారతన్త్ర్యత్తాలే. (ఏవం
భూతంమే మనస్త్వమేవశితుయ) ధర్మస్తుతిక్కు పకరణ
మానమనస్సైయడిమైకొళ్ళక్కడవ దేవరే, అతుక్కుప
కరణమాప్పడి రక్షిత్తరుళవేణుం. "తీమనంకెడుత్తాయ్"
"మరువిత్తొళుంమనమేతన్దాయె" న్గిఅపడియే,బాహ్యమాన
మనస్సైత్తవిర్త్తు, అడిమైక్కు అనుకూలమాన మనస్సై
త్తన్దరుళవేణుం. "మననగమలమఱక్కళువి" యెన్గిఅపడి
యే,మనోనైర్మల్యమ్భోగత్తాలేపిఱక్కక్కడవదు ఉపా
సకనుక్కు; అన్దయోగస్థానత్తిలే భగవదనుగ్రహమాయితే
యివ్వధికారిక్కుప్పదు. (ధరణీధర) రసాతలగతైయాన
భూమియై, ఆపత్తేహేతువాగ ఉద్ధరిత్తవరల్లిరో దేవర్.

శ్లో॥ పితా త్వం మాతా త్వం దయిత తనయ స్త్వం ప్రియసుహృ
త్త్వమేవ త్వం మిత్రం గురురసి గతిశ్చాసి జగతామ్।
త్వదీయ స్త్వద్భృత్య స్తవ పరిజన స్త్వద్గతిరహం
ప్రపన్నశ్చైవం సత్యహమపి తవైవాస్మి హి భరః॥ ౬౦.

‘‘ఏనమాయ్ నిలంకీణ్డ వెన్నప్పనే’’ యెన్ఱుం, ‘‘పణ్డియాయ్ యస్తు పారకంకీణ్డ పాశ్రియానే’’ న్ఱుం, సమ్బన్ధముం శక్తియుము ణ్డు. ఇవనిడత్తిల్ ఇనియిచ్చైయే వేణ్డువతివరుక్కు. అత్తైయు ణ్డాక్కి రక్షిత్తరుళ వేణుమెన్కై॥ ౫౯.

వ్యా.—పితా త్వమితి. ఇచ్చైయుమిల్లై కేఱ్ఱుయిరుక్కు, వుక్తిమాత్రత్తైయేకొణ్డు ఇచ్చైయుముణ్డాక్కి రక్షిక్క వేణుమెన్ఱిఱతె న్నెన్న, అవర్జనీయ్య సమ్బన్ధత్తైచ్చొల్లుకిఱార్. (పితా త్వం) ఉత్పాదకనాయ్, హితకామరాయిరుక్కిఱ దేవర్. (మాతా త్వం) గర్భధారణమ్పణ్ణి, ప్రసవక్లేశత్తైయనుభవిత్తు, అశుచిప్రస్రవఙ్గళైయుమ్ మతియాతే, యివన్ ప్రియహితమేయపేక్షిత్తిరుక్కుం తాయ్యైప్పోలే పరివుడైయార్ దేవర్. ‘‘పితామహస్య జగతః భూతానాం నో వ్యయః పితా’’ ‘‘తంజమాకియ తందైతాయ్’’. (దయిత తనయ స్త్వం) అభిమతనాయ్, నిరయనిస్తారకనాన పుత్రనైప్పోలే నిన్ఱు, సహకరిప్పిప్ దేవర్. ‘‘నన్మకళుం మేలాయ్ తాయ్. తందైయుమవరే’’. (ప్రియసుహృత్త్వమేవ) సర్వకాలత్తిలుం శోభనత్తైయేపణ్ణుం తిరువుళ్ళత్తై యుడైయరాయిరుప్పీర్ దేవరీర్. అనర్థత్తైప్పణ్ణినాలుం, విడవొణ్ణాద వ

భిమతసుహృత్త్వం. అనభిమతనాన్నాలుం,విడవొణ్ణాదసుహృ త్త్వం. అవధారణం, సర్వత్తిలు మన్వయికక్కడవదు. (త్వంమిత్రం) అర్జునన్ సుభద్రైయుడైయ స్వయంవర త్తై, దేవరీరివిత్తు లభిత్తాప్పోలే, అశేషరహస్యఙ్గళుం అ ఱిపిక్కలామ్పడి విశ్వసనియ్యరామ్పడి యిరుప్పిర్ దేవర్ (గురురసి) "మన్మనాభవమద్భక్తః" ఎన్ఱుం, "మామేకం శరణంవ్రజ" ఎన్ఱుం, నిన్ఱనిన్ఱనిలైకళిలే హితోపదేశంపణ్ణుం ఆచార్యరున్దేవరే. (గతిశ్చాసి) పురుషార్థోపాయభూతర్ దేవరెన్నుదల్, "గన్తవ్యత్వాద్గతిః" ఎన్ఱు, పరమప్రాప్యర్ దేవరెన్నుదల్. (జగతాం) ఇన్దసమ్బన్ధం, దేవాది సర్వప్రాణిగళుక్కుం సాధారణమ్. ఉభయవిభూతిక్కుం సాధారణమెన్నవుమాం. (త్వదీయాః) అన్దసామాన్య మొఴియ తమక్కు జ్ఞానవిశేషప్రతిపత్తియై యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్. "యస్యాస్మి" ఎన్గిఱపడియే, దేవరుక్కు శేషభూ తన్. (త్వద్భృత్యః) దేవర్క్కతిశయత్తైవిళైత్తు, స్వరూ పమ్పెఱుం సమ్బన్ధత్తైయుడైయవనేన్గై. అతినాలే, దే వరుక్కు భరణీయ్యనెన్నుదల్. (తవపరిజనః) ఆత్మదాస్య మెన్గిఱ నిరుపాధికదాసభూతనెన్నుదల్. "దాసభూతా స్స్వతస్సర్వే హ్యాత్మానఃపరమాత్మనః" "అహంసర్వంకరి ష్యామి" ఎన్ఱు, సర్వకైఙ్కర్యత్తుక్కు మర్హనెన్నుదల్ (త్వద్గతిః) దేవరే ప్రాప్యభూతరెన్ఱిరుక్కిఱేన్. "అహం ప్రపన్నశ్చ" ప్రాప్యంపెఱుకైక్కు, దేవరేవుపాయభూత

శ్లో॥ జనిత్వాహంవంశేమహతిజగతిఖ్యాతయశసాం
శుచీనాంయుక్తానాంగుణపురుషతత్వస్థితివిదామ్।
నిసర్గాదేవత్వచ్చరణకమలైకాంతమనసా
మథోథఃపాపాత్మాశరణదనిమజ్జామితమసి॥౬౧॥

మాక అధ్యవసిక్కిఱతేఱ. (ఏవంసతి)దేవర్ సర్వవిధబన్ధువు మాయ్,నానన్యగతియానపిన్బు. (అహమపి)అహృదయో క్తనానాలుం, "తవైవభరోస్మి" దేవర్ క్కే భరనాకాని న్రేఱ. జ్ఞానశక్త్యాదిగళాలుం,ప్రాప్తియాలు మేఱకార్యం దేవరేఱభర మెన్నై. భరమాకైయావదు- సర్వదేశత్తిలుం, సర్వకాలత్తిలుంసర్వప్రకారత్తాలుంనిర్వాహ్యనాకై॥౬౦.

వ్యా.—జనిత్వేతి. నీర్ మహావంశప్రసూతరల్లిరో; నిరాలమ్బరైప్పోలే ఇంగనేశోల్లుగిఱతెన్నెన్న. ఇవ్వం శత్తిలేపిఱన్దనేయాగిలుమ్, పాపప్రచురనానేఱ. ఆకై యాలే, సంసారత్తిలే అழுన్దానిన్రేఱ; ఎన్రుత్తరుళవేణు మేఱగిఱార్. (మహతివంశేఅహంజనిత్వా) వంశత్తుక్కు మహత్తైయావదు-మహాత్మాక్కళ్ వన్దుజనిక్కై. "ఏతద్ధి దుర్లభతరంలోకేజన్మయదీదృశం" ఎన్రుమ్,వంశత్తిలేపిఱన్దు వైత్తు, అనర్థప్పట్టానిన్రేఱ. (జగతిఖ్యాతయశసాం) చతు స్సాగరపర్యంతయాన భూమియెల్లాం ప్రసిద్ధమానపుగழ்ఉ యుడైయవర్గళ్. "తిగழுన్దణ్ తిరువరుళ్ శెయ్తులక త్తార్ పుగழுమ్పుగழ்త్తానమ కాట్టైత్తన్దేఱ" గిఱపడియే, భగవద్విషయీకారత్తాల్ వన్దపుగழ். (శుచీనాం) భగ

వద్వ్యతిరిక్తవిషయంగళిల్, భోగ్యతాగన్ధరహితరాయి రుక్కై. ఆన్తరబాహ్యమాన ఉభయశుద్ధియైచ్చొల్లవుమాం ఇవ్వంశత్తిలే పిఱన్దశుభాస్పదమెన్నకడవీరో. (యుక్తానాం) "కృతకృత్యాఃప్రతీక్షంతే" ఎన్గిఱపడియే, నిత్యయోగత్తిలాకాంక్షమాణరాయిరుక్కుమవర్ గళ్, "మాకవైకున్దమ్ కాణ్ పతలేర్ ఎమనమేకమెణ్ణుమ్" ఎన్ఱిరుక్కై. ఇప్పైయపెరుమాళ్లైప్పోలే, దేవరోడల్లదు శెల్లాతవర్ గళై మ్మదల్. ఇప్పడిప్పట్టవంశత్తిలే పిఱన్దు, ఇచ్చైచ్చపోరాతెన్న కడవీరోవెన్న (గుణపురుషతత్త్వస్థితివిదాం) చిదచిదీశ్వరర్ గళుడైయ, స్వరూపస్వభావసంబన్ధజ్ఞ్రై యఱియుమవర్ గళ్ గుణమెన్దు- గుణాశ్రయమాన ప్రకృతియైచ్చొల్లుగిఱదు. స్థితియావదు-స్వరూపస్వభావాదిగళ్. (నిసర్గాదేవేత్యాది) వత్సమానతు, జనిత్తపోతే తాయ్ములైయిలే వాయ్వైక్కుమాప్పోలే, త్వచ్చరణారవిన్దంగళిలేపకాన్తమానమనస్సైస్,జన్మప్రభృతియాగవుడైయవర్ కళ్. కీర్త్చొన్న శుద్ధియోగాదిగళ్, నైసర్గికమెణ్గై. (పాపాత్మా) పాపందానొరువడివుకొణ్డాప్పోలే యిరుక్కుమవన్. జ్ఞానానన్దమొఴియ, పాపమేనిరూపకమా యిరుక్కై. (శరణ) ఇవ్వళవిలు ముఱ్పకలపకారముణ్డాంపడి, ఆళ్పార్త్తుత్తిరుమ్ దేవరీరే. (తమసిఅధోధోనిమజ్జామి) ప్రకృతియిలే, దేవరెడుక్కనినైత్తాలుం, కైకెట్టాదపడి ఆఴనిన్ఱేన్. "పణ్మామాయప్పల్ పిఱవియిల్ పడిగిన్ఱ

శ్లో॥ అమర్యాదఃక్షుద్రశ్చలమతిరసూయాప్రసవభూః
కృతఘ్నోదుర్మానీస్మరపరవశోవంచనపరః ।
నృశంసఃపాపిష్ఠఃకథమహామితోదుఃఖజలధే
రపారాదుత్తీర్ణ స్తవపరిచరేయంచరణయోః॥ ౬౨

యాన్'' ఎన్గిఱపడియే, ఇన్నంతలైకండిలే నేన్ గిఱాన్ ఇత్తాల్, సాంతానికర్ దేవర్ వకల్ అవగాహిత్తవ ళవుం, నాన్ ప్రకృతియిలే యుళ్ పుక్కేన్ నైన్ఱై. జనిత్తవం శమిదు, దేవర్ శరణ్యర్, నాన్ పడుకిఱ పాడితువిఱే. అసమఞ్జసనైప్పోలే, వంశప్రభావముం జీవియాదే, దేవరుడైయనీర్మైయుం జీవియాదే యిరుక్కిఱపడియితే ఎన్నుడైయ పాపప్రాచుర్యమెన్ గిఱార్॥ ౬౧.

వ్యా.—అమర్యాదఇతి. ఇవ్వంశత్తిల్ జన్మత్తైయు మసత్సమమాకవల్ల పాపముమక్కేలెన్న; "పాపాత్మా ఎన్గిఱవిత్తైప్పరకప్పేశుకిఱార్. (అమర్యాదః) వేదమర్యాదైక్కు బహిర్భూతన్. (క్షుద్రః) క్షుద్రత్వమావతు-నీచవిషయఙ్గళిల్ అతిచపలన్. ఉజ్జీవనహేతువాన వేదమర్యాదైన్మైయనాదరిత్తు, అతుక్కుమేలే వినాశహేతువాన నీచసేవైయిలే అతిచపలనేన్ఱై. (చలమతిః) ఒరుజ్ఞానాధికన్ నీచవిషయప్రావణ్యంనాశహేతు, వేదప్రతిపాద్యవిషయమే వుద్దేశ్యమెన్ఱుహితంశొన్నా లదిల్ వ్యవస్థితచిత్తనల్లేన్. (అసూయాప్రసవభూః) పరగుణఙ్గళిలే దోషత్తైయుణ్డాక్కుకైక్కుఉత్పత్తిస్థానం. తనక్కుదోషముణ్డా

ముళవేయన్ఱిక్కే, పిఱర్ గుణఙ్గళిలుం, దోషత్తైయుణ్డాక్కు
మవనెన్గై. (కృతఘ్నః) ఉపకరిత్తవిషయత్తిలే అపకా
రత్తైప్పణ్ణుగై. “గోఘ్నే చైవ సురాపే చ చోరే భగ్నవ్రతే త
థా - నిష్కృతిర్విహితా సద్భిః కృతఘ్నే నాస్తి నిష్కృ
తిః” ఎన్ఱు మాతృపితృశతత్తిలుం వత్సలతరమాన శాస్త్రత్తి
లుం, బహిష్కృతనెన్గై. (దుర్మానీః) ఇప్పడి నికృష్ట
నాయిరుక్కచ్చెయ్దేయుమ్, సర్వోత్కృష్టరుమ్ మవ్వా
రుకేయాక త్తన్నై నినైత్తు, “ఈశ్వరోహమ్” ఎన్ఱిరుక్కు
మవన్. (స్మరపరవశః) తన్నై ఉత్కృష్టజన్మాక్కళుక్కు
మేలాక నినైత్తిరుక్కుమళవన్ఱిక్కే, విషయప్రావణ్యహే
తువాన కామనుక్కు పరతన్త్రనాకవుం, భగవత్ప్రావణ్య
హేతుభూతరానారై త్తాళ్నినైత్తు మనర్థప్పట్టనెన్గై.
(వంచనపరః) కామపారవశ్యత్తాలే విషయఙ్గళిలే ప్రవణ
నాయ్, అవ్విషయంగళిలుం ద్రవ్యంగళైవంచిత్తు వర్త్తి
క్కుమవన్. “భూతనాయ్క్కళ్ వనాకి” “భూతినైక్కె
రుక్కక్కళవినైత్తుణిన్దు” ఎన్ఱుం చొల్లుకిఱపడియే. (నృ
శంసః) తాన్ విరుంబినవిషయంగళిల్ వంచకనాకైయన్ఱి
క్కే, తన్నై విశ్వసిత్తిరుప్పార్ పక్కల్ క్రూరకర్మావా
యిరుక్కుమవన్. (పాపిష్ఠః) ఇతుక్కెల్లామడి పాపరుచి
యాయ్, అతిలేవ్యవస్థితనాయిరుక్కై. “పావమే శెయ్
దుపావియానేన్” “ఒప్పిలాత్తీవినైయేనై” “నానేనానావి
తనరకంపుకుం పావం శెయ్దేన్” “అహమస్మ్యపరాధా

శ్లో॥ రఘువరయదభూస్త్వం తాదృశో వాయసస్య
ప్రణత ఇతిదయాళుర్యస్య చైద్యస్య కృష్ణ।
ప్రతిభవమపరాద్ధుర్ముగ్ధసాయుజ్యదోఽభూ
ర్వదకిమపదమాగస్తస్య తేస్తి క్షమాయాః॥ ౬౩.

నామాలయః" "రావణో నామదుర్వృత్తః" "నీశనేన్నిత్తై వొన్డుమిలేన్" ఎన్డుమ్ అటివుడైయార్ తన్దామైప్పేశుం పడి యానపాపత్తిలే నిష్ఠైయుడైయవన్. (అపారాద్ధుః ఖజలధేః కథముత్తీర్ణః) ఒరునాళిలేతుడజ్గిన దుఃఖమెన్నుదల్, మేలూరునాళిలే ముడివుకాణుదల్ శెయ్యామత్తల్లామైయాలే, "ఇతోదుఃఖజలధేః" ఎన్డు దృష్టివిషంపోలే కాణవే భయమాయిరుక్కిఱ దుఃఖసాగరత్తినిన్డుమ్. (కథముత్తీర్ణః) ఇతిలేఅద్రుష్టిక్కిఱదుక్కిఱనాన్ కరైయేఱవేణ్ప తొన్డుణ్డో. "ముత్తనార్" ఎన్గిఅపడియే, అస్పృష్టసంసారగన్ధరాన దేవరేకరైయేఱవేణుమెన్గై. (తవచరణయోః కథంపరిచరేయం) దుఃఖనివృత్తిక్కుం అతుమనాయిరుక్కిఱనాన్, నిత్యసూరికళడిమై శెయ్గిఱ దేవర్ తిరువడిగళిలే ఎంగనేపరిచరైప్పణ్ణువన్ దుఃఖనివృత్తియుం, దేవరేభరం; అడిమైకొళ్ళుగైయుం దేవరేభరమెన్గై॥

వ్యా.—రఘువరేతి బుద్ధిపూర్వేణపణ్ణిన పాపత్తికూల్యంగళైప్పోక్కప్పోమోవెన్న; కాకాపరాధత్తైయుం, శిశుపాలాపరాధత్తైయుం పొఱుత్తరుళినదేవరుక్కుప్పోకు క్కుముడియాతదుణ్డో వెన్గిఱార్. (రఘువర) శరణాగత

రక్షణంపణ్ణిప్పోన్ద రఘుప్రభృతిగళ్, సాధకరెన్నుమ్బడిశర ణాగతరక్షణత్తిలేఅధికరాయిరుక్కై. రఘురాక్షససంవాద త్తిల్, శరణాగతరక్షణమ్బణ్ణిప్పోన్దవర్గళై శొల్లువన్నిక్కే, "సుగ్రీవమ్ శరణంగతః" ఎన్నుం, "త్వయికించిత్సమాపన్నే" త్యారభ్య,ఎన్నుమిఱే ఇవర్ పడి. (తాదృశః) అప్పడిప్పట్టవ నెన్నుమతోడ్ర్భియ,అనుభాషిక్కైతాన్ అసహ్యామాంపడియి ఱేపణ్ణినవపరాధం. (వాయసస్య)అపరాధంపణ్ణుకైక్కాక, ప్రాప్తమానదేవత్వత్తైవిట్టు,నిహీనమానతిర్యక్త్వత్తైపరిగ్ర హిత్తానేన్కై. (ప్రణతఇతి) "సపిత్రాచపరిత్యక్తః" ఎన్గిఅపడియే, ఇవనైప్పరిగ్రహిక్కిల్ నముక్కు మనర్థమెన్ను సర్వరుముపేక్షిక్క ప్పోగలశిల్ల, "సతంనిపతితంభూమౌ" ఎన్గిఅపడియే, విళున్దవనైశరణాగతనెన్ను ప్రతిపత్తిపణ్ణి. ఋషి, శరణాగత ఎన్నతుంరామాభిప్రాయత్తాలే. (త్వం దయాళురభూః) బ్రహ్మాస్త్రత్తుక్కు ఇలక్కాక్కుమళవి లే, దేవర్ "కృపయాపర్యపాలయత్" ఎన్గిఅపడియే, దయాళువాననీర్. "క్షిపామి"ఎన్నుం, "నక్షమామి" ఎన్నుం పణ్ణివైత్త ప్రతిజ్ఞైఫలియాదే, దేవర్ కృపాకార్యమే ఫలిత్తు విట్టదు, పిరాట్టిసన్నిధియాకైయాలేయిఱే. (యచ్చ) చ శబ్దత్తాలే, కాకాపరాధత్తై ప్పాలుత్తవళవేమో వెన్ను, ఉదాహరణాంతరత్తై సముచ్చయిక్కిఱార్. (చైద్యస్య) యదువంశజాతరిల్ కాట్టిల్, ఛేదికులోద్భవనెన్ను తన్నై ఉత్కృష్టనాక వభిమానిత్తిరుక్కుమవన్. (ప్రతిభవమ పరాద్ధుః) కాకత్తైప్పోలే యొరుకాలపరాధత్తైప్పణ్ణిన వళవేయన్నిక్కియే, జన్మంతోఱుం, ప్రాతికూల్యత్తిలే వాసనై పణ్ణినవనుక్కు. (సాయుజ్యదోభూః) "బహూనాంజన్మ

శ్లో॥ ననుప్రపన్నస్సకృదేవనాథ
తవాహమస్మీతిచయాచమానః।
తవానుకమ్ప్యస్స్మరతఃప్రతిజ్ఞాం
మదేకవర్జంకిమిదంవ్రతంతే॥ ౬౪.

నాన్ఱే" ఎన్నుం "అనేకజన్మసంసిద్ధః" ఎన్నుం, జన్మందో ఱుం, ఆశ్రయిత్తుప్పోన్దార్ పెఱుం పేఱిఴాయితే కొడుత్తు. సాయుజ్యమాకిఱదు - సమానగుణయోగమ్. "సాయుజ్యం ప్రతిపన్నాయే తీవ్రభక్తాస్తపస్వినః - కింకరా మమ తేనిత్యంభవన్తి నిరుపద్రవాః". (ముగ్ధ) "ఆయర్ కులత్తీన్ఱ విళక్కిన్" ఎన్గిఱపడియే, అపరాధానభిజ్ఞనితేకృష్ణన్. అతుతానుమేలే ఒరుపేఱిఴా, ముడిక్కు అదనైయిలే, సుఖరూపమానవడివై కణ్ణుక్కులకాక్కిన వేణ్డుమ్. (తస్యతేస్తుమాయాః అపదమాగఃకిమస్తి) కాలభేదత్తాలే దేవర్ వేఱేయొరువరాకిలీరల్లీర్; దేవర్ తమక్కు అవిషయమానపాపముణ్డో. కిం-తుచ్ఛే. అపదం-అస్థానం.అవిషయమిత్యర్థః. (వద) సర్వజ్ఞరానదేవరు మఱుమాఱిఴామినై. తమక్కు విషయీకరిక్కుమిత్తనైయొన్ఱైకే॥ ౬౩.

వ్యా.—నన్వితి. స్వతన్త్రరాననాం శిలర్ తిఱత్తిల్ ఒన్ఱైచ్చెయ్దోమెన్న ఇతువే మర్యాదైయాకక్కడవదోవెన్న; కడల్ కరైయిలే ఆశ్రితసామాన్యత్తిలే దేవర్ పణ్ణినప్రతిజ్ఞై, ఎన్నైయొరువనైయుమొళియవో వెన్గిఱార్. (ననుప్రపన్నః) "సకృదేవ" యెన్గిఱత్తై స్మరిప్పిక్కిఱార్. (సకృదేవ)ఎన్గిఱదు, సహైవఎన్ను అర్థవాదనిర్వ

హెకుఱం. అనాదికాలం సంసరిత్తుప్పోన్దవివఱ్ ఒరుజన్మ మెల్లాం ప్రపత్తిర్మై యనుసన్ధిత్తాల్ తాఱ్ సకృత్ ఎఱ్పైకె కుఱప్పోరుమో ఎన్బర్ ఎమ్బార్. భగవత్ప్రాభావత్తైప్పార్త్తాల్ ఒరుకాఱ్పైకుఱ మేల్ మిగైకె; ప్రాప్యరుచి, ప్రాప్తియళవుం అనువర్త్తికుఱ మెన్బర్ భట్టర్. (నాథ) ఒరుక్కాల్ పణ్ణిన ప్రపత్తియమైకిఱదు, వకుత్తనాథనాకైయాలే. ఆభిముఖ్యమాత్రమే అమైన్దిరుకిఱదు, ఇవ్వపేఱుతన్నతానకుడల్ తుడకుఱ. అశరణ్యవిషయత్తిల్, ఆర్త్తప్రపత్తికుఱం ఫలంప్రాపకం. వకుత్తవిషయత్తిల్ దృప్తప్రపత్తికుఱమ్, ఫలవ్యాప్తియుణ్డు. (తవాస్మీతిచయాచమానః అహాంతవాస్మి) ప్రత్యగ్వస్తువానదు కిఞ్చిత్కరిత్తు తఱ్సత్తైయై లభికఱవేణుమెన్ఱుయాచికై. ఉత్తరార్ధప్రక్రియైయాలే, కైఙ్కర్యత్తైప్రార్థికైకఱ. "త్వత్పాదమూలంశరణంప్రపద్యే" ఎన్ఱు ఎన్నుడైయవెఱుమైయైమున్నిట్టుకొణ్డు ప్రపత్తిపణ్ణినేఱ్. "ఐకాన్తికనిత్యకిఙ్కరః ప్రహర్షయిష్యామి" ఎన్ఱు, ప్రాప్యాపేక్షైపణ్ణినేఱ్. ఇరణ్డుపదత్తాలుం, భక్తిప్రపత్తికళిరణ్డిలుం అధికరిత్తవధికారికళ్ ఇరువరైయుం శొల్లుగిఱతెన్బారుముణ్డు. (ప్రతిజ్ఞామ్స్మరతస్తవానుకంప్యః) "పతద్ప్రతంమమ" ఎన్ఱుం, కడల్కరైయిల్ పణ్ణినప్రతిజ్ఞైయై స్మరియానిన్ఱుకొణ్డు, దేవర్కనుగ్రాహ్యఱ్. (తేవ్రతమిదంమదేకవర్జంకిమ్) సర్వసాధారణభూతరాన దేవరుడైయ అసాధారణమాన విన్దసఙ్కల్ప మెన్నె

శ్లో॥ అకృత్రిమత్వచ్చరణారవిన్ద
ప్రేమప్రకర్షావధిమాత్మవన్తమ్।
పితామహంనాథమునింవిలోక్య
ప్రసీదమద్వృత్తమచిన్తయిత్వా॥ ౬౫.

యొరువనైయు మొళ్ళిన్దిరుక్కుమో. కిం-త్రే.పే. ఇన్నానై యొళియ వెన్టువి శేషిత్త తాకిలత్తో వెనకిట్టు ఉకక్క వేణ్డువదు. దేవర్ సత్యసంకల్పరాకై కాక ఎన్నై రక్షిత్తరుళ వేణు మెన్కై॥ ౬౮.

వ్యా.—అకృత్రిమేతి. "రామోద్విర్నాభిభాషతే" ఎన్గిఱసజ్కల్పత్తైవిట్టిరేయాకిలుం, పెరియముదలియారోడు, విద్యైయాలుం, జన్మత్తాలుముణ్డానసమ్బన్ధత్తైయే పాత్తరుళి, ఎన్నుడైయ నన్మైతీమైకళైప్పారాతే విషయీకరిక్కవేణు మెన్న, అతుక్కు క్కణ్ణళివిల్లామైయాలే అప్పడి శెయ్కిఱో మెన్ఱు ఈశ్వరననుమతిపణ్ణ, తాము మనుమతి పెఱ్ఱారాయ్ స్తోత్రన్తలైకట్టుకిఱార్. (అకృత్రిమ) క్రియానివృత్తః-కృత్రిమః. తద్రహితః-అకృత్రిమః. స్వాభావిక ఇత్యర్థః. కులన్దానే యోగికులమాకైయాలే, నైసర్గికమెన్కై. మెయ్యానప్రేమ మెన్నవుమాం. (త్వత్) ప్రాప్తశేషియానవున్నుడైయ. (చరణారవిన్ద) ఆశ్రితరుక్కు ఇళియున్దైయాయ్, భోగ్యమాన తిరువడికళై. (ప్రేమ ప్రకర్షావధిం) ప్రేమాతిశయసీమాభూమియానవర్. నను కిట్టరవిషయఙ్గళిల్ ప్రేమమెల్లామివరుక్కు వకుత్తవిషయ

...లేయిఱేయిరుప్పదు. (ఆత్మవంతరే) భగవచ్ఛేషత్వం స్వరూపమాక వేఆత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానముడైయవరేన్ఱై. "ధనవన్తన్" ఎన్నుమాప్పోలే. (పితామహంనాథమునిం)కుడల్ తుడక్కైయుడైరాయ్, భగవద్జ్ఞాననిధియాయుళ్ళవరై. (విలోక్య) కటాక్షిత్తు. (ప్రసీద) అపరాధఙ్గళైప్పొఱుత్తరుళవేణుం. (మద్వృత్తమచింతయిత్వా) అసత్కర్మత్తై విస్మరిక్కక్కడవరాగవేణుమెన్నై. మద్వృత్తమెన్ఱు-సత్కర్మత్తైనినైక్కిఱదు. వృత్తవానెన్ఱాల్, సత్కర్మవృత్తనైయిఱే శొల్లువదు. స్వాగతమానవత్రిలు యనాదరిత్తు, పెరియముదలియార్ సమ్బన్ధమెనకుత్తత్తజ్ఞమాక వేణుమెన్ఱుప్రార్థిత్తు స్తోత్రత్తైత్తలైకట్టి యరుళుకిఱార్.

శ్లో॥ యత్పదాంభోరుహధ్యానవిధ్వస్తాశేషకల్మషః-
వస్తుతాముపయాతోఽహం యామునేయంనమామితం॥

ఎమ్బెరుమానార్ తిరువడిగళేశరణమ్.
శ్రీఆళవన్దార్ తిరువడిగళేశరణమ్.
శ్రీపెరియవాచ్చాన్పిళ్లై తిరువడిగళేశరణమ్.
జీయర్ తిరువడిగళేశరణమ్.
శ్రీయాళవన్దార్ స్తోత్రవ్యాఖ్యానమ్
సమ్పూర్ణమ్.

